

HỘI NGƯỜI VIỆT TỊ NẠN TẠI NA-UY

Số 3. 89 - Ngày 20. 06. 1989

VƯỢT SÓNG

CHÀO MỪNG ĐẠI HỘI THỂ THAO KỶ 8

VƯỢT SÓNG

HỘI NGƯỜI VIỆT TỊ NẠN TẠI NA-UY

BAN BIÊN TẬP

Nguyễn Văn Đắm • Đào Quang Mỹ • Cung Vĩnh Viễn • Phạm Thu Mai • Nguyễn Tấn Vinh • Phạm Ninh • Tôn Thất Sơn • Uyên Giang • Phi Ngọc Hải • Huyền • Thạch Thủ • Đặng Trình • Nguyễn Đức Thọ • Trần Đăng Vinh • Trần Văn Tiên • Tiêu Muội • Lê Ngông Nghênh • Lâm Cẩm • Vũ Thanh Thủy • Phạm Hoàng Mỹ Linh • Đặng Văn Nhâm (Đan Mạch) • Trương Bảo Sơn (Canada) • Dương Phục (Hoa Kỳ) •

Chủ nhiệm:

ĐỖ VĂN THÀNH

Phụ trách tòa soạn:

DƯƠNG KIẾN

Tổng thư ký:

ĐÀO QUANG MỸ

Trình bày:

NGUYỄN HỒNG HÀ

Thủ quỹ:

ĐỖ DUY LỘC

Dại diện tại địa phương:

Sandefjord: Ông Huỳnh Văn Thái

Tønsberg: Nguyễn Đình Thuận

Østfold: Bùi Hưng Minh

Oslo: Phạm Quang Minh

Drammen: Nguyễn Xuân Tông

và các Chi Hội địa phương.

Tiền bạc yểm trợ, đặt mua ủng hộ dài hạn gửi về:

VƯỢT SÓNG

Po. Box 8376-Hammersborg
0129 OSLO 1

Postgirokontonr. 2 48 07 54

II trong số này

3. Chào Mừng các bạn Việt Nam
4. Tin Tức Sinh Hoạt
6. Bắc Kinh dầm máu Hoàng Đông
19. Nghi lai rai về tuổi trẻ Thạch Thủ
13. Ao Nước Lã Hồ Đình Nghiêm
17. Thủ Thi Bên Nhau E-Và
22. Vụ Án Báo Văn Nghệ N.K
26. Thiếu Nhi Vượt Sóng Chi Huyền
42. Cái Sự Đời Lâm Cẩm
46. Đời Kịch Thăng Nởm
49. Thiên Đàng Của Thi Phạm Tường Chi
51. Tin Tức Thế Giới-Việt Nam Toàn Phong

Thơ của TRẦN DẠ TỬ - NGUYỄN ANG
CA - ĐẶNG TRÌNH - BÌNH MINH - MÂY
HỒNG - SÓC NẬU - DƯƠNG HOÀNG
VÕ - VI TIỂU - LÂM CẨM

Thư từ, bài vở gửi về

DƯƠNG KIẾN

Krabbedalen 25

5073 Skålevikneset

SỐ 4/89:

VU LAN: MÙA BÁO HIẾU

Phát hành ngày 15. 08. 89

KONGSVINGER KOMMUNE

CHÀO MỪNG CÁC BẠN VIỆT NAM!

Là một **thị trấn**, Kongsvinger tồn tại cùng với **thành lũy** Kongsvinger.

Kongsvinger vốn là một thị trấn lớn tuy có một lịch sử ngắn ngủi. Việc Kongsvinger kết hợp với Vinger và Brandval đã diễn ra một cách bất chính thức từ ngày 1- tháng giêng- năm 1964. Sau một năm là một đơn vị hành chính nhỏ bé, Kongsvinger đã đạt được qui chế của một thành phố.

Thành phố mới này mang nhiều nét đặc thù qua nhiều phương diện. Diện tích rộng trên 1.000 cây số vuông, gần gấp đôi diện tích Oslo. 77% diện tích là rừng sinh lợi. Trung tâm thành phố chiếm khoảng 3/1000 của diện tích toàn thể.

Mặc dầu mới được thành lập, Kongsvinger trong thời xa xưa vốn là một khu dân cư. Nhiều vật khảo cổ chứng minh điều vừa nói, trong đó đáng kể như các cái riều, con dao và dụng cụ thuyền bè...từ thời đồ đá. Các tên gọi của những nông trại cũng chứng tỏ rằng khu vực này đã là chỗ định cư thời cổ xưa, chẳng hạn Breen, Hynni và Unum có từ giai đoạn Bắc Âu nguyên sơ. Các cổ vật tìm được cho thấy những người dân đầu tiên đã định cư ở đây, sinh sống bằng cách săn bắn và đánh cá.

Thành lũy Kongsvinger được dựng lên trong cuộc chống trả Thụy Điển, khởi sự được sử dụng từ năm 1682. Thành này nằm trên một ngọn đồi ở Vinger. Về phía nam ngọn đồi này, một thành phố đã lớn mạnh theo thời gian.

Kongsvinger dần dần trở thành trung tâm thương mại và học đường cho cả khu vực- mà nguyên nhân chính yếu hẳn là nhờ có vị trí như một trục giao thông thiên nhiên. Ga xe lửa chiếm một địa điểm quan trọng. Vị thế của thành phố trong toàn khu vực này càng ngày càng trở nên phồn thịnh.

Kongsvinger cũng đã trải qua các giai đoạn phát triển mạnh mẽ về mặt kỹ nghệ, kiến thiết gia cư, xây dựng trường học và gia tăng dân số.

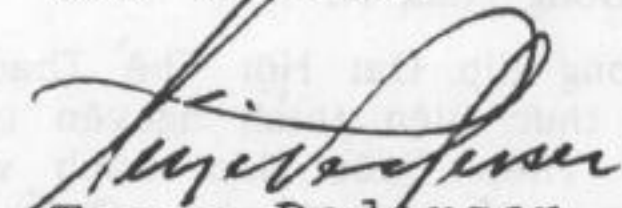
Các khu vực thương mại không ngừng lớn rộng ở trung tâm cũng như tại các vùng ngoại ô. Sự bành trướng này cho tới nay- cùng với những kế hoạch phát triển trong những năm tới- cho phép có đủ lý do để quả quyết rằng lịch sử trẻ trung của Kongsvinger cũng là một thứ "quyền hiện hữu".

Một trong những kết quả đương nhiên của sự phát triển và thịnh vượng là thành phố này có những sinh hoạt mạnh mẽ về đoàn thể, hội hè, trong đó phải kể đến thể thao.

Hàng năm có những đại hội, những cuộc gặp gỡ có tính cách toàn quốc tham dự được tổ chức tại thành phố này.

Chúng tôi hân hạnh chào mừng tất cả các bạn đến thành phố này và chúng tôi hy vọng là các bạn cũng sẽ có cảm nghĩ giống như chúng tôi rằng Kongsvinger quả là một nơi xứng đáng để ở!

Med hilsen

Terje Pedersen
ordfører

TIN TỨC . SINH HOẠT NGƯỜI VIỆT TẠI NA UY

ĐẠI HỘI THỂ THAO KỲ 8 HẸN GẶP TẠI KONGSVINGER

ĐẠI HỘI THỂ THAO KỲ 8 của Người Việt Tị Nạn tại Na Uy năm nay sẽ được tổ chức tại Kongsvinger từ ngày 30. 06. 89 đến ngày 02. 07. 89.

Kongsvinger là một thị xã nhỏ nằm về phía đông-nam thủ đô Oslo, không quá một giờ xe hơi. Thị xã cũng chỉ có một số người Việt ít ỏi định cư, không lên đến con số hàng trăm. Thế nhưng Chi Hội Kongsvinger vẫn "xâm mình" nhận lãnh vinh dự tổ chức Đại Hội Thể Thao kỳ 8, một tổ chức có kích thước lớn lao nhất của Người Việt Tị Nạn tại Na Uy hàng năm, thường có số tham dự viên lên đến 300-400 người, với những chi tiết tổ chức rất phức tạp. Thế mới biết Kongsvinger chịu chơi hết mình, và nhất định thắng lớn phen này, cho biết mặt "bé hạt tiêu".

Về thành phần các phái đoàn tham dự, cho đến ngày Vượt Sóng "lên khuôn", thành phần các phái đoàn và số lượng đội tham dự như sau:

- Chi Hội NVTN Kongsvinger và thanh niên Việt Nam/Hermark: gồm 2 đội.
- Chi Hội NVTN Stavanger: 1 đội.
- Chi Hội NVTN Vùng Đông Na Uy: 4 đội.
- Chi Hội NVTN Kristiansand: 1 đội.
- Chi Hội NVTN Trondheim: 2 đội.
- Đoàn Thanh Niên Việt Nam / Bergen: 1 đội.
- Hội NVTN Thụy Điển: 1 đội.

Nhìn vào thành phần các phái đoàn, một điều nổi bật là Người Việt Tị Nạn tại Na Uy đã "rủ rê" các đồng hương láng giềng từ Thụy Điển sang tham dự. Hoan hô bà con và các anh em thanh niên Việt Nam từ Thụy Điển, và hy vọng qua các sinh hoạt thể thao, người Việt tị nạn sẽ xiết chặt tình đoàn kết hơn nữa để bảo vệ uy tín cộng đồng và đấu tranh cho quê hương yêu dấu.

Các chi tiết khác liên quan đến Đại Hội xin được tóm lược sau đây:

1- Bộ môn tranh tài:

- Bóng tròn.
- Bóng chuyên.
- Bóng bàn.
- Chạy tiếp sức 4x100 mét nam và nữ.

Thể thức tranh tài đã được quy định trong Nội quy Đại Hội Thể Thao do Hội NVTN tại Na Uy ban hành ngày 16. 04. 88.

2- Địa điểm tổ chức:

- Nơi tập trung ăn nghỉ: Trường trung học Tråstad, Kongsvinger.
- Sân bóng tròn: Hai sân cỏ khu trường Tråstad, hai sân cỏ tại vận động trường Gjemselund.
- Sân bóng chuyên: Phòng thể dục trường Tråstad và trường Holt.
- Sân bóng bàn: Phòng thể dục trường Sentral.
- Sân chạy tiếp sức: Sân chính vận động trường Gjemselund.

3- Ẩm thực:

Tiền ăn cho mỗi vận động viên tham dự Đại Hội là 350 Kr., gồm ba bữa điểm tâm, năm bữa chính do ba nhà thầu cung cấp. Ngoài ra còn có một Câu lạc bộ do tư nhân khai thác theo điều kiện của Ban Tổ Chức với giá phải chăng.

4- Văn nghệ:

Đêm Hẹn Hồ gồm một chương trình nhạc sống, khiêu vũ đặc biệt cho giới trẻ. Vào cửa có vé. Lợi tức thu được trong đêm văn nghệ này sẽ được gởi giúp đồng bào tị nạn còn kẹt tại các trại tị nạn Đông Nam Á.

5- Gây quỹ điều hành Đại Hội và giúp đỡ đồng bào tị nạn ở các trại Đông Nam Á:

- Phát hành vé số với giá 10 Kr. mỗi vé.
- Giới thiệu và bán tác phẩm văn hóa Đường Quang Trung Dục Trống của nhà văn Lê Khắc Anh Hào.

6- thỉnh nguyện thư liên quan đến đồng bào tị nạn tại Đông Nam Á:

Cũng trong dịp Đại Hội Thể Thao kỳ 8, Ban Tổ chức sẽ thực hiện thỉnh nguyện thư gửi đến Cao Ủy Liên Hiệp Quốc đặc trách về người tị nạn Đông Nam Á và cơ quan Quốc Tế Nhân Quyền để yêu cầu can thiệp cho những người Việt tị nạn bị đe dọa trả về Việt Nam ở các trại tị nạn Đông Nam Á.

LINH MỤC NGUYỄN VĂN THẮNG TỪ HỒNG KÔNG ĐẾN NA UY

Nhân dịp kỷ niệm ngày Quốc Hận 30- tháng tư năm nay, hội Người Việt Tị Nạn tại Na Uy đã mời linh mục Nguyễn Văn Thắng từ Hồng Kông đến Na Uy từ ngày 26. 04 đến 03. 5. 89 để nói chuyện với bà con Việt Nam tại xứ sở này.

Linh mục Thắng và sơ Trương Mỹ Hạnh hiện làm việc cho người Việt tị nạn tại Hồng Kông. Trong chuyến công tác giúp người Việt tị nạn lần này, ngoài Na Uy, linh mục Thắng cũng đi thăm các cộng đồng người Việt tị nạn tại Hoa Kỳ và Gia nã Đại.

Sau đây chúng tôi xin tóm lược chuyến công du tại Na Uy của linh mục Thắng :

.Cha Thắng đến Na Uy ngày 26- tháng tư. Hôm sau cha đến gặp ủy ban Nansen. Ủy ban này đã đi thăm 7 trại tị nạn tại Thái Lan, Hồng Kông và Mã Lai trong dịp lễ Giáng Sinh 88. Hiện giờ ủy ban đang vận động các nước trên thế giới áp lực chính phủ Anh và các nước ở Đông Nam Á có người tị nạn VN tạm trú phải cải thiện đời sống trong trại tị nạn, bảo động những phương cách mập mờ mà các giới hữu trách tại Hồng Kông đã và đang áp dụng để dụ dỗ người Việt tị nạn hồi hương. Ủy ban còn vận động chính phủ và quốc hội Na Uy chấp thuận nhận thêm 1.000 người VN tị nạn theo loại nhân đạo cho năm 1989. Ủy ban này đã sắp xếp những buổi tiếp xúc cho cha Thắng với các giới chức Na Uy có liên hệ đến người Việt tị nạn.

.Ngày 28- tháng tư, cha Thắng gặp cơ quan REDD BARNA (cứu giúp trẻ em) và Hội đồng Tị nạn Na Uy, sau đó cha đến thăm và nói chuyện với bà con VN tị nạn tại tỉnh Kristiansand thuộc miền Nam Na Uy.

.Thứ bảy 29. 04, cha đến miền Trung Na Uy để thăm và nói chuyện với người Việt tị nạn tại tỉnh Trondheim.

.Ngày 30. 04, linh mục Thắng trở về Oslo để dự ngày Quốc Hận với cộng đồng người Việt tị nạn và dâng thánh lễ với bà con Công giáo tại thủ đô Oslo.

.Thứ ba 02. 5, cha Thắng gặp đại biểu Quốc hội Na Uy, các cơ quan thiện nguyện Công giáo CARITAS và Church Aid của Na Uy.

.Ngày 03. 5, cha Thắng từ giã Na Uy để trở lại với người Việt tị nạn tại Hồng Kông.

Trong những lần tiếp xúc với các cơ quan tư nhân, chính quyền và quốc hội Na Uy, linh mục Thắng đã trình bày thảm trạng trong các trại tị nạn tại Hồng Kông, phân tích và chỉ trích những sai lầm của cái gọi là "dự án hồi hương" mà Hồng Kông (HK) được chọn làm thí điểm và có tầm ảnh hưởng dây chuyền trong khu vực Đông Nam Á. Cha đã nêu những sự kiện đã xảy ra trong các trại tị nạn tại HK, chẳng hạn tài liệu giảng dạy tiếng Việt cho trẻ em trong trại là của CSVN từ Hà Nội gửi sang, lễ lối hành chánh thủ tục của các nhân viên Cao ủy Tị nạn, v.v... Cha còn nhấn mạnh với người Na Uy rằng : cũng vì những việc làm giúp đỡ người Việt tị nạn mà cha và sơ Mỹ Hạnh đã bị đe dọa trục xuất khỏi

HK vĩnh viễn. Na Uy hứa sẽ đưa những sự kiện này ra trong Hội nghị Quốc tế về người Tị nạn Đông dương vào trung tuần tháng 6 này.

Ngoài việc vận động dư luận Na Uy, cha Thắng còn đề nghị với các cơ quan Na Uy một dự án nhỏ, cụ thể để giúp đỡ người Việt tị nạn tại HK, đặc biệt cho các trẻ em VN. Cha kêu gọi Na Uy trợ giúp thành lập một **Trung Tâm Sinh Hoạt Việt Nam**, một sở vườn trẻ để săn sóc và dạy dỗ các em bé VN trong khi cha mẹ đi làm ngoài trại. Cha và sơ Mỹ Hạnh sẽ giúp việc điều hành. Các cơ quan Na Uy tỏ ra rất quan tâm đến dự án này. Họ hứa sẽ kết hợp với nhau để nghiên cứu thêm dự án này. Một điều đáng mừng là hiện Na Uy chưa có một dự án nào khác cho người tị nạn VN tại HK cả.

Vì thời gian eo hẹp, cha Thắng chỉ đi thăm và nói chuyện được với bà con tại ba tỉnh : Oslo, Kristiansand và Trondheim. Sau khi nghe cha nói chuyện về đời sống cơ cực về cả vật chất lẫn tinh thần của đồng bào trong các trại tị nạn ở HK, nhiều người đã không cầm được nước mắt, ngậm ngùi cho số phận hẩm hiu của những kẻ kismet may mắn đang khắc khoải đợi mong được nhận đi định cư trước khi bị cưỡng bách trở về địa ngục đỏ. Từ mỗi cảm thông đó, toàn thể bà con tại ba tỉnh nói trên đã thảo luận sôi nổi về chiều bài "du lịch Việt Nam" của cộng phi. Mọi người đã đồng thanh lên án những kẻ vô liêm sỉ, phản lại lý tưởng Tự Do của dân tộc, đã muối mặt xách đồ la về nghỉ mát tại VN; tẩy chay và không giao du với những phần tử này; công bố tên tuổi của họ để cộng đồng đều biết và xa lánh.

Để xoa dịu phần nào những khổ đau của đồng bào ruột thịt ở các trại tị nạn tại HK, bà con tại 3 tỉnh đã quyên góp tại chỗ được một số tiền là 7.493 kroner. Số tiền này được Hội Người Việt Tị Nạn tại Na Uy nhờ cha Thắng chuyển đến bà con tị nạn tại HK. Cũng trong dịp này, cộng đồng Công giáo vùng Oslo và phụ cận cũng đã gửi tặng 1.000 mỹ kim. Ông bà Đố quý Toàn từ Canada sang thăm Na Uy nhân dịp này cũng góp tặng 100 mỹ kim.

Cha Thắng thay mặt người Việt tị nạn tại HK chân thành cảm ơn lòng ưu ái và sự chia sẻ những khổ đau của toàn thể bà con VN tại Na Uy đã đặc biệt dành cho đồng bào tại HK. Cha còn nhắn nhủ : "Những ai đang buồn chán, bi quan, hãy nghĩ đến người tị nạn đang đau khổ trong trại tị nạn như một khích lệ và một động lực để sống và để làm việc."

CHI HỘI KRISTIANSAND

Ngày thứ sáu 28. 04. 89 tại phòng tập thể dục trường Solhomen, Ban Chấp Hành Chi Hội Kristiansand đã tổ chức Ngày Quốc Kháng dưới hình thức buổi nói chuyện của Linh Mục Lê Văn Thắng và anh Nguyễn Văn Đảm. Buổi nói chuyện được sự tham dự của khoảng 100 bà con, đặc biệt số thanh niên tham dự rất đông. Linh Mục Thắng là người đã tận tụy giúp đỡ đồng bào tị nạn tại các trại tị nạn ở Hồng Kông trong nhiều năm qua, và anh Nguyễn Văn Đảm, vào khoảng tháng

(xem tiếp trang 56)

BẮC KINH

ĐẮM MÁU

Thật mỉa mai trong "thế giới cộng sản" : Cùng một ngày 4-6-89, người dân Ba Lan sau 42 năm bị đảng cộng sản tước đoạt quyền dân chủ, nay đã được sử dụng lại lá phiếu của mình để bầu cử người đại diện vào quốc hội-trong khi đó tại Mạc tư Khoa, các đại biểu địa phương cũng đang thảo luận tại Hội đồng Nhân dân về Dân chủ và Tự do, một sự kiện chưa từng có kể từ cuộc cách mạng vô sản 1917 tại Sô viết- thì ở công trường mang danh là Thiên An tại Bắc Kinh, thủ đô Trung quốc đã xảy ra một cuộc tàn sát đẫm máu do Đảng Tiểu Bình cùng các đồng chí trong trung ương đảng cộng sản Trung hoa chủ mưu thực hiện nhằm đè bẹp lực lượng sinh viên và dân sự cứng chỉ đòi những nhân quyền căn bản của mình : Dân chủ và Tự Do !

Máu và nước mắt của người dân Trung hoa một lần nữa lại tuôn trào dưới sự thống trị sắt máu của đảng Trung cộng- và một lần nữa dư luận thế giới lại đồng loạt kết án những hành động độc tài, vô nhân đạo của chế độ cộng sản.

Xin hãy quay lại khúc phim "Tranh đấu cho Tự Do-Dân chủ" của sinh viên Trung Hoa.

.CÁC CƠ HỘI BÙNG NỔ

Cái chết của cựu chủ tịch đảng cộng sản Trung quốc (CSTQ) Hứa Giảo Bằng, 74 tuổi, đã tạo cơ hội thuận lợi cho cuộc nổi dậy từ ngày 13.5.89 của sinh viên. Dư luận hẳn còn nhớ Hứa Giảo Bằng đã bị bãi nhiệm năm 1987 vì gián tiếp ủng hộ cuộc tranh đấu của sinh viên Trung hoa vào cuối năm 1986.

Đám tang của Hứa Giảo Bằng đã trở thành một

HỒANG ĐÔNG

cuộc tuần hành của gần một triệu người mà chủ lực là giới trẻ. Đây là cuộc biểu dương ý chí của nhân dân Trung hoa đông đảo và mạnh mẽ nhất kể từ năm 1949 đảng cộng sản Tàu lên nắm chính quyền.

Khí thế đấu tranh của sinh viên tại thủ đô Bắc kinh đã lan rộng đến một số thành phố lớn khác, nhưng tại những nơi này các cuộc biểu tình, xuống đường sớm bị cảnh sát dẹp tan dễ dàng.

Cuối cùng chỉ còn cuộc biểu tình, tuyệt thực của sinh viên tại công trường Thiên An là lôi cuốn được sự chú ý và thiện cảm của dư luận thế giới- đồng thời được sự hỗ trợ của dân chúng Trung hoa, trong đó phải kể đến giới công nhân và trí thức.

Tiếp đến, chuyến công du của Mikhail Gorbatsjov tới Trung quốc ngày 15-5-89 càng như "đổ dầu vào lửa" cho cuộc tranh đấu của sinh viên.

Mặc dầu có lệnh của chính quyền phải giải tán để lấy chỗ tiếp đón "quốc khách", sinh viên vẫn tiếp tục cố thủ tại công trường Thiên An, trước cơ quan trung ương của đảng CSTQ. Các chương trình và địa điểm đã được ấn định cho cuộc "tái ngộ thượng đỉnh" giữa Đảng tiểu Bình và Gorbatsjov đã phải thay đổi, khiến cho cả chủ lẫn khách đều bị đặt trong tình trạng bối rối, khó khăn dù rằng "sau 30 năm ly thân" giờ mới có giây phút "trùng phùng".

Người ta tưởng rằng sinh viên chỉ định lợi dụng sự hiện diện của Gorbatsjov để làm áp lực với trung ương đảng CSTQ, rồi khi khách ra đi, mọi sự ầu ơ sẽ lại vào đó. Nhưng lần này những người trẻ Trung hoa đã cương quyết tranh đấu cho nhân và dân quyền. Họ hiểu những nhân vật máu chót

nào hiện nắm vận mạng của Trung quốc mà lại không chịu thực thi nguyện vọng của người dân. Đó là Đặng Tiểu Bình, kẻ đã từ nhiệm các chức vụ quan trọng khác, ngoại trừ ngôi vị tổng chỉ huy trưởng quân đội- và Lý Bằng, đương kim thủ tướng. Do đó sinh viên đòi hỏi hai nhân vật đầu não này phải từ nhiệm. Trong khi đó Giáo Giang, chủ tịch đảng CSTQ, người có đầu óc cải tiến, cởi mở và được sinh viên ủng hộ, lại bị quân thúc tại gia, tuy danh vị chưa bị tước, nhưng quyền hành thì không còn gì.

Ngày 20-5, Lý Bằng ban bố thiết quân luật tại Bắc Kinh đồng thời điều động quân đội đến bao vây công trường Thiên An, nhằm uy hiếp tinh thần "đối phương". Tuy nhiên khoảng trên 100.000 sinh viên vẫn tiếp tục "tử thủ". Dân chúng dùng các chướng ngại vật để ngăn chặn đoàn xe của binh lính.

Ngày 23-5, bức chân dung khổng lồ của Mao Trạch Đông vẫn được treo ở lối vào "Thành phố cấm" và được coi là báu vật thần thánh của nhân dân Trung hoa, đã bị "những bàn tay bí mật" vẽ sơn và bừa nhơ lên đây.

Ngày 31-5, một bức tượng mệnh danh là "Nữ thần Tự do" được sinh viên dựng lên, đối mặt với chân dung Mao Trạch Đông, như ngầm bảo: "Đấy Mao thấy chưa, vì ai mà Trung quốc khổ như thế này?"- tuy nhiên biểu tượng chính yếu của bức tượng là nói lên niềm khao khát dân chủ và tự do của mọi người Trung hoa.

.CUỘC TÀN SÁT ĐẮM MÁU

Khởi sự từ lúc 0 giờ 15 đêm thứ bảy rạng sáng chủ nhật 4-6-89, xe tăng của quân đội Trung cộng khởi sự tiến về phía công trường Thiên An. Xích sắt xe tăng nghiền nát các chướng ngại vật trên các nẻo đường. Binh lính nổ súng dữ dội, không phải bắn chỉ thiên để hăm dọa đối

phương, nhưng trực xạ vào đám sinh viên. Máu đổ. Thấy người gục xuống bên các vệ đường. Bộ đội tràn ngập công trường Thiên An. Sinh viên tán loạn. Bức tượng "Nữ thần Tự do" bị một xe tăng húc đổ. Tiếng súng mỗi lúc một ác liệt hơn. Mặc dầu vậy tại đại lộ Hòa Bình Vĩnh Cửu vẫn có khoảng trên 5.000 người tụ tập, hát quốc ca rồi nguyện rửa quân đội tàn bạo cùng những kẻ lãnh đạo đảng và nhà nước Trung cộng.

Trưa thứ hai, 5-6-89, súng tiếp tục nổ. Xe tăng tiến đến căn quét khu vực Đại học Bắc kinh. Các công sở, các cửa hàng quốc doanh đóng cửa im lìm. Dân chúng không đi lao động như thể có cuộc đình công tập thể. Binh lính được lệnh bắn hạ tại chỗ những đám người tụ tập vì bất cứ lý do gì.

Ký giả, phóng viên và du khách ngoại quốc được lệnh không ra khỏi khách sạn. Các phim ảnh hầu hết bị tịch thu. Các trạm truyền thông viễn liên ngưng hoạt động nhằm ngăn trở nhà báo gửi tin tức ra nước ngoài.

Tại một số thành phố lớn như Quảng Đông, Thượng Hải, Vu Hán, Nan Dinh, Xi' An, Quỳnh Dao...dân chúng ồ ạt xuống đường. Dường như khắp nơi người dân Trung hoa đã bộc lộ mối căm giận cùng cực đối với các hành động đàn áp dã man của đảng CSTQ.

Tuy chưa có con số chính xác nạn nhân do nhà cầm quyền đưa ra, nhưng theo các nguồn tin ngoại giao và của hãng thông tấn Anh quốc Reuter, thì số người bị chết trong cuộc "tắm máu" vừa qua khoảng từ 5.000 đến 7.000 người- cộng với trên 10.000 bị trọng thương.

"Đây chỉ là chiến thắng đầu tiên của đảng ta!" Đó là lời tuyên bố của một trong những nhân vật đầu não trong hàng ngũ lãnh đạo đảng CSTQ. Thị trưởng Bắc Kinh tuyên bố trên đài truyền hình Trung quốc chiều ngày 5-6-89: "Trong tình thế nguy kịch, đảng và nhà nước ta không có cách gì khác hơn là phải thi hành biện pháp này để tiêu diệt lực lượng phản động. Không thể lùi bước! Nhân dân hãy cảnh giác, chớ tham gia vào các cuộc biểu tình và hoạt động phản cách mạng. Cách mạng vô sản phải thắng!"

.PHẢN ỨNG CỦA THẾ GIỚI

Hầu hết các quốc gia trên thế giới đã tỏ ra phản nộ trước hành động dã man, phản dân chủ của đảng CSTQ, kinh tởm trước những hình ảnh quân đội bắn vào đám sinh viên vốn không có một tấc sắt trong tay khi biểu lộ một cách ôn hòa ước muốn dân chủ và tự do của mình.

Điện hình cho phản ứng kể trên là việc chính phủ Hoa Kỳ mau lẹ quyết định đình chỉ tất cả chương trình buôn bán, xuất cảng vũ khí cho Trung hoa, hủy bỏ các cuộc thăm viếng giữa hai quốc gia. Tổng thống Goerge Bush nhấn mạnh rằng Hoa kỳ không thể nhắm mắt làm ngơ trước những bạo lực ở Trung quốc.

Chính quyền Na Uy cũng tỏ thái độ mạnh mẽ qua việc hủy bỏ các chuyến công du sang Trung hoa của vợ chồng thái tử Harald, của tổng trưởng xã hội đã được dự định vào đầu tháng 7 này. Ngoài ra các xí nghiệp thương thuyền Na Uy cũng quyết định thu hồi ngân sách 1,5 tỉ kroner

NGHE CHIM RỪNG, NHỚ

Sớm mai, vác rựa đi rừng
Chợt nghe chim hót, vang lừng một phường
Điệu gì lơ lửng khói sương
Đích là chàng Phạm đình Chương đây rồi
Âm lên: Ngang ngược, sinh sôi
Lại anh Cung Tiến đang hồi tiến cung
Nhịp vừa vui, chợt náo nùng
Hết như ông Phạm Duy tung hứng đời
May đâu, lạnh lốt ai cười
Véo von tiếng hát, một trời Thái Thanh

Rời mình, giũ lác cùng tranh
Cấm ớn nhè, lũ chim lành, bạn ta
Bạn ta tan tác đâu xa
Tế ra đủ giọng, quanh ta vẫn gần.

Gia Trung, 1983

CHÔN BẠN NGÀY MƯA

Gỗ hiem. Hòm cút. Thời buổi khó
Ai bảo mây dài
Bể dâu. Uốn chân. Mệt thấy mẹ

Huyết nông. Mưa lũ. Bạn dẫm thẳng
Ai xui mây nổi
Giữ lấy nó. Đề nó. Leo lên nó
Lên hết coi nào
Đạp nó xuống. Dậm nó xuống
Xuống này. Một hai ba. Đồ hồ
Xuống nào. Xuống ngoan nào
Vậy đó.

Cào đi. Lấp đi. Nện chặt đi
Cào này. Lấp này. Nện nữa này
Mạnh nào. Một hai ba. Đồ hồ

Một hai ba. Đồ hồ. Đồ hồ
Vậy đó. Mả bố mây. Thăng chố.

Saigon 87.
Chuyện nghe kể về
đám táng H.V.L.

TRẦN DẠ TÙ

trong chương trình cộng tác hàng hải với Trung hoa.

Trong "thế giới cộng sản", tuy cũng có chính quyền như Liên xô, Đông đức tổ ra "ủng hộ một cách dễ dặt" các "đồng chí lãnh tụ Trung hoa và gọi đó là việc làm cần thiết để duy trì chế độ, xây dựng đảng cộng sản trước "những hành động phá hoại của các phần tử phản động, tay sai của đế quốc"...Tuy nhiên bên cạnh đó, người ta cũng ghi nhận được những phản ứng trong hàng ngũ cộng sản nhằm kết án hành động tàn bạo của đảng CSTQ- đáng kể như Boris Jetsin, đại biểu của Mạc tư Khoa đã tuyên bố trước quốc hội Xô viết : "Người ta có thể dùng nhiều phương cách khác để giải quyết những khó khăn hơn là sử dụng biện pháp bạo lực". Ngày 7-6-89, chủ tịch đảng CS Hung gia Lợi, Karoly Grosz cho phổ biến trên các hệ thống truyền thông lời kết án quân đội Trung hoa bắn hạ sinh viên ở Bắc kinh đồng thời nhấn mạnh rằng "thảm kịch ở Trung quốc đã gây xúc động mạnh mẽ cho nhân dân Hung gia Lợi. Chính quyền Hung gia

Lợi rất quan tâm đến những biến chuyển ở Trung quốc với mối lo âu lớn lao."

Tại Đông Đức, ngày 5-6-89 trên 150 người đã họp nhau trong thánh đường tỉnh lỵ Pankow để cầu nguyện cho các sinh viên Trung hoa- và một đám biểu tình mà phần đông là giới trẻ đã kéo đến tòa đại sứ Trung cộng ở Đông Bá Linh để bày tỏ sự phản kháng...

Tại các thành phố lớn như Hoa thịnh Đốn, Luân đôn, Ba Lê, Hồng Kông, Sydney, Oslo...đã diễn ra những cuộc biểu tình đông đảo nhằm bày tỏ thiện cảm đối với nhân dân Trung hoa nói chung và cách riêng với những nạn nhân của bạo lực- đồng thời lên án gắt gao hành động man rợ của chính quyền Trung cộng khi sử dụng quân đội và xe tăng để tàn sát những người trẻ tuổi và thường dân vốn khao khát được hưởng Dân chủ và Tự do.

.MỤC ĐÍCH CỦA CUỘC TRANH ĐẤU

Năm 1986, lực lượng sinh viên cũng đã biểu tình, xuống đường để đòi hỏi chính quyền Trung cộng thực thi nhân quyền, thi hành chính sách dân chủ trong các trường đại học. Tuy nhiên cuộc tranh đấu chỉ kéo dài khoảng hơn một tuần lễ thì bị cảnh sát, công an dẹp tan. Lý do : sinh viên thiếu tổ chức và lãnh đạo.

Sau 3 năm, kể từ ngày 13-5-89, sinh viên mở lại cuộc tranh đấu mà "chiến địa" là công trường Thiên An, ngay trước tổng hành dinh của đảng CSTQ. Lần này, lực lượng sinh viên có vẻ chất chế hơn, được tổ chức qui củ hơn. Dư luận Tây phương cho rằng nhân vật cốt lõi của sinh viên là nhà Thiên văn Lý học Phùng Lý Hy (Feng Lizhi), giáo sư đại học - người được mệnh danh là Sakharov của Trung hoa mà nhà cầm quyền cộng sản Trung quốc đã ngăn chặn không dám để tổng thống Hoa kỳ Goerge Bush gặp mặt nhân chuyến công du nước này vào hồi tháng 2 vừa qua.

Lực lượng sinh viên tranh đấu cho những mục tiêu khá đi ảnh hưởng sâu xa đến sự tiến bộ cũng như sự sống còn của đất nước và dân tộc Trung hoa : **Thực hiện nhân và dân quyền - thực thi dân chủ, tự do và cởi mở thực sự !**

Những mục tiêu tranh đấu trên đây của sinh viên Trung hoa bắt nguồn từ những yếu tố :

-Chính sách Glasnost và Perestrojka của Mikhail Gorbatsjov, chủ tịch đảng kiêm chủ tịch nhà nước Xô viết.

-Các cuộc tranh đấu cho dân chủ thành công trong khối cộng sản Đông âu mà điển hình nhất là của công đoàn công nhân Solidarnosc Ba Lan và tại Hung gia Lợi.

-Kế hoạch tranh đấu hữu hiệu của các lực lượng sinh viên Nhật bản, Nam hàn và Phi luật tân.

Bức tượng "Nữ thần Tự do" mà sinh viên dựng lên ở công trường Thiên An đối diện với chân dung Mao trạch Đông là dấu hiệu chứng tỏ họ đã tuyệt vọng đối với chủ nghĩa cộng sản nói chung và sự chỉ đạo của Mao hay của đảng CSTQ nói riêng, ngược lại, họ ao ước một hình thức dân chủ theo khuôn mẫu của Tây phương.

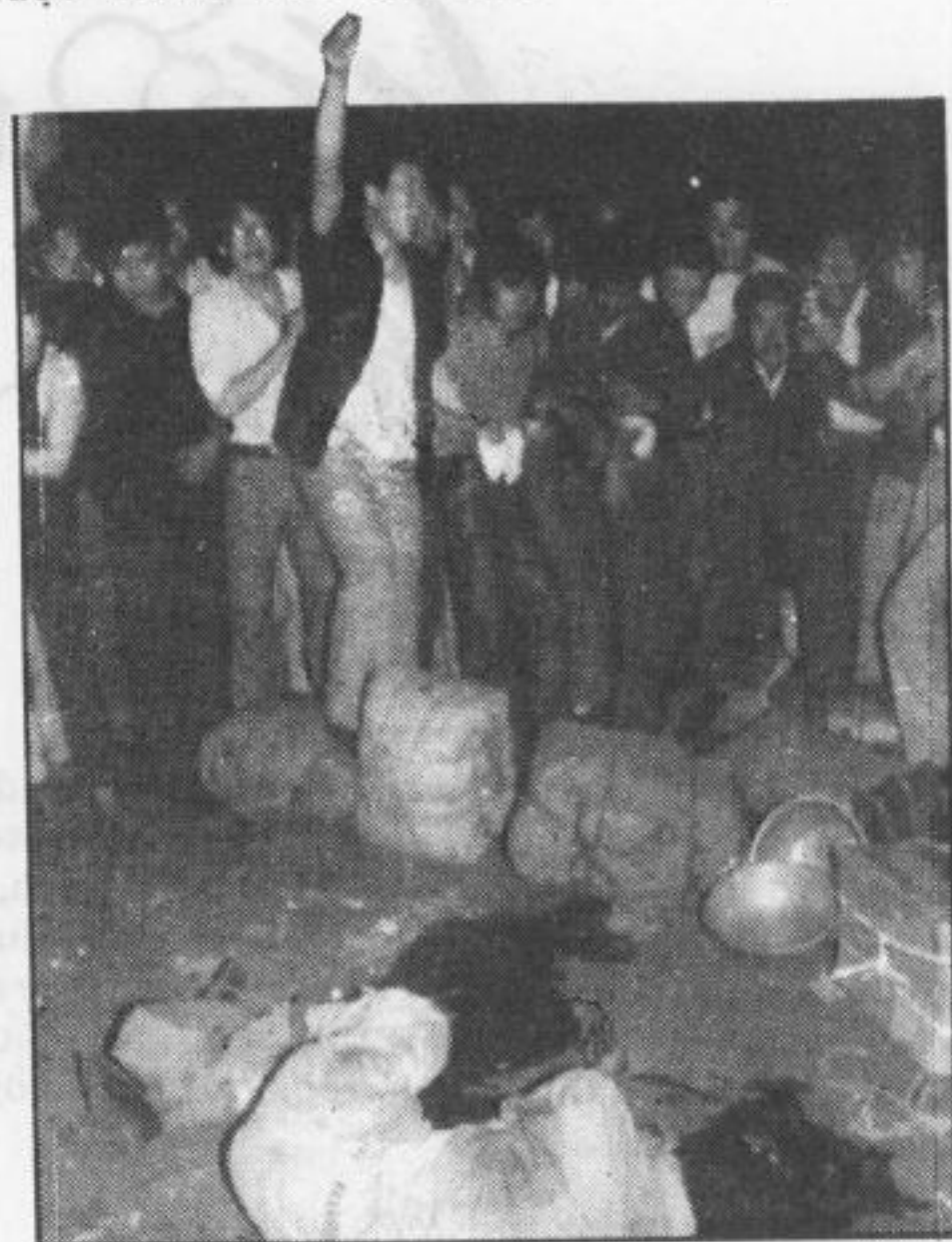
Có dư luận đặt câu hỏi : "Đặng tiểu Bình là người đã đem lại sự tiến bộ cho nền kinh tế Trung cộng trong 10 năm qua, tại sao sinh viên còn chống đối ông ta ?"

Quả thật từ năm 1979 giới lãnh đạo đảng CSTQ mà Đặng tiểu Bình là "kẻ mạnh nhất nước" đã đề ra những kế hoạch cải cách kinh tế với 4 điểm chủ yếu : Canh tân kỹ nghệ - khoa học - nông nghiệp - quân đội. Nhưng một điểm tối cần

khác - đồng thời là căn bản cho bất cứ một cuộc cải cách nào thì Đặng tiểu Bình và trung ương đảng CSTQ cố tình "quên" ! Đó là **nhu cầu cải tiến chính trị và dân chủ** - vì vậy mà Trung quốc vẫn tiếp tục rơi vào tình trạng chậm tiến nặng nề, thất nghiệp trầm trọng, lạm phát phi mã và đầy dẫy tệ đoan tham nhũng, hối lộ. Trong khi đó quyền hành lại được tập trung trong tay một thiểu số đầu não của đảng còn thì người dân vẫn chơi với trong cảnh kim kẹp, lo âu về mọi mặt và đói khổ.

Sinh viên và giới trí thức Trung hoa muốn thấp lên hình ảnh của một nước Trung hoa mới trong độ dân chủ và tự do sẽ dẫn đưa hữu hiệu các

chương trình cải cách đến một giai đoạn thành công và tiến bộ thực sự và nhanh chóng. Một tỉ, hai trăm triệu người dân Trung hoa vốn đã chán nản trước những chiếc bánh vẽ và các lời hứa cuối của đảng CSTQ, nay sẵn sàng tiếp tay cho cuộc tranh đấu của sinh viên và giới trí thức.

.TRANH GIÀNH QUYỀN LỰC

Dư luận ngoại quốc tiếp tục thắc mắc : Ai là người thực sự nắm quyền tối cao ở Trung quốc hiện nay ? Đặng tiểu Bình hay Giảo Giang, Lý Bằng hay một nhân vật nào khác ?

Cuộc "đấu khẩu lịch sử" vào giữa tháng 5 khi mà cuộc tranh đấu của sinh viên lên cao độ - giữa Đặng tiểu Bình và Giảo Giang tại văn phòng trung ương Đảng bộ chứng minh cuộc tranh giành quyền lực giữa các nhân vật đầu não của đảng CSTQ :

-Đặng tiểu Bình : "Ngộ có 3 triệu binh lính trong quân đội Giải phóng Nhân dân đứng đằng sau!"

-Giảo Giang : "Ngộ có cả toàn dân sau lưng !"

-Đặng tiểu Bình : "Cái nị cóc có gì hết !"

Quân đội mà Đặng tiểu Bình là tổng chỉ huy trưởng gồm 3,2 triệu người, trong đó 2,3 triệu bộ binh, 400.000 không quân, 300.000 thủy quân cộng với một đội binh tinh nhuệ "đặc trách triệt hạ những thế lực phản động". Chiếu điều 93 của bản hiến pháp Trung quốc, vai trò của Đặng tiểu Bình độc lập; ông ta chỉ chịu sự chất vấn duy nhất của quốc hội mà thôi.

Theo nguồn tin của các hãng thông tấn Pháp quốc và Reuter thì chính Đặng tiểu Bình, 84 tuổi, bệnh hoạn, đã ra lệnh cho bộ đội tấn công các đám sinh viên, gây cuộc tàn sát tập thể. Hành động như vậy, phải chăng Đặng tiểu Bình đã thực thi lời "giáo huấn" của Mao trạch Đông cách nay 50 năm : "Tất cả đảng viên cộng sản phải luôn luôn cảnh giác rằng quyền lực chính trị chỉ phát xuất từ họng súng" và "Nguyên tắc căn bản là Đảng lãnh đạo vũ khí chứ không phải vũ khí chỉ huy Đảng" ?

(xem tiếp trang 59)

Ngay mới đến Na Uy, với mớ tuổi đời tuy đã khởi sự về chiều, tôi vẫn được xếp vào loại xồn xồn; mặt còn đủ trông đen, trông trắng, da dẻ chưa có nhiều pờ-li, răng lung lay đủ dội vì thiếu dinh dưỡng, nhưng vẫn tỏ ra trung thành chưa chịu rụng, bắp thịt và gân cốt tưởng đối còn dẻo dai, xài được, tóc tai chỉ mới chớm ngả màu tiêu muối...

Dĩ nhiên tôi vẫn chịu tôi lắm !

Nay sau 12 năm ăn nhờ ở đậu nơi xứ người, tôi đã "biến thể" kinh khủng, thay đổi từ trên xuống dưới, từ ngoài vào trong...đến độ bố mẹ tôi giờ mà gặp lại tôi không những không nhận ra tôi là con mà còn dấm tưởng tôi là...Việt cộng mới ở mặt khu bờ ra. Đến như vợ tôi đôi khi còn lầm tôi nữa cơ mà, nhìn tôi cứ ngỡ ai chứ không phải chồng mình, định lấy bừa ngải ra trừ ! Tôi chẳng còn dám soi gương nữa, sợ thấy bản mặt mình rồi đem ngủ lại mớ sáng, la hét trong giấc chiêm bao, làm phiền hàng xóm đang cần sự yên tĩnh nghĩ ngơi.

Dĩ nhiên tôi chê tôi lắm !

Không chê sao được khi tôi thấy mình xấu tệ; mặt thì toàn trông trắng, răng thì đua mà rụng như "lá đổ muôn chiều", còn lại duy nhất có một cái cổ thủ ở phía trước hàm trên, coi có độc lắm. Hai lỗ tai bị rầy bịt kín như thể trét xi-măng cốt sắt. Tóc lơ thơ còn mấy cọng mà cũng bày đặt bạc trắng như lông (chim) cò. Mặt lại nhúm nhúm như quả táo Tàu xây khô quá độ. Râu ria có lẽ đã biết từ khuya không còn ăn cái giải gì trên mép, và dưới cằm cần cỗi nên cũng rủ nhau trụi hết. Ngược lại, trong hai lỗ mũi của tôi thì đầy lông vì gặp "đất" tốt, thành thử mọc tùm lum, thò cả ra ngoài đến năm, sáu tấc, rậm rạp đến độ khi tôi hút thuốc, khói không còn chỗ mà phả ra, đành quay đầu chui vào phổi làm tôi thường xuyên ho sặc sụa- mà tiếng ho chỉ khẹt khẹt chứ không còn ròn rã nữa. Xương xấu nhô cả ra như những móm đá trong khi các đường gân lại chùng xuống như thể dây thun hết nhựa. Bắp thịt thì khỏi cần nói, vì còn gì nữa đâu mà nói. Tiêu hết trơn rồi ! Năm ngoái tôi làm đơn xin bảo hiểm nhân thọ, nhưng chẳng có hãng nào nhận, chỉ trừ có mấy "begravelsesbyrå" là tranh nhau giành tôi làm thân chủ !

Ấy, đời đã "chơi" tôi thế đó !

Tuy nhiên, tôi nói vậy không có nghĩa là...vậy đâu nhé. Hình thức của tôi tuy đã "lạnh lùng sững giổ" như thế, nhưng tinh thần tôi xét cho kỹ vẫn còn có điểm chấm được. Ý tôi muốn nói tôi vẫn còn có khả năng yêu đời ra rít !

Hôm nay ngồi tự kiểm, sau khi "củ soát" bản thân mình, tôi bèn làm một màn nghĩ lại rai đến những người trẻ chung quanh, theo đường lối "ôn cố tri tân" :

.TUỔI TRẺ LÃ NHẤT !

Tôi còn nhớ thi sĩ Nguyễn công Trứ (1778-1858) đã phân loại tuổi một cách quá ư chi lý trong bài thơ Hưởng Nhân : "15 trẻ, 50 già không kể". Ý tác giả chắc muốn nói những người từ 15 tuổi trở xuống thấy đều là con nít, không đủ "chính nghĩa" để...chơi. Ngược lại, những kẻ vốn thọ từ 50 trở lên cũng...vất đi, coi như không còn đủ sức...chơi, hết xiú quách thì kẻ như "đời hoa ny lông" đã tàn ! Còn lại đáng nói, đáng kể, đáng ca tụng hơn cả là **tuổi thanh xuân**.

Tôi cũng đã kinh qua tuổi này rồi nên xin nhất trí với cụ Nguyễn công Trứ thôi. Tuổi thanh xuân là nhất ! Chẳng thế mà người đời vẫn thường bốc thơm "thanh niên là rường cột của nước nhà" hoặc "thanh niên là người tổ quốc mong cho mai sau" hoặc "thanh niên là niềm hy vọng của nhân loại". Đến như Đức giáo hoàng Gioan Phao Lô 2 là vị tu hành chân chí mà cũng nói một cách "chắc ăn như bắp luộc" rằng "tương lai thuộc về các bạn trẻ" !...

Nói đến con nít, người ta vẫn dùng những tiếng như "bảo vệ, che chở" để tỏ ý thương mến- nói đến kẻ già, người ta thường sử dụng những chữ "giúp đỡ, hầu hạ", tỏ ý thương hại, nhưng nhắc tới giới trẻ thì phải xài những tiếng bốc lửa, kêu như sấm sét thì mới "đúng luật giang hồ".

Xét trong lịch sử nhân loại, chẳng chính quyền nào đại dốt tuyển mộ con nít còn thơ lỏ mũi xanh để cho đi đánh giặc, ngược lại cũng chẳng ngày thơ "mời" các cụ vác đao, cầm súng đi đuổi ngoại xâm. Độc nhất trong lịch sử nước nhà một lần vua Trần Nhân Tôn cho đón các bô lão về điện Diên Hồng để hỏi ý kiến "nên hòa hay chiến" với quân Mông Cổ. Vì biết vua chỉ cần

cổ vấn chứ không đòi phi ngựa, đấu kiếm và "phối thây trên giường" nên các cụ đã lấy tàn hơi mà hô to "quyết chiến" rồi ho khụ khụ. Quả thật sau đó ra trận để "hy sinh tiếc gì thân sống" là giới trẻ. Sử chép: "Các bô lão về nhà thúc đẩy con cháu và trai tráng trong làng ra biên cương diệt giặc" còn các cụ thì tử thủ ở...hậu phương!

Trong các cuộc cách mạng, khởi nghĩa...đi tiên phong bao giờ cũng là giới trẻ. Tuổi này không những chịu chơi mà nhất là dám "uống thuốc liều", dám xâm mình, nhào lộn, dám võ vi lợi vì đại nghĩa. Chỉ cần lý tưởng được thấp sáng như đèn pha là những người trẻ không nề gian nan để liều thân xông tới.

Nói chung lại, nhờ đa năng, đa hiệu, người trẻ có thể làm nên được những việc phi thường, bởi vì chí nam nhi vốn đã thề độc rằng:

"Đã mang tiếng đứng trong trời đất,
"Phải có danh gì với núi sông"!
(Nguyễn công Trứ)

.NHỮNG THẾ NÀO LÀ TRẺ ?

Vấn đề này cũng gay lắm chứ không phải đơn giản. Định nghĩa loạn quang dễ gây miết lòng. Nếu bảo trẻ là kẻ có thể xác mơn mớn đào tở, bề ngoài coi ngon lành, bắt mắt, tuổi đời vào khoảng từ mười mĩ đến ba mĩ là cùng..., như vậy e rằng quá "nặng phân trình diễn". Còn nói trẻ là tâm hồn còn phơi phơi xuân tình tuy thể chất có thể đã "xuống dốc không phanh", e cũng không ổn, trái cẳng gối!

Sự đời rắc rối như trên khiến tôi sức nhớ một câu chuyện đầy bi hài kịch như thế này:

Trong một bữa "phết" rất linh đình của người Việt tị nạn, một ký giả gặp 3 cụ "phe ta" mà thoáng nhìn đã thấy già ví đại rồi. Biết phong tục của người Việt vốn "kính lão đắc thọ" nên ký giả đồ bèn đi một đường phỏng vấn mà câu hỏi là "làm cách nào cụ sống "vượt chỉ tiêu" như vậy mà vẫn chưa "đai" ?". Cụ thứ nhất phát biểu hùng hồn:

"Đế ợt ! Suốt đời, tui không hề uống một giọt rượu hay một ngụm cà phê cà pháo nào. Tui không hút thuốc lá chứ đừng nói tới xì ke. Còn cái mục "sêch siếc" thì "không có tui", chỉ trừ những lúc nào bán quã, chịu hết nổi, tui mới... "thụt bi-da" tí ti.. Ngoài ra, để tâm hồn lúc nào cũng thơ thới hân hoan, tui đọc sách, xem phim chiếu, đi ngắm phong cảnh hoặc viếng cả chùa lẫn nhà thờ đồng thời siêng năng lui tới cả cổ lầu sự với hy vọng sau này nếu trượt Thiên đàng thì cũng vớt Niết bàn!"

"Thế cụ năm nay được bao nhiêu tuổi rồi ạ ?"

"Sơ sơ mới...93 !"

Đến lượt cụ thứ hai "thuyết minh":

"Tôi í hả ? Tôi có phương pháp mê ly lắm. Vừa mới lọt lòng mẹ, tôi đã mê thể thao rồi, chỉ vì bố tôi vốn là "vua phá lưới" trong đội banh quốc gia- mà mẹ tôi lại chịu tài "phá lưới" của bố tôi nên có bầu tôi trước thuở lên xe hoa,

bởi vậy tôi mang dòng máu ham chuộng thể thao vào đời. Kể từ khi cô vợ tới nay, ngày nào mà tôi chả hít đất nên tay đã khỏe, bụng lại nổi u 8 bắp thịt, khiến bà xã tôi già rồi mà vẫn phải kêu lên: "coi sướng mắt ôi là sướng!". Ngoài chạy bộ, nâng tạ, tôi còn rành sáu câu Ka ra tê, Du đô, Kung phu, Tê quán đô...Áy đó, thể thao làm cho người ta sống lâu đã đời thế đấy!

"Bẩm cụ, vậy năm nay cụ được bao...xuân xanh rồi ạ ?"

"Mới trăm mĩ !"

"Quả thực cụ trường thọ !"

Cụ thứ ba, tuy dăng nguời không đồ con bằng hai "đồng nghiệp" kia, nhưng cổ vẻ cao niên hơn cả. Khi cụ nói, giọng xề xề như khi đàn bà ngồi bụi:

"Phương pháp của lão thì ngược hẳn với hai ông cụ đây. Lão chủ trương hưởng thụ và đớp hít từng búng, chơi bời "mút mùa lệ thủy". Trong tứ đồ tướng, lão chỉ hăm mình ép xác xa lánh được cớ phân nửa, như cờ-bạc, lão tránh xa cờ, chỉ mê đánh bạc; rượu-chè, lão chê uống chè, chỉ tỉ tỉ rượu mạnh; hút-sách, lao kiêng sách, nhưng hút thì từ thuốc lã đến cần sa, từ á phiện tới xì ke, bạch phiến...lão ghiền hết; còn trai-gái, lão ghét con trai, chỉ mê gái thôi ! Cũng nhờ vậy, lão sống được tới ngày nay đây !

"Quả thật cách sống của đại lão thâm sâu ! Vậy chẳng hay đại lão năm nay được mấy niên kỷ rồi ?"

"Lão...21 tuổi rồi đây !"

Câu chuyện trên cho thấy ta khó quyết đoán ai già ai trẻ nếu chỉ "trông mặt mà bắt hình dong". Đối với đàn ông con trai đã khố, với liền bà con gái lại còn rắc rối sự đời gấp ngàn lần, bởi vì những thứ bên ngoài của phái nữ dễ đánh lừa thiên hạ, hơn nữa họ lại khéo ngụy trang nên đa số dục rửa để bị "tả hỏa tam tinh" rồi "lạc vào mê hồn trận" những khi được phép nhìn hoặc ngấm trộm phần hình thức của họ. Tôi xin đưa ra đây một vài thí dụ điển hình: Đàn ông cứ trên 30 thì dù có vợ rồi hay còn "phòng không gối chiếu" hoặc "độc thân tại chỗ" thì cũng bị xếp vào "cá mè một lứa" với tiếng gọi chung là "ông" hay "bác, chú"- mà nhón thêm đôi, ba

chục tuổi nữa thì "cụ"- coi như "hết đường làm ăn"! Còn phái nữ, nếu chưa có chồng thì cỡ tuổi nào cũng vẫn được giữ tước hiệu "cô"- miss-frøken-mademoiselle...như trong ca dao Việt Nam cổ câu :

*"Con gái nhà ai, tuổi chín năm
Đôi má hom hem lại lẹm cằm
Bố mẹ gả chồng, nhưng chẳng lấy
Rằng con thơ ấu, chưa đầy trăm !"*

Kết hôn nữa là phép lịch sự lại như đồng lõa với phái nữ, không cho bọn đàn ông con trai được hỏi tuổi các bà, các cô, không những thế còn xúi "ấn gian nói dối" bằng phương pháp "đắc nhân tâm" như thế này : Phải nhớ luôn luôn khen "tuổi hạt sen" các cụ, các bà, các cô là...trẻ, trẻ quá sức ! Nếu vạn bất đắc dĩ phải nhắc đến tuổi thì phải nhớ "như đinh đóng cột" trong đầu là hạ ít nhất 80% tuổi của "các đấng" ấy xuống. Nội dung tuổi thật của họ là...bỏ mẹ ngay ! Nếu vì cù lần mà đoán cao hơn số tuổi thật của họ thì kẻ như rồi đời, nếu không lẹ chân "di chỗ khác chơi", ắt có chầu lãnh đủ những ánh mắt sắc như dao cau, những câu nặng nề bóng gió và thái độ vừa khinh khỉnh, vừa lạnh như tuyết băng ! Về phía các bà, các cô khi phải giới thiệu (hiếm có lắm !) về tuổi tác của mình, họ làm toán trừ giới để sợ ! Nhưng cũng có đôi khi họ "tính nguyện" tăng vọt tuổi thật của họ cốt để được nghe câu tán : "Thế mà tôi trông bà (hay cô) còn trẻ quá, cứ như nử sinh mười mấy ấy !". Biết khen như vậy là được điểm cao lắm. Rất nhiều trường hợp những câu khen trái luật thiên nhiên, phản sự thật mà lại "ăn khách" lạ lùng, chẳng hạn : "Bà ấy cứ mỗi ngày một trẻ ra !" hoặc : "Em đẹp, đẹp nhất trần gian này !" hay "Em đẹp...muôn năm !" - Tôi nhớ trong Kinh thánh phần Cựu ước của đạo Thiên Chúa, bà E Và, nử tổ tiên của loài người, vừa nghe quỷ dữ Satan dúi lốt con rắn xúi dục "ấn trái cấm này bà sẽ trẻ đẹp mãi mãi", thế là E Và vội vàng trèo ngay lên cây, bứt ba bốn trái cấm cho vào miệng, nuốt chửng không kịp nhai...Đến nay và vĩnh viễn sau này, các con gái của E Và cũng vẫn...y chang vậy !

Lại nữa, như trên tôi đã nói bề ngoài của phái nữ dễ làm cho đàn ông con trai lầm lạc. Ở ngoại quốc, nhờ khí hậu mát mẻ, ăn nhiều, ngủ đã nên các bà, các cô hầu hết đều béo trắng ra. Đã thế, họ còn bảo vệ kỹ da để nữa chút, không ngày nào không bôi kem, thoa phấn đồng thời còn chọn lựa những thức ăn có nhiều chất nuôi da cho mịn màng, mát mẻ, không có ghê ! Hề ra đường, không cần ai yêu cầu, họ cũng sốt sắng vẽ mắt cho "mơ huyền", cắm lông mi cong vút cho mê ly, sơn môi nhũ nhệch cho hấp dẫn, sửa lại dáng đi cho tha thướt, nói năng nhỏ nhẹ giống như cô bé Lou Lou quảng cáo mỹ phẩm trên đài TV Sky, Super : "Oui, c'est moi !" - rồi giả dờ mở tròn mắt ra cái vẻ ngây thơ con nhà lành, ngây thơ...vô tội !

Đó, cứ bảo căn cứ vào tuổi và hình dáng để định nghĩa "trẻ" thì sao tránh khỏi "bể cái lăm" ?

Còn nếu đề nghị nên dựa vào tinh thần để đánh giá trẻ/già thì coi bộ cũng không xong. Thiếu gì những người "miệng còn hôi sữa" mà tâm hồn

đã quá xưa hơn "cô" thành Quảng Trị" ? Họ đã không nội thì thôi mà mỗi lần vén môi phát ngôn lại "triết lý" vụn, nào đòi đấng chân, cuộc sống buồn nôn, nào tha nhân như...kết chố, kiếp người như..."tô phở không người lái", nào học mãi rồi cũng...chết, làm riết rồi xài...cũng hết ! Loại "trẻ người - già hồn" này thiên hạ gọi là "cụ non" !

Mẫu người như trên mà ai bảo xếp vào "giới trẻ", tôi sẽ phản đối ngay. Nhưng nếu "dăng ký" cho họ vào thành phần bồ lão, hẳn các cụ thứ thiệt cũng sẽ dả đảo liền. Thôi thì chỗ đứng của họ chắc là phải ở một nơi riêng biệt tạm gọi là "không giống ai" hoặc "chẳng giống con giáp nào" !

Ngược lại với loại "cụ non" vừa kể, có những vị cao niên nhưng tâm hồn lại "mọt" ra trò. Cởi mở, yêu đời, hăng hái và...chịu chơi. Tuy tuổi đã cao, nhưng các ngài không chịu ngồi yên nghỉ ngơi, hết tấy mảy việc nhà lại "vác ngà voi hàng tổng". Nhìn các cụ, thiên hạ trầm trồ : "Cứ như thanh niên í !". Tuy nhiên nếu liệt kê các cụ vào "giới trẻ" ắt bị mang tiếng vô phép vô tặc. Chính các cụ cũng không chịu mà giới trẻ thứ thiệt cũng chẳng dám tuyển mộ "các ông, bà nội ngoại" này vào hàng ngũ của mình !

Cứ việc lôi tôi ra nữa để chứng minh : Như lúc đầu tôi đã tự giới thiệu tuổi tôi thì cũng đã quá tiêu chuẩn "gần đất xa trời", chỉ chờ ngày Tử Y Viện cấp "giấy di chuyển" là đáp "chuyến tàu suốt" về với ông bà, trong khi đó thân xác tôi không có bộ phận nào còn "tính chất hiện đại" nữa, nếu quảng cho chỗ sỏi, nó cũng chề- tuy nhiên tâm hồn tôi, không phải nói khoe chứ lúc nào cũng "hồ hởi" như giây phút đầu tiên được rời bạo con nhỏ bồ...Ấy thế mà các đấng cao niên cứ mỗi lần thấy tôi yêu đời như vậy lại miả mai : "Gớm, Thạch Thủ động cốn quá cỡ...thợ đục ! Làm cứ y là trai tân không bằng !" - ngược lại, các cô cậu trẻ tuổi chưa đựng dụng nhan tôi đã vội "lạy cụ ạ !" rồi vì thế thống "kính lão" mà "rút lui cố trật tự".

Cuộc đời hiện tại của tôi lêu bêu giũa "ngã ba đường" như thế, nên có câu thơ rằng :

*"Thân "em" như tấm lụa đào,
Già chề, trẻ lánh, biết vào tay ai ?"*

Tóm lại, nếu chỉ căn cứ vào "hình thức" hay "nội dung", vào tuổi tác hay lối sống để quyết đoán "trẻ", phía nào ta cũng thấy có điểm thuận lẫn thế kẹt. Cuối cùng, thôi thì để "vui vẻ cả làng", tôi thấy phải sử dụng phương pháp dung hòa kiểu hình dáng cái bản ở hòa đàm Ba Lê, không dài, không vuông mà tròn ! Nói rõ ra là muốn được gọi là "trẻ" thì phải đạt đúng "tiêu chuẩn quốc tế" đã được ghi trong câu danh ngôn : "Một tâm hồn lành mạnh trong một thân xác cường tráng" (nguyên văn la-tinh : "Mens sana in corpore sano" của Maxime de Juvénal) .

.GIỚI TRẺ, LẦM TÔI ĐI !

(xem tiếp trang 67)

HỒ ĐÌNH NGHIÊM

AO NƯỚC LÃ

Tàu hú những hồi còi thảng thốt. Người thanh niên giật mình mở mắt, đôi mắt cay thấy khối đen trôi dạt ngoài khung cửa.

Con đường sắt cong vòng, tàu trườn mình theo lăm người thanh niên đổ mình vào ông già ngồi cạnh, mãi ôm khư khư bọc vải dùng đồ đoàn. Vài tiếng chửi cất lên, khẫu ó. Quang gạnh nôi niều hành lý như biết tổ thái độ, lẩn qua trở lại và có cái chạy dạt ra xa. Tiếng một đứa trẻ sắc giọng: Mả coi chừng mất hàng. Ông già ôm bọc vải chặt hơn, giọng trầm gằn như tất tiếng, chìm giữa tiếng xịch xịch nặng nề không ngời nghĩ của khối sắt dài lê thê, lúc la lúc lắc.

-Cậu xuống ga tới à?

-Không, ga tới nữa kia.

-Đi Tuy hòa à?

-Không, vào Nha Trang. Nha Trang xa hơn Tuy Hòa.

Ông già làm bầm điều gì một mình rồi moi bọc áo lón mạy phía dưới thấp, hồi lâu, vẫn được một điều thuốc bự bằng ngón tay cái.

-Họ gọi là tỉnh Phú Khánh phải không?

-Dạ phải.

Khối thuốc nặng nề chấy dật đỏ, đánh bật mùi hôi nồng của khối than do đầu tàu Thống Nhất mãi phun.

-Tôi làm phiền cậu coi, dùm bức thư nì, coi cái địa chỉ viết trên góc bì thư đó nói cái chi.

Ông già cởi cái kim băng trên túi áo, rút ra cùn lẩn với miếng vải đen để tang còn đậm màu, rồi sau đó mới mở hột nút nhựa trắng lòi ra bao ny-lông đã nhàu nát, còn đọng ít vụn thuốc lá dưới góc bao. Trong đó đựng nhiều giấy má được quấn kỹ lưỡng bằng những vòng giấy cao-xu xanh đỏ. Một sợi màu xanh đưa lên miệng ngậm, gò tiếp sợi màu đỏ trông vô cố tay. Căn thân, chậm rãi, mấy ngón tay run lật tìm để nhát ra một vuông giấy bảnh. Người thanh niên đón lấy, thấy ba cánh hoa hồng in lem nhem nằm trên chữ Par Avion đã nhạt phai màu xanh mây trời. Người thanh niên cau mày. Ông già nghiêng đầu, cặp mắt đỏ và có hột ghèn ướt bên khóe.

-Thanh niên trai tráng...Cậu làm ơn đọc giúp. Hồi nãy thấy cậu ngủ say đầu có dám làm phiền.

-Nguyễn Văn Sắt...Xong đến viết tắt chữ gì đó đọc không ra. Chắc là tên một cơ quan nào đó. Xong đến hàng dưới là số 18, đường Quốc lộ Một, thành phố Nha Trang, tỉnh Phú Khánh, CHXHCNVN.

-Còn chi nữa không?

-Địa chỉ mà viết như vậy là đủ thừa rồi.

-Nha Trang...Ủa, hồi nãy cậu nói xuống ở Nha Trang à? Cậu biết đường đó không?

Người thanh niên há miệng ngáp, cầm bì thư đưa lên miệng che. Người được mùi ẩm hôi của mảnh giấy.

-Nè, trả lại bác đây. Biết chớ. Hồi làm chi vậy? Đường đó năm tư trung tâm thành phố chạy thẳng góc ra quốc lộ.

Ông già cắt lại bao thư, cúi đầu tần mẩn cột gói và lăm ngược lại động tác hồi nãy. Gài lâu hơn mở cái miệng vải đen hình chữ nhật, rồi ôm chặt cái xách trước đây là bao bố để dôn cát vào chắt dây trên miệng hãm. Ôm vào lòng, mát hấp hây và chếp miệng thở ra.

-Tui như người mù, có thấy cũng như chột, cả đời có bước chân ra khỏi mảnh vườn ở dưới quê mô. Cậu mà rộng lòng dặt cho tui tới được cái địa chỉ trên thì tui đội ơn cậu suốt đời.

Người thanh niên ngồi lăm thỉnh, cũng không phản ứng khi thấy tay áo hần bị giút nhẹ từng chập. Tàu chạy chậm lại, cả giút cả giút như người lên kinh phong trước khi tắt thở, nghiêng rắng ken kết. Xịch xịch rồi xì một tiếng dài khi thực sự dừng hẳn bên sân ga nắng quái đỏ xiên ánh sáng đậm màu buổi chiều. Tiếng la ới ới của những con buôn. Tiếng động của những kiện hàng ném lẩn theo chiều nghiêng bờ cỏ khô chết xuống hàng rào người nhận đứng lơ nhơ vấy tay. Những bao bì ném lên diễn vào chỗ trống nghe thỉnh thỉnh không xốt thương. Mấy đứa bé cắp rổ chạy loảng quảng khàn giọng rao hàng không vì một ai. Xoắn lại với nhau mới mọc cả đám người đứng ngồi lúc nhúc đỏ dãn vác mẹt ra hứng gió. Trà đá mát mệ đây. Mía ngọt mới ra lò nè. Ai ăn khoan sắn luộc bỏ khỏe đường dài không...?

Ông già nói lỏng tay, loay hoay trong chỗ ngồi chật chội.

-Mình chưa xuống phải không cậu?

-Chưa. Còn cả tiếng nữa.

-Cậu đói bụng không ăn đồ gói xôi tui gói theo sẵn đây.

-Bác cứ ăn đi.

-À này, hay ăn thử gói mè-xùng cho ngọt miệng. Để tui mở cái xách ra...

-Thôi, cảm ơn bác.

Ông già cố vẻ thất vọng, ngồi rút cổ xuống, đưa hai ngón tay chùi hai bên mép khi miệng mở tròn. Thấy được ở trong những chiếc răng vàng khè đứng xiêu vẹo lẻ loi và cái lưỡi đầy bám một lớp trắng mốc. Nhìn trời ngả màu bên ngoài, ông già coi bộ nôn nóng thực sự.

-Cậu làm ơn gác chân trên ghế tui đừng giẫm chỗ dùm. Tui đi một vòng thủ...cho giãn gân giãn cốt.

Ông già ôm bọc vải đứng lên, một tay dầm dẫm sau lưng than đau rồi lần bước, len lỏi giữa lối đi gần như bít kín.

-Cha già mắc dịch này đi phải dầm chừng chớ. Cái đầu người ta chớ phải cái cột hay sao mà vịn.

-Cho tui xin lỗi nghe chi.

-Lỗi phải chi, chị em chi với ông a.

Người đàn bà trẻ mắng dốp chát ông già một cách ngon ơ. Không biết ông đi đâu? Người thanh niên ngồi buồn dậm thắc mắc. Ông già tìm chỗ đi dãi chắt? Ngó theo, thấy cái lưng khom xuống trước mỗi một đặt chân giữa toa tàu, đây ư, đó thủ. Hai bắp chuối nổi vồng những sợi gân xanh, cái quần đen mốc của xây dựng nông thôn trường kỳ tới thời buổi này được ông xắn lên cao, làm như cố lút lội vùng ông vừa từ bỏ. Đôi bàn chân mang dép lốp cao su đen, không dính bùn lấy những nét vụn những đường nứt hằn sâu sau gót, thậm chí can cổ đế.

Có tiếng xúp-lê thổi lạnh lạnh. Tàu hú ba tiếng còi tiếp theo rồi rùng mình lui tới ít bận mới khỏi sự lẩn tránh. Có bóng người cầm cờ đỏ lăm lăm quay lưng vào nhà ga, trên tường cao cái đồng hồ lộ thiên rồi rung hết kim loang lổ rêu ngó xuống hàng chữ viết sơn màu máu tươi chữ bách chiến, chủ nghĩa lần lượt vật sau ô cửa, giống như những bả mía

được ném lui từ miệng phun của một mu đàn bà ngồi bệt nơi ngạch cửa vừa nhóp nhép vừa tự nhiên lòn tay gãi háng. Người thanh niên thôi nhìn, khép đôi mắt lúc nào cũng thấy cay. Hấn cầm rằm: Mẹ, cả ngày trời chớ ít sao. Tàu bẻ chi mà lạ quá.

-Cái ông thiên lôi kia, đi chi mà ngang tàng không nề nang chi ai cả.

-Đây là nhà chị hả? Chỗ đã chật chội như vậy rồi còn thông chân ra ngoài, không đạp cũng uổng.

-Nè, ăn nói ngang ngược như thế có ai mà chịu nổi cho. Bộ làm công an hả?

-Không cần công an, đây làm thuế vụ thôi, đủ chưa? Hôm nay tháng này yêu đòi đồ, liệu mà ở đó lảng tránh. Con buôn hả? Sao cái mặt thấy quen quen.

Người đàn bà hồi nãy nạt nộ làm trận với ông già bây giờ đã bắt gặp đĩa liên tục căng co chân. Mặt đỏ sặc, guồng gạo một nụ cười ngó hiên lạnh thực sự.

-Thôi mà anh hai, bỏ qua cho em út nhỏ.

-Lần này bỏ qua nhưng lần sau đừng để tháng này thấy mặt. Thuế má tháng này chặt không đẹp không ăn tiền...

-Được rồi, nhớ rồi. Thôi tạm cái bánh bột lọc lấy thảo hỉ.

-Khỏi.

Gã quan thuế quay lưng bước đi, mặt bình thản đến vô vai người thanh niên ngu gà gật.

-Ngồi đây được không?

-Có người rồi.

-Thiệt à?

-Thiệt. Ai đón chị với anh. Mắc đi dãi chút nữa trở lại liền đó.

-Cứ cắt cái chân đi, tôi ngồi tạm một lát hồi nào họ tới hẳn hay.

Gã thuế vụ sửa cái túi da đeo chéo một bên hông, nhìn người thanh niên với ánh mắt dò xét, coi bộ không mấy thiện cảm. Gã moi từ túi áo ra gói Samit, lấy một điếu đưa lên miệng cắn cái đầu lọc vàng khè và quẹt diêm. Người thanh niên nhìn đôi dép da, cái quần trắng thối, lên trên nửa là áo sơ mi hàng tẽ-ta-rông túi dật đầy những cây viết Bic, Hồng Hà. Không hiểu sao, liền thu chân

nhuống chỗ. Khỏi thuốc thơm phả tới mặt hấn, còn thấy được khuôn mặt mu đàn bà ngồi đằng kia hãy còn lảo liên tới. Làm như muốn nhìn cho đây con người để nhớ kỷ mặt mày người thuế vụ đang phồng thân mai sau lỡ gả chẳng được "yêu đời".

Tàu lắc lư, vai chạm vai. Người thanh niên thấy sợi giây vàng chói lấp ló nơi cổ tay áo nhân viên thuế vụ. Hấn đằng háng.

-Mấy giờ rồi?

Người đeo đồng hồ không trả lời, bận lấy giấy tờ trong túi da ra, kê lên đồ ghi ghi viết viết. Miệng ngậm điếu thuốc, mắt nheo nheo, trán nhăn nhăn; ra bộ đang tính toán những con số học búa, tranh thủ làm thêm việc công ích mà nhà nước giao cho quá đối nặng nề.

-Xin lỗi anh, mấy giờ rồi?

-Bốn rưỡi.

Người thanh niên quay mặt ra nhìn cảnh vật xác xơ bên ngoài, đồng hồ không mong quanh; chẳng để ý thái độ cau có của kẻ ngồi bên. Những đụn cát, mây bụi xuống rỗng thấp chùn, mây ùn một góc trời có lẽ ở hướng biển. Hấn hát thì thầm: "Nha Trang ngày về mình tôi trên bãi hoang...". Một cái cùi chó thốc bên hông.

-D.M. Còn ở đó mà nhẩn nha ca nhạc đời trụy.

Người thanh niên ngậm cầm, đục mặt ra với thính giác thật bén nhạy của người hút thuốc thơm. Hiện tại, điếu thuốc vừa được bung bay ra ngoài ô cửa. Hấn nghiêng đầu để tránh tàn thuốc bị gió lửa trở lại, định nhăm đôi mắt lúc nào cũng cảm thấy xốn xang thì phát hiện bóng ông già đang cục khờ trở về.

Khi vượt được biết bao chướng ngại, ông già đứng ôm bọc vải tần ngần nhìn người thanh niên. Khuôn mặt nhẩn nheo, thời gian để lên đồ những hấn sâu mỗi mét, như thể những luống đất đã vỡ bên sườn đồi, không trồng trọt cây xanh bởi đá cứng. Ông già nhìn người thanh niên với ánh mắt buồn rầu gần như trách cứ, hột ghèn vẫn còn đọng ở khóe, chưa khô.

Người thanh niên được dịp trả thù, hích hích cùi chó trả lại.

-Người ta đi dãi về rồi kìa, anh đứng dậy đi.

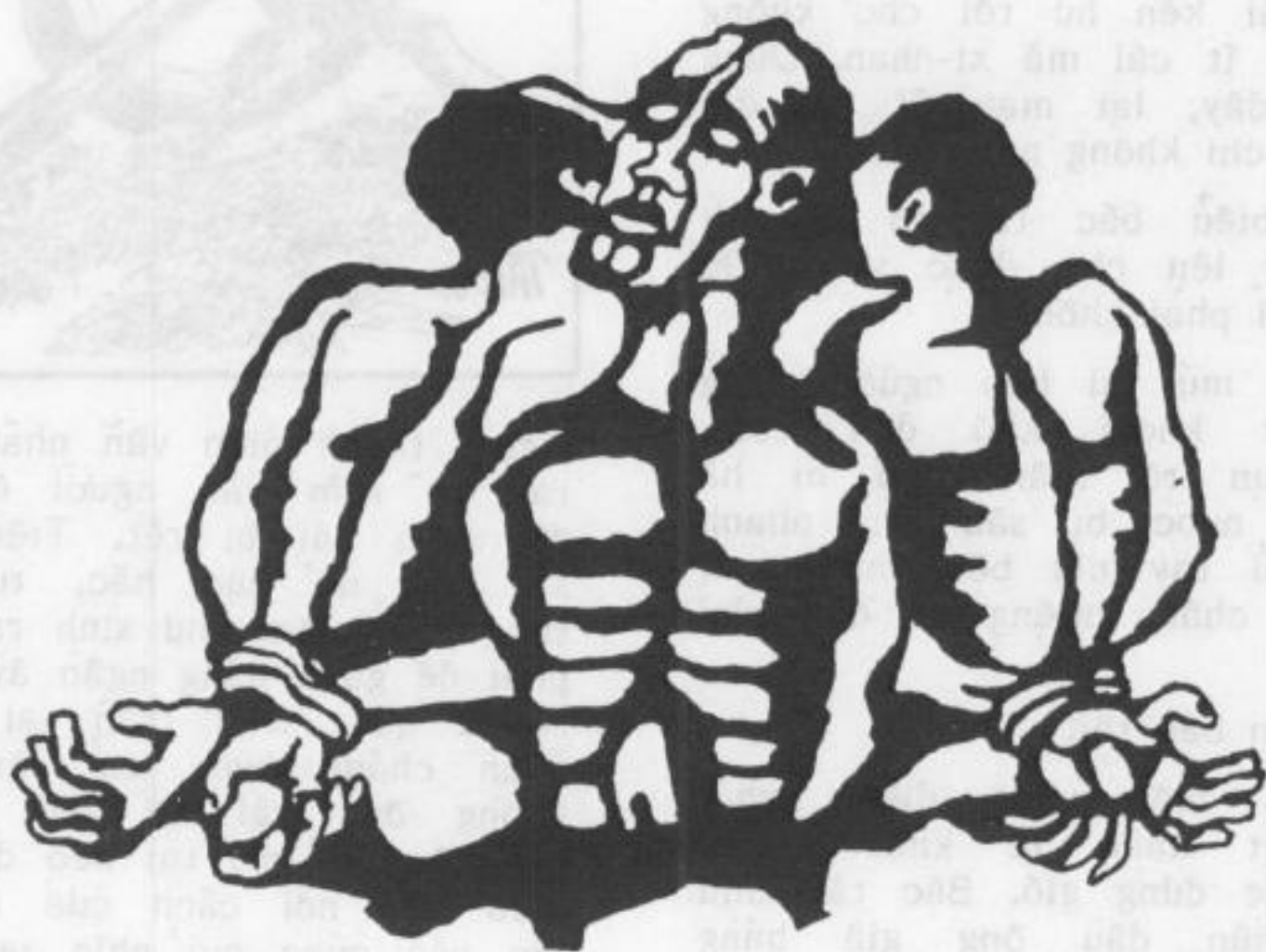
Mặt gã thuê vu dửng dưng, nhìn lên ông già dửng dưng khom khom đang guồng cười.

-Chỗ của tui đó, anh làm ơn...

-On nghĩa chi? Chưa biết luật lệ ở đây à? Ai bỏ đi là tự động chỗ trống ấy dành cho kẻ khác.

Người thanh niên đứng bật lên, thò đầu ra cửa khạc nhổ một búng nước miếng.

-Tui giữ cho bác không xong thì phải trả chỗ tui để bác ngồi. Má nó, khỏe như trâu thì đứng một chút cố nhấm nhò gì.

Ông già run rẩy đứng xiêu xiêu, hai tay ôm gối hành lý trước ngực không biết sẽ bỏ một tay ra vịn ở đâu. Chẳng lộ ngạc nhiên và còn đủ đức tính nhẫn nại.

-Vé tàu tui còn cất ở đây, tội nghiệp người già mà anh.

Khi nói, miếng vải đen dính trên túi cũng rung rinh theo. Người thanh niên bồng buột miệng chửi thề một tiếng nhỏ.

-Mày chửi ai?

-Không ai hết. Hồi nãy anh nói gì với tôi? Quên rồi à?

-Hỏi sức đâu mà nhớ ba cái lẽ tẻ. Bận ngồi làm việc rồi, vậy được chưa?

Người thanh niên đảo mắt một vòng, những cái mặt đang mọi một bỗng thoáng chút tuột tỉnh và tất cả mọi cái đầu đều hướng mắt tới, chờ một tiết mục lạ sẽ diễn ra, coi để thu ngân đường dài. Tuổi tỉnh nhất là mặt người đàn bà vừa kinh qua trong hủ vía. Người thanh niên cau nhàu.

-Thôi buổi chi mà nổi lẽ phải coi bộ không xong.

-Mọi biết sao? Có ai đi gọi dùm một vài đồng chí công an tới xử lý vụ này coi. Phai có công an mới rõ ràng trắng đen. Nói dùm dài chi cho tốn hơi.

Ông già vịn tay người thanh niên vừa bước ra để lật đặt ngồi vào chỗ trống.

-Khó quá cậu ơi, đi một vòng mà còn hơn chạy giặc nửa đố. Thiệt có mấy ai mà tử tế như cậu.

-Mọi đi dãi về à? Người thanh niên hỏi, giọng còn sự bức tức, hằn học.

-Đái ỉa chi a, lòng dạ mỗ mà làm mấy việc nó. Cận ngày cận giờ rồi mà chưa tìm ra ai có lòng hảo tâm...Tui hứa trả tiền xe cộ, hứa dãi dãi trà nước...

Gã quan thuê tờ mỗ xây mặt qua dòm ông già. Nhìn cái kim băng, nhìn hột nút nhựa trên cái bọc cộm, bạc màu chất vải thô.

-Có chuyện gì khó xử' nói thử nghe, không chừng tôi giúp được bác.

Ông già mắt kèm nhèm sưng sột ngổ trật lại người mặc áo quần tu' tẻ đang ngồi rung đùi trên ghế lý ra là chỗ của mình.

-Thôi mà cậu, đùa dỗi chi cho thêm tội tình.

-Sao lại dỗi chú, cứ' nói để tôi liệu khả năng.

Người thanh niên ngồi đại trên một ghế cần xé đàn băng tre, nghĩ sao lại chỗ mỗ vô.

-Tàu đi gần tới rồi đó. Được, để tui dẫn bác tới cái địa chỉ kia.

-Có rứa cha. Thiệt tui không dòm lộn người, ăn trước miếng xôi để lấy sức mà lên đường.

Người thanh niên cười thành tiếng.

-Dạ tui không quen ăn hối lộ như người ta, bác dòm lộn người không đó? Buối nay tháng này "yêu đời" nên nhấm nhát gánh vác chuyện thiên hạ một phen.

Tàu hú còi và giảm tốc độ để vào sân ga. Người thanh niên phúi dất đứng lên. Ông già ngồi ôm bọc vải củ thấp thỏm, hết nhìn ra ngoài lại nhìn người đồng hành tốt bụng.

-Lần ni là mình xuống thiệt phải không?

-Thiệt. Xuống cho rồi chú ở đây thêm gai con mắt.

Gã thuê vu co chân cho ông già đi ra, nhìn người thanh niên tiến tới đứng sẵn bên khung cửa lớn. Gã lăm bằm.

-Mẹ cái thằng lấu cá. Tao mà làm công an thì có nước bỏ mẹ vôi tao.

Người thanh niên quay đầu lui.

-Cố còn quên cái gì không đó? Láng cháng để người ta giải phóng cho thì có nước khóc thối.

Ông già giật mình, ôm chặt cái gối cổ hủ của mình.

-Đồ đoàn tui có bấy nhiêu, xôi xiếc quả cấp chi cũng nắm trong đó hết.

-Nhảy xuống tàu có nổi không?

-Hừ, phải đợi "hắn" dùng cái dĩa chó. Vịn thanh sắt mà đi tu' tu' xuống cho bảo đảm chú tội tình chi mà nhảy.

-Vậy thì tui đợi bác trước sân ga nghe. Tui nhảy chứ đây.

-Ê. Khoan đã. Anh tính trốn tui à?

-Yên tâm đi. Tui đã hứa với bác rồi mà. Tui chỉ trốn bọn công an thôi, tui chui lỗ chỗ chỗ không đi kiêu đảng hoàng như bác được.

-Anh kẹt chuyện chi à?

-Không kẹt chi cả...tui chỉ ứa đi theo lối của tui thôi.

Ông già đứng vịn vai người thanh niên, ngẩn ngại nhìn xuống cái hồ đất dài chạy chập chòn bên dưới. Những sợi tóc bạc bay

lửa thừa và nắm ngón tay bồng bầu chặt làm đau vai người thanh niên đang cúi tìm một chỗ nhảy êm ái.

-Tui thu' liêu một chuyến với anh.

Người thanh niên như nghe không rõ, dùng thẳng người trở lại; quan sát, thăm dò, lượng định cái thân thể còm cõi của ông già e tuổi đã hơn sáu chục.

-Thôi, đón hoài bác. Để cho người lành lặn mà an toàn tới cái địa chỉ' kia chờ. Lỡ xảy ra chuyện gì, đã cản trở việc của tui mà lòng tâm tui cũng cắn rứt.

Ông già chùn chân lạnh căng thấy rõ, mắt nhắm lại như để tránh khỏi phải nhìn cái đồ sâu bên ngoài tú tú chạy lui sau trông đến chóng mặt. Người thanh niên trấn an, hấn cỏi cái xách nhà binh trước đây dùng dùng mắt nạ heo, đeo trên vai, đã cản thận bồi đen chủ US. Hấn giao cho ông già bằng cách trông vô cái đầu tóc bạc cứng đờ không phản ứng.

-Đồ, an tâm chưa. Bác cứ tỉnh bỏ đi ra cửa, tui chờ bác nói sẵn. Tui nhảy nghe, khéo mắt cái túi đựng đồ quý giá của tui đồ.

Nói xong, hấn nhảy nghe một cái dúi. Lấn lộn, chúi nhủi vô bụi hàng rào có đai đan với kẽm gai. Ông già nheo mắt nhìn, hấn đã tỉnh khô lồm cồm đứng dậy phúi tóc phúi tai. Thanh niên trai tráng ra khác. Cao chú' phải thấp rãng? Hấn mà què gồ thì mình cũng trể nải lây.

Tàu chưa dùng hấn, ông già đã đồ dấm dũa chân ra những bậc thang gỗ mặt dính ốc muôn lý khai với con tàu. Người ông run rẩy mà cái thang cũng lung lay. Dầu sao cũng chẳng có gì phải phân năn, chuyển đi đã đến nơi đến chốn, thuận buồm xuôi gió, chưa kể đã có kẻ "sáng đường" chịu dẫn dắt ông. Thân già lơ' ngó lảo ngáo lạc loài như vậy chờ đôi khi cũng có cái lợi. Công an bộ đội đứng lơ' nhờ như ruồi bu kiến đậu tường con muỗi cũng không bay lọt ra trạm kiểm soát, vậy mà họ nề nang thân già què mùa hay sao, để cho ông đi lưng lưng trở ra, yên hấn vô sự ngó qua dóm lại chốn phồn hoa đô hội như lối trong bức thù cắt nói ngục ông đã tả cảnh. Phồn hoa đô hội chỉ cho tổn công mõi mắt, ông già chỉ' mong sao gặp mặt người thanh niên thôi.

-Bác, bác. Tui đây nè.

Người thanh niên ngồi trên chiếc xe lam đậu bên góc sân thò tay ra vây. Cỏ tên loát choắt đội mũ tai bèo in tuồng như lơ' xe đưa hai tay bác loa kêu giật giọng.

-Ông già, ông già. Ê, ông kia... Đ.M. cái kèn hủ rồi chờ' không bóp bóp ít cái mà xi-nhan...Đúng rồi, ở đây, lại mau đi, có dúi có diếc chi không anh hai?

-Thôi, biểu bác tài rõ xe tới dớt ông lên cho được việc. Đủ người rồi phải không?

Tên đội mũ tai bèo người mỏng như lát khoai khô dòn còm, mặt mụn rỗ thâm nhủ bị hà bi úng nước bị sâu ăn, nhanh nhẹn với tay nữu bên thành xe, hấn co chân, miệng nở dòn như mảy.

-Tối luôn bác tài.

Xe của một vòng điệu nghệ, khối xít xanh lè khoảng sân hừng hực đứng gió. Bác tài chịu chời chân dẫu ông già bằng một cú thẳng khét rẹt.

-Lên mau cả trể chuyển xe của bà con cô bác, ông già gằn.

-Tui ngồi ở đây rồi, bác leo lên đi.

-Trời ời, thiệt ứa chời nghiệt tui. Biểu đứng giữa sân chờ rồi khi không lại trôn trên xe.

Tên lơ' xe đưa tay đẩy lưng ông già lên.

-Bà con cô bác cảm phiền ngồi chật một tí. Trước lạ sau quen, dẫu chật sau rộng. Rồi, tối luôn.

Tám chín người bí rì trên hai dãy ghế đối diện tuồng hôn hất nhau dước, ngồi dóm mắt nhau không nói năng. Họ là những hành khách lăm lè mết mõi nhất trên thế' gian, nếu không thì chuyển xe đang chúi xuống đất, vừa khởi hành sau khi mỗi người húp xong phần cháo lú dước phát đồng đều, không có cảnh người bốc lột người. Ông già thì khác, không có tên trong danh sách đồ, lay lay người thanh niên lúc nào cũng thấy nhấm mắt riu riu.

-Chạy đúng đường tôi đồ cha hí?

Người bị lay tay không mở' mắt, chỉ mở' miệng.

-Đúng, tui dẫn anh lơ' xe rồi, hồi nào ngang chỗ đồ thì họ nói cho mình biết.

-Nì, trả lại anh cái xách đây. Mở' ra kiểm lại coi thu' tui có ăn cắp cái chi không?

Người thanh niên vẫn nhắm mắt, tay rờ rẫm vào người ông già để nhận cái bị rết. Tiếng máy xe lam nổ hục hắc, tức tưởi từng chập làm như sinh ra không phải để gánh nặng ngàn ấy người. Nhiều quá, trên trần lại có đồ đoàn chẳng buộc cả đóng nữa. Giọng ông tài xế nói với lui cho tên đội mũ tai bèo đủ người xiêu vẹo nơi cánh cửa nhỏ xíu lúc nào cũng mở' phía sau trông hấn như con khi' bu vô chiếc xe đang chờ' đoàn văn công chuyển trở ảo thuật hoặc bán thuốc dạo có mải võ Sơn Đông mà diễn viên tuồng như thấy trước được con đường u ám lạc hậu của ngành nghệ' mình. Giọng người điệu khiển xe thì còn tươi tỉnh lắm, kèm cả chúi thể nữa:

-Đ.M. thắng Meo à, bạn sau mày đừng lấy xăng của con mẹ Chột nữa. Bán toàn đồ dóm gì dẫu không. Chời vậy là "gát cỏ" tao rồi, tao ghét ai qua mặt tao lắm.

-Xăng bộ đội mà anh Tư, bà Chột nói bảo đảm trăm phần dẫu là không dám pha đồ dóm để bán cho anh dẫu. Bà khôn thấy mẹ đi, biết mình nhiều mõi dẫu có thể' ca bài "đoạn trường tân thanh" ác nghiệt vậy chờ'. Có gì tối nay tui tạt qua nhà bà dóm chừng thu'...Bà con cô bác có ai xuống đây không? Nề, anh hai, tối rồi kìa

Người thanh niên mở' mắt ra, nhìn quanh quất. Những bụi chuối, hàng rào kẽm gai, người đàn bà đội nón rách ngồi bên kia đường cặp rờ' chạy tới nấn nỉ gì đồ với tên đội nón tai bèo. Con đường có những ô' gà đọng nước của cơn mưa chác vừa rồi đêm qua, vũng nước đọng gằn nhất phản chiếu một vệt đồ lung linh. Người thanh niên

(xem tiếp trang 63)

THỦ THÌ BÊN NHAU

**

mình ơi,

Lũ sấm!

E-VÀ

-Mình ơi !

-Anh ở đây nè, cưng.

-Đâu ? Ủa, sao mình ngồi...một mình vậy ?

-Không một mình thì với ai bây giờ ? Không lý ngồi với bà Noọc hàng xóm ?

-Mình mà ngồi với bà nào, em...chém liền ! Em là "cô gái Đồ Long" mình không biết sao?

-Đâu ngán, anh cũng có "Ngọc long đao" ! Cũng có "đồ", anh có "đao", đấu nhau thì còn gì...sướng bằng !

-Lại "phát ngôn bừa bãi" !

-Đâu phải lỗi tại anh, đang yên cũng khoe..."đồ long" ra, tất nhiên anh phải ô-kê gấp chút, đại gì !

-Ưa xuyên tạc bậy bạ !

-Nếu cưng hết hứng...đấu thì thôi vậy. Thế vừa rồi cưng gọi anh tính hỏi chuyện gì vậy?

-Em muốn nói chuyện đàng hoàng cơ.

-Thì bao giờ anh chẳng đứng đắn. Chuyện gì đâu, cưng ?

-Em muốn bàn với mình về việc dùng SÂM.

-À, cái gì chứ uống sâm thì anh chịu gấp. "Bổ dương" phải biết, tha hồ...

-Lại tính nói bậy nữa ! Em không hiểu sao đàn ông cứ luôn luôn bị ám ảnh bởi ý nghĩ "bổ dương".

Hề nghe thứ gì bổ là "xí" lấy mà la âm lên là "bổ dương", nào trứng vịt lộn, thịt thỏ, cật dê, nào dôi chó, ..."ấy" bò, cả đến rắn rít, tắc kè cũng kêu "bổ dương". Hèn chi các ông dê bị gặt. Thiên hạ muốn bán chạy thuốc Bắc, vớ đâu được cái toa thuốc thô' tả, đánh lừa là của vua Minh Mạng, thế là các ông vội "tiếp thu" rồi "thi đua" mua thuốc về ngâm rượu!

-Cũng...nói khể chứ kéo bị "khẩu nghiệp". Cưng là đàn bà...ít kinh nghiệm, chứ mấy ông bạn chuyên viên rượu thuốc của anh đều khoe hiệu nghiệm lắm, đêm nào cũng sơ sơ "lục giao". Nếu cưng muốn thí nghiệm thì để anh...

-Thôi, ghê quá ! Giờ em muốn nói đến củ sâm cơ.

-Ô kê, củ sâm ! Sao, cưng ?

-Em đề nghị với mình từ nay vợ chồng ta thay vì mỗi bữa uống "Vitamin tabletter", nên dùng Sâm dưới hình thức thuốc bổ thiên nhiên, "natur-medisin".

-Nghĩa là cả anh và cưng, đôi ta cùng uống?

-Chứ sao ! Trước đây các cụ thường cho rằng sâm thích hợp với phái nam và chỉ người lớn tuổi mới nên dùng, nay y học chứng minh rằng cả nam, nữ đều dùng được. Giới y khoa còn khuyên nên dùng loại thuốc Sâm thiên nhiên này hàng ngày.

-Thế lợi ích như thế nào, cũng ?

-Y học xác quyết rằng Sâm chống chứng mệt mỏi, hồi hộp, căng thẳng, chữa chứng mất ngủ, bệnh tiểu đường và ngăn ngừa ung thư. Nói tóm lại, tinh chất Sâm mà ký hiệu y học là G115 gia tăng cho người dùng hiệu năng về thể lực lẫn tâm lực. Đặc biệt vì Sâm làm gia tăng năng xuất thể lực dẻo dai mà những thể thao gia được khuyến khích dùng Sâm hàng ngày dưới hình thức thuốc bổ. Sâm hết còn bị ngộ nhận là thứ kích thích "doping" nữa đối với các lực sĩ.

-Kể ra Tây phương...chậm tiến đây, cũng nhỉ. nay mới chịu "tuyên dương công trạng" Sâm, trong khi đó người Trung hoa và Tây tạng đã dùng Sâm làm thuốc từ trên 4000 năm nay.

-Vâng, Tây phương trong những năm gần đây, sau những kết quả nghiên cứu đã quan tâm đặc biệt tới Sâm. Nay thì Sâm đã được "đánh giá" là một trong những dược phẩm thiên nhiên có nhiều chất năng đặc biệt và phổ biến nhất thế giới.

-Nếu anh nhớ không lầm thì hình như vào tháng 12 năm 88 vừa qua có một Đại hội Quốc tế về Sâm được tổ chức tại thủ đô Seoul, Nam hàn?

-Đúng đấy mình ạ. Đó là đại hội kỳ thứ 5. Cứ 3 năm một lần lại có một cuộc gặp gỡ rộng lớn như vậy để các nhà nghiên cứu trên khắp thế giới có dịp trao đổi nhau những kết quả tìm kiếm được về Sâm. Chẳng hạn trong Đại hội Quốc tế 1988 ở Nam Hàn, Tiến sĩ Y khoa Tai Koo Yn thuộc Trung tâm Ung thư Đại hàn, Korea Cancer Center, đã "trình làng" một bước tiến lớn lao về công trình nghiên cứu Sâm, theo đó Sâm có khả năng chữa trị bệnh ung thư.

-"Hết sảy con cáo cáo" ! Thế cuộc nghiên cứu diễn biến như thế nào, cũng kể anh nghe đi.

-Trước hết Tiến sĩ Tai Koo Yn cho biết người nào càng dùng Sâm càng được bảo vệ khỏi chứng bệnh ung thư. Sự kiện này được chứng minh nơi những dân tộc dùng Sâm đều đặn, tỉ lệ bệnh nhân ung thư giảm thiểu 50%- Ngoài ra, bác sĩ Yn còn chích tinh chất Sâm vào một số con chuột để thí nghiệm. Kết quả được biết Sâm có khả năng chống bệnh ung thư phổi. Sau đó bác sĩ Yn chọn 905 bệnh nhân ung thư để chữa trị bằng tinh chất Sâm G115, đối chiếu với 905 người khác đồng bệnh vẫn được điều trị bằng các loại thuốc khác. Kết quả cho thấy nơi những bệnh nhân được chữa trị bệnh bằng Sâm, hiệu năng giảm bệnh nhanh hơn 30% so với những bệnh nhân khác. Kết quả nghiên cứu tốt đẹp của Đại Hàn đã được chính thức công bố trên tạp chí Cancer Detection and Prevention, dưới tiêu đề "Những tế bào cảm tử được kích thích bằng Sâm tấn công các tế bào ung thư".

-Ngoài Nam Hàn vốn là thổ địa Sâm, còn có nước nào khác đạt được những thành tích nghiên cứu về Sâm không cũng ?

-Có chứ ! Nhiều là đang khác, chẳng hạn Nhật Bản.

-À, ai chứ Nhật thì anh đã biết nhờ đọc một bài báo nhân kỷ Nhật hoàng Hiro Hito qua đời ngày 7 tháng giêng năm 89 vừa qua. Để anh nói cũng nghe xem có đúng không nhá. Theo các chuyên viên Nhật, Sâm giúp cải thiện hữu hiệu sự vui sống nhờ Sâm có khả năng chữa trị những chứng do áp huyết gây nên như chứng mất ngủ, mơ sảng, mệt mỏi, mất năng lực hoặc kém khả năng sinh lý. Một số bệnh nhân bị chứng áp huyết được bồi dưỡng hàng ngày bằng Sâm, kết quả 89% trong số những con bệnh này đã trở nên khỏe khoắn, thoải mái nhờ áp huyết trở lại điều hòa. Sau

Trung hoa và Tây tạng đã dùng Sâm làm thuốc từ trên 4.000 năm nay.

đó các y sĩ thử ngừng không cho họ dùng Sâm nữa, áp huyết liền lên cao. Ngược lại, với những bệnh nhân có chứng áp huyết thấp, các nhà khảo cứu không cho dùng Sâm.

-Chồng em "nhất" ! Tuy nhiên theo em được biết giới Y khoa Tây phương còn nghi ngờ kết quả nghiên cứu của "phe" A' đông, mình ạ.

-Nghi ngờ gì nữa ?

-Họ e ngại, vì chức năng tăng lực mà Sâm có thể làm tăng áp huyết.

-Thì ai bảo "nghèo mà ham", lợi dụng Sâm quá mức đâu có được, phải không chứ ?

-Bởi vậy các nhà nghiên cứu Tây phương mới đưa ra lời khuyên đề đặt rằng : Sử dụng đúng loại Sâm, bảo chế nguyên chất Sâm và đúng tiêu chuẩn.

-Vậy chứ giới Y khoa Tây phương đã thành công được những gì trong việc "điều nghiên" Sâm?

-Cũng có nhiều mình ạ. Em kể một vài thí dụ điển hình nhé. Theo kết quả nghiên cứu của Ai Cập, Sâm cải thiện việc biến chế chất đường, chất "Glu-cô" trong máu, do đó giúp ích rất nhiều cho các bệnh nhân bị bệnh tiểu đường. Cuộc thí nghiệm cho biết 75% bệnh nhân tiểu đường vốn bị trở ngại đường dây thần kinh nơi chân nhờ dùng Sâm đã dần dần bình phục. Trường hợp thứ hai : bác sĩ Fabio Soldati trong Đại hội Quốc tế về Sâm kỳ 5/1988 cũng đã trình bày kết quả nghiên cứu của giới y học Thụy Sĩ, theo đó thì những người dùng Sâm được gia tăng khả năng chống lại sự nhiễm trùng do các vi khuẩn và siêu vi trùng gây ra.

-Như vậy tức là Sâm có khả năng kháng độc ?

-Mình nói đúng ghê ! Bởi vậy hiện nay một số khảo cứu gia cùng với các y sĩ Đan Mạch cộng tác nghiên cứu rộng rãi khả năng kháng tố của Sâm đối với những bệnh nhân AIDS.

-AIDS là chứng bệnh cơ thể mất hết khả năng kháng tố.

-Vâng. Công việc nghiên cứu như em vừa kể là chương trình đầu tiên dùng một loại dược phẩm thiên nhiên là Sâm để thí nghiệm vào một nạn nhân của chứng nan y AIDS tại Tây phương.

-Nếu thành công thì không những cứu tử được các bệnh nhân AIDS hiện đang nằm chờ chết mà còn đem lại biết bao lợi ích cho nhân loại.

-Em cũng nghĩ vậy, tuy nhiên con đường hẫn còn dài, mình nhỉ. Nỗ lực hiện nay của các nhà khảo cứu Tây phương là cố gắng thí nghiệm những tinh chất Sâm G115 sao cho chính xác và đúng phương pháp khoa học.

-Theo sự hiểu biết của anh, vấn đề lớn lao nhất có lẽ là việc thiếu tiêu chuẩn hóa các loại bào chế Sâm.

-Mình nói đúng quá. Quả thật vậy đó, bởi vì tinh chất Sâm có một số dị biệt do sự khác nhau về nơi trồng Sâm và thời điểm nhổ Sâm.

-Nói về sự khác biệt của nơi trồng Sâm, tức là cũng muốn nói là có nhiều loại Sâm khác nhau ?

-Vâng. Theo tài liệu trong tạp chí Illustrert Vitenskap số tháng 3/89 thì có tất cả 29 loại Sâm. Tên gọi tùy theo xứ sở trồng Sâm, chẳng

hạn có sâm Đại hàn, sâm Nhật bản, sâm Hoa kỳ, sâm Liên xô, sâm Trung hoa, sâm Tây tạng...

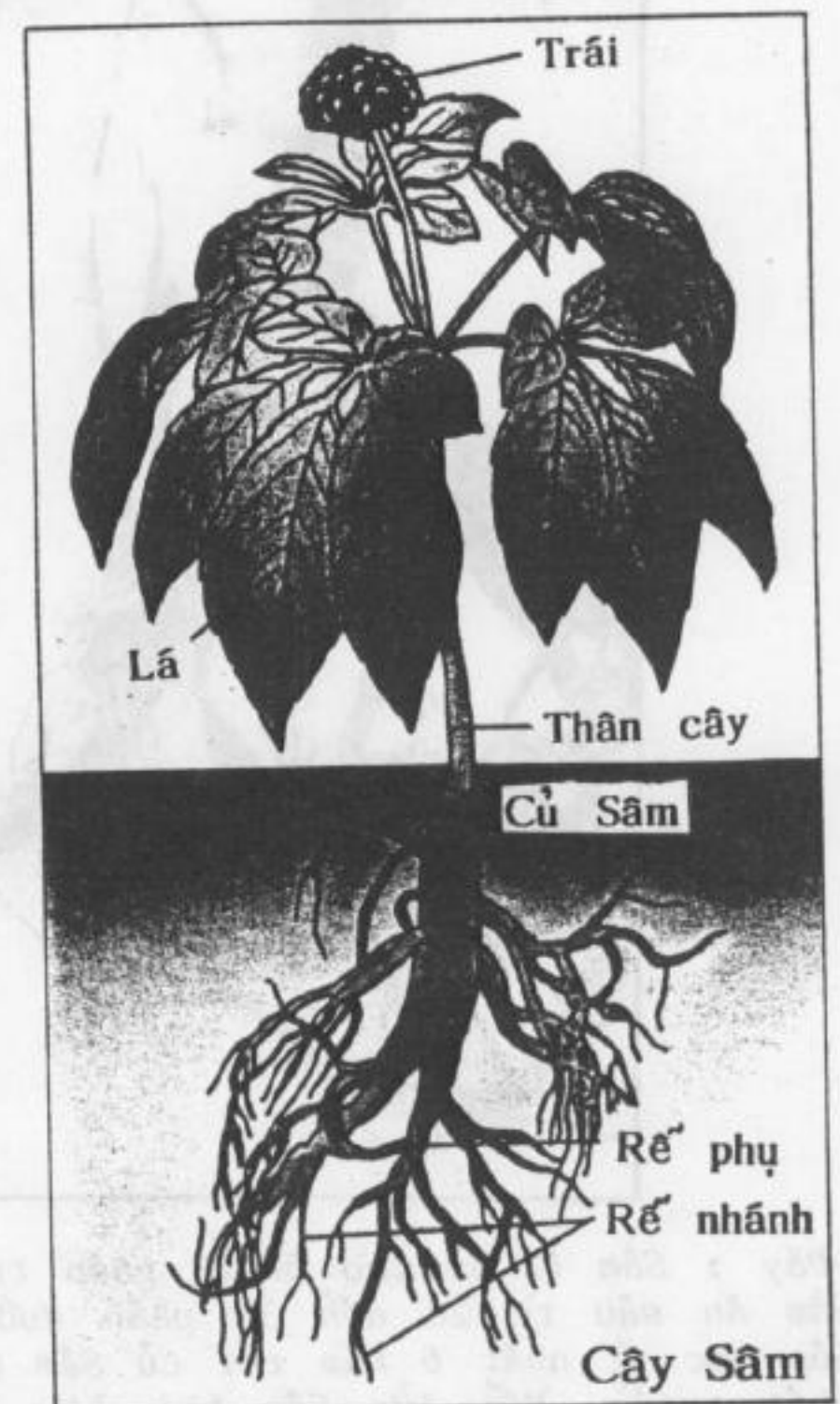
-Cũng phải kể cả sâm Việt nam nữa chứ.

-Ừa, Việt nam mình cũng trồng Sâm nữa hả mình? Em chưa hề thấy nói tới trong sách báo ngoại quốc.

-Giờ chứ tài nguyên thiên nhiên thì Việt nam chẳng kém bất cứ nước nào, phong phú "can không nổi". Khí hậu nhiệt đới rất thuận lợi cho việc trồng trọt, trong đó có cả Sâm. Chỉ tiếc chính quyền xưa, nay không chịu khai thác triệt để ngành này khiến Sâm Việt Nam "có...miếng mà không có tiếng" !

-Uổng nhỉ ! Mình kể một chút cho em nghe về Sâm Việt nam đi.

-Sâm ở nước ta cũng có nhiều loại, được trồng nhiều nhất ở miền Bắc và miền Trung, tên gọi đôi khi cũng khác nhau tùy từng địa phương, chẳng hạn ở miền Bắc, danh từ Sâm Nam chỉ các giống Sâm mọc ở miền núi Lao Kay, Phú Thọ, Bắc Giang, Ninh Bình. Ở miền Trung tên Bồ Sâm chỉ các loại Sâm trồng ở các miền Đồng Hới, Bội Trạch, Phú Yên, Chapa...Anh còn nhớ thuộc lòng những dòng chữ miêu tả cây Sâm ghi trong bộ Việt Nam Tự Điển của hai ông Lê văn Đức và Lê Ngọc Trụ như thế này : "Nhân sâm thuộc loại thảo bản, chỉ mọc ở hướng Nam những khu rừng sâm uất, lớn độ 0m01 đường kính, có từ 3 đến 5 lá kép, hoa nhỏ mọc từng chùm, trong 8 tháng kết thành trái, nạc màu hồng, củ vàng nhạt và đầy đặn, đường kính 0m05, hình giáng giống hình người, có đủ tay chân và bộ phận sinh dục..."

-Em thấy...kỳ kỳ.

-Sao kỳ ? Chắc cũng nghĩ tới..."bộ phận sinh dục" chứ gì ?

-Nhảm !

-Đúng tổng rồi chứ còn nhầm cái nổi gì ! Theo anh nghĩ, trước hết có thể tác giả đã dịch từ một cuốn sách cổ của Trung Hoa mà người Tàu thì rất quý Sâm đến độ nhân cách hóa Sâm, bởi vậy mới gọi là Nhân Sâm. Cũng ngắm kỹ củ Sâm mà xem, củ có hai rễ chính vừa giống như chữ "nhân" (人) của Tàu, lại cũng y như một người đứng dạng chân, còn cái rễ phụ ở giữa chính là...

-Thôi, thôi, em chẳng cần mình "thuyết minh" nữa đâu !

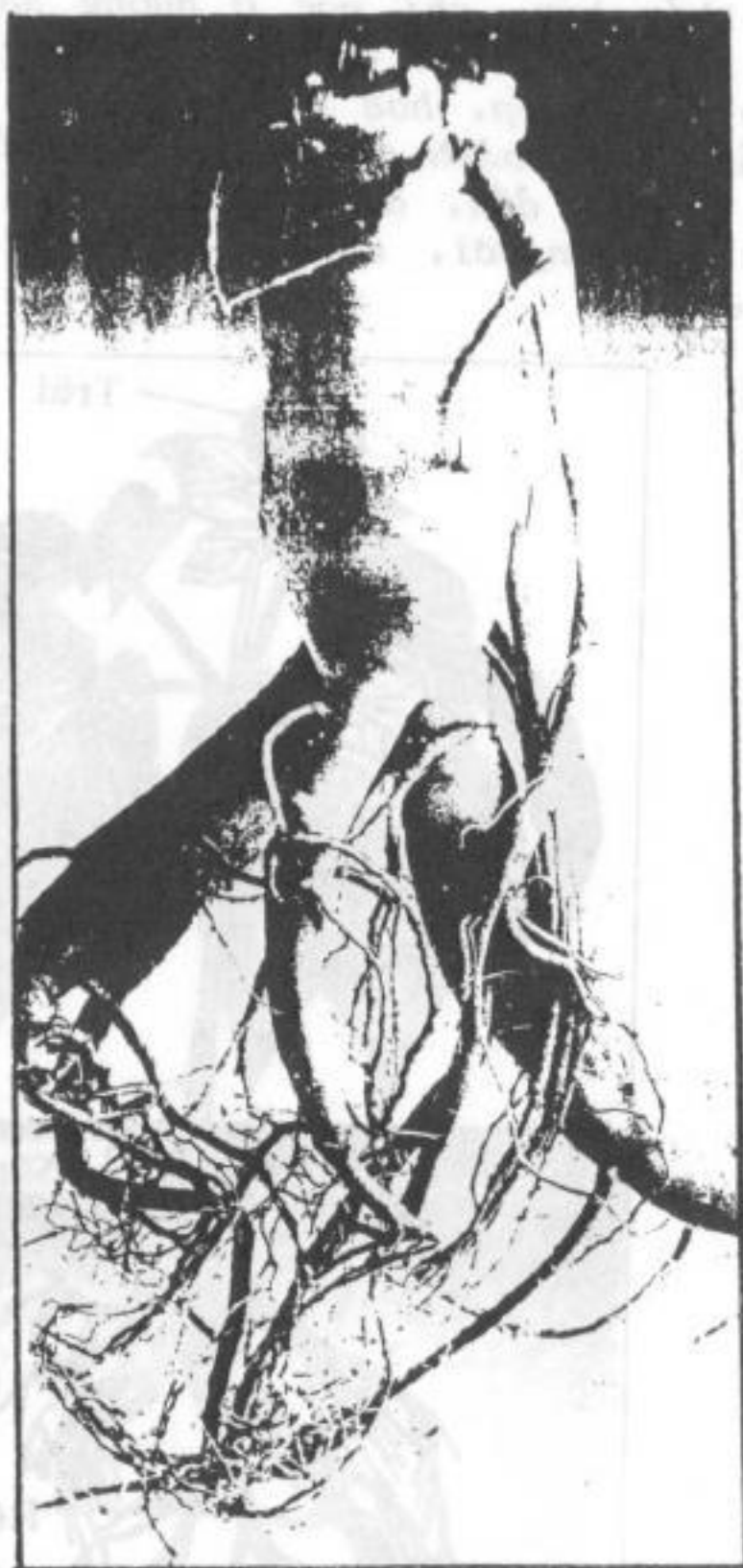
-Anh "trả bài" cũng rồi đấy. Giờ tới củng.

-Mình muốn em nói gì ?

-Gì cũng được, chẳng hạn loại Sâm nào nổi tiếng nhất ?

-Theo em đọc được trong sách, nói chung thì các loại Sâm của các nước tuy khác nhau, nhưng tất cả đều chứa đựng những tính chất mạnh, tạo được những công dụng tương đương, tuy nhiên theo các chuyên viên khảo cứu Sâm thì dù sao loại nổi tiếng nhất cũng như có hiệu năng chữa bệnh ung thư tốt nhất, phải kể loại Sâm cổ của Trung Hoa tên là Panax hiện được trồng tại Nam Hàn. Em có sẵn hình củ Sâm Panax để mình coi này.

-Đâu ?

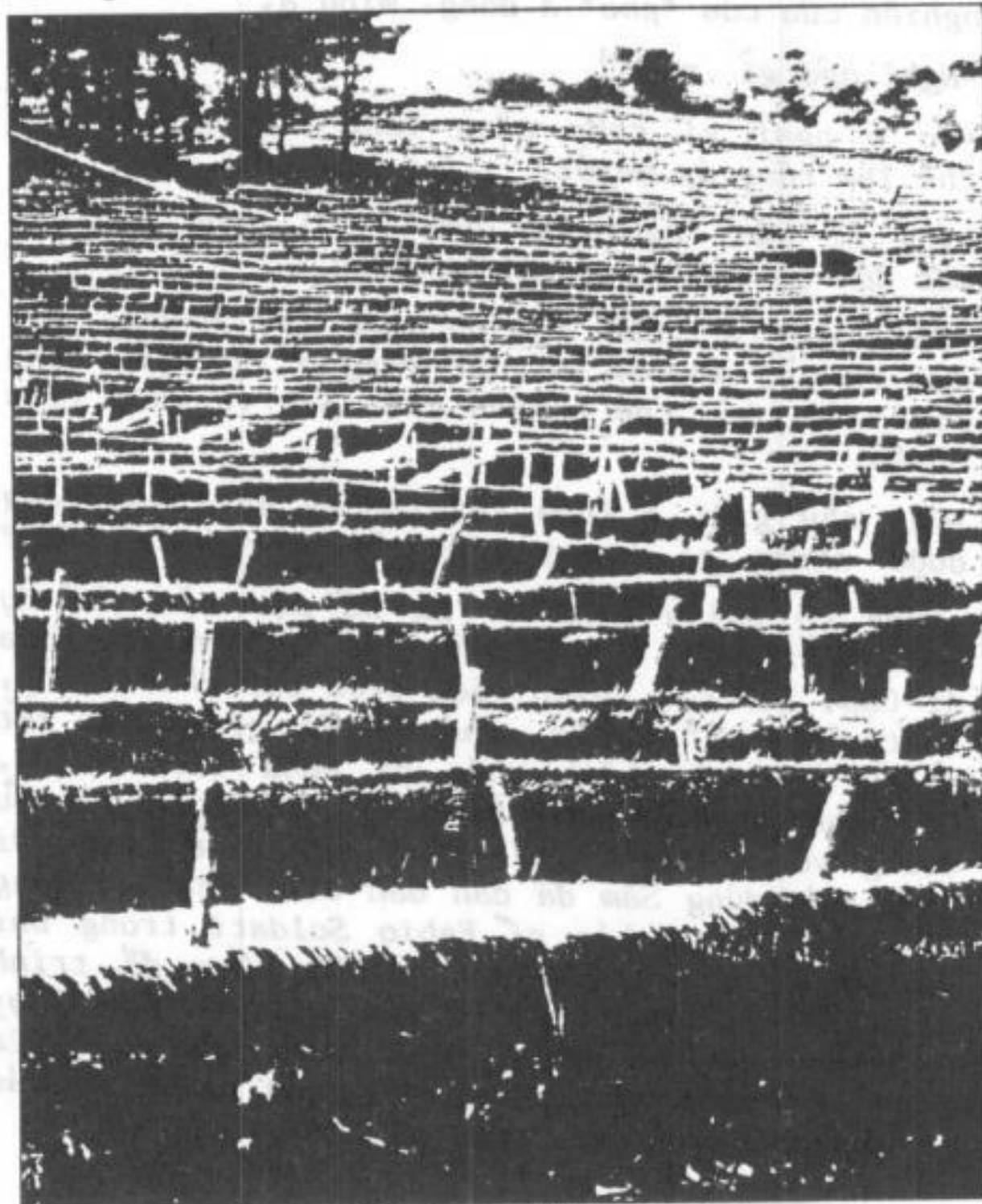
-Đây : Sâm Panax cao 60-70 phân trong khi củ Sâm ăn sâu từ 20 đến 30 phân dưới đất. Cây Sâm mọc ít nhất 6 năm thì củ Sâm mới bắt đầu phát triển. Mỗi lứa Sâm khi được nhổ củ kéo dài lâu cả 15 năm. Đất trồng Sâm sau 15 năm này vẫn dùng tái canh được.

-Công phu thật. 15 năm mới được củ Sâm ! Mà nơi trồng Sâm chắc phải được kén chọn ghê lắm phải không củng ?

-Đúng vậy, mình ạ. Đòi hỏi thứ nhất của Sâm là đất trồng phải màu mỡ, nơi có nhiều ánh sáng, nhưng Sâm lại không chịu nổi ánh nắng trực tiếp nên người ta phải che cho có bóng mát.

-Chắc hình này đây ?

-Vâng.

Ruộng Sâm

-Em đồ mình chứ Sâm chịu loại phân chuồng hay phân hóa học ?

-Chẳng loại phân nào hết, nhưng người ta bón Sâm bằng những lá cây mục, đúng không nào ?

-Hết sức đúng !

-Vậy phải thưởng anh chứ, khen suông như vậy khác chi ăn phở "không người lái" !

-Chờ tí nữa đã, bây giờ em muốn kể thêm mình nghe một công dụng "thần sầu" khác nữa của Sâm. Mình chịu không ?

-Củng cứ "ngâm" anh mãi thôi. Thưởng đại anh cho rồi !

-Em đã bảo mình...ráng chờ mà.

-Vậy củng kể nốt về Sâm đi.

-Mình biết không, Sâm có tác dụng đã rượu và làm hết chứng nhức đầu sau cuộc rượu mạnh.

-Thật sao củng ? Quả là tin đáng mừng cho dân nhậu. Củng kể tiếp đi rồi lát nữa anh...yêu!

-Xì ! Nữ tiến sĩ Y khoa C. Lee, người Đại Hàn kể rằng người Đại Hàn có tục lệ khi "chiêu đãi" khách uống rượu bao giờ cũng mời kèm theo một vài khoanh Sâm tươi. Theo kết quả nghiên cứu của bác sĩ C. Lee thì Sâm làm giảm lượng rượu bằng cách kích thích hệ thống Hóa tố Enzym nơi gan, do đó giải độ rượu trong máu một cách mau chóng đồng thời làm cho người uống rượu không bị nhức đầu.

-Bác sĩ C. Lee xứng đáng được "bức thờ" thật chứ !

-Để thử nghiệm, bác sĩ C. Lee được 10 người tình nguyện cho công cuộc khảo cứu khoa học. 10 người này, mỗi người đều uống 10 ly rượu mạnh, nhưng chỉ 5 người sau đó được ăn Sâm. Kết quả cho thấy rõ rệt là sau 40 phút, trong máu của 5 người ăn Sâm đó lượng rượu đã giảm nhiều hơn 30% so với 5 người "đồng ăm" không ăn Sâm.

-Vậy từ nay anh có quyền an tâm mà uống tí tí, sau đó nhai ít khoanh Sâm là "khỏe re như con bò kéo xe".

-Mình nên nhớ, cuộc thí nghiệm cho biết Sâm làm giảm chứ không tẩy sạch hết lượng rượu trong máu. Do đó đừng tưởng bỏ cú uống rượu, ăn Sâm rồi lái xe. "Đai" là cái chắc, mình đi !

-Anh nói đùa cho vui chứ ai ngu gì uống rượu mà lái xe. Cưng biết anh vốn tuân giữ luật lệ cẩn thận "có bằng cấp" mà !

-Vậy mới xứng đáng làm chồng em chứ !

-Thưởng anh đi !

-Yên đã nào, để em nói thêm chuyện này nữa.

-Thêm hoài vậy ? Thôi được, anh cho cùng nợ dấy, lát nữa nhớ trả anh cả vốn lẫn lời !

-Mình à, mai một em...lỡ có bầu, mình nhớ đừng mua Sâm cho em uống nhé.

-Ừa, sao vậy ? Sâm bồ mà !

-Đã đành, nhưng y học chưa nghiên cứu nên khuyên phụ nữ mang thai không nên dùng Sâm.

-Anh xin "ghi lòng tạc dạ". Thế phụ nữ cỡ tuổi nào thì dùng Sâm tốt nhất ?

-Đàn bà trong hạng tuổi "49 chưa qua, 53 đã tới", nghĩa là tuổi "kinh nguyệt bằng lăng bóng hoàng hôn" nên dùng Sâm.

-Như vậy chừng của anh còn lâu hé ! Kinh nguyệt của cưng mới..."bình minh ló rạng" mà !

-Nhảm quá ! Sao bữa nay khi không ăn mắm ăn muối gì mà mình...nói tục nhiều quá thế này. Em phải bắt mình đền tội mới được !

-Ái ! Ái !...đau anh, cưng !

-Cho chết luôn !

-Tím đùi anh thế này làm sao anh dám mặc quần "xì" tắm nắng hè. Các cô Noọc chế đàn ông Việt..

-Đã thế cho "tím" nữa !

-Ái...ái !...đau !...

E-VÀ

đọc và cổ động
VƯỢT SÓNG

HÈ QUÊ TÔI

Nắng vàng rực rỡ, xanh mây trời
Hàng cây Phượng thắm đỏ hoa tươi
Sân trường im, vắng đàn con trẻ
Khúc nhạc ve sầu vọng khắp nơi.

Vườn ai trĩu nặng oằn sai trái
Mạ non gợn sóng tím chân trời
Hàng dừa soi bóng bên dòng nước
Cánh bướm nâu nhỏ nhẹ êm trôi.

Cảnh vật im lìm giấc ngủ trưa
Bóng dâu vắng vắng câu hò đưa
Của nàng thôn nữ sao tình tứ
Cho khách bên đàng thấy ngẩn ngơ.

Mái đình chới đỏ bóng hoàng hôn
Rộn rã đó đây khắp nẻo đường
Đoàn người, mục tử mau đồn bước
Mái tranh đậm bạc ấp tình thương.

Thôn xóm êm đềm tỏa khói lam
Theo làn gió nhẹ ngát hương sen
Sáo diều lơ lửng trên không đổ
Khóm trúc bên thềm vọng trắng lên.

BÌNH MINH

N. K. ĐIỂM BÁO

VỤ ÁN

báo

«VĂN - NGHỆ»!

Nhà cầm quyền cộng sản bối rối vì bất ngờ, chẳng dè phản ứng...

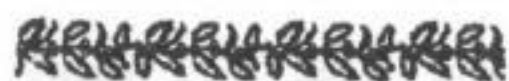
VỤ ÁN BÁO "VĂN NGHỆ"

đã làm chính nội bộ đảng viên cộng sản VN. cũng phải bất mãn, rạn nứt!

Trong cuộc hội thảo, các nhà sáng tác trẻ, cây bút nữ DƯƠNG THU HƯƠNG, một cây bút được xem là còn liêm sỉ trong hàng ngũ bọn văn nô, bôi bút cộng sản, đã lên tiếng bằng một bài tham luận nhan đề: "Dân chủ không phải một trò chơi. Dân chủ không phải một món quà ban phát."

Nhờ đọc bài này, chúng ta thấy nhiều cái bệ rạc của Xã hội Chủ nghĩa.

Đây, nội dung bài tham luận của Dương Thu Hương.

Tôi xin mở đầu bài tham luận này bằng trích dẫn văn kiện đại hội 6 về văn hóa văn nghệ:

"...Trong sự nghiệp xây dựng nền văn hóa mới, đặc biệt chú ý xây dựng quan hệ xã hội và lối sống lành mạnh, khắc phục các hiện tượng tiêu cực, giữ gìn và phát huy tinh thần dân chủ, nhân đạo, chủ nghĩa anh hùng và những giá trị văn hóa khác của truyền thống dân tộc và cách mạng. Mở rộng dân chủ xã hội chủ nghĩa. Nâng cao ý thức tôn trọng pháp luật của nhân dân, củng cố kỷ cương xã hội, bảo đảm an ninh trật tự công cộng, thực hiện nguyên tắc: mọi người sống và làm việc theo pháp luật..."

...Thực hiện quyền làm chủ tập thể của nhân dân lao động, thực chất là tôn trọng con người, phát huy sức mạnh sáng tạo của mọi tầng lớp nhân dân, hướng sự sáng tạo đó vào sự nghiệp xây dựng xã hội mới và thông qua quá trình xây dựng kinh tế-xã hội mà đào tạo rèn luyện con người mới, hình thành những tập thể vững mạnh, phải xây dựng từng con người, quan tâm phát hiện và bồi dưỡng nhân tài. Việc xây dựng nếp sống mới có tầm quan trọng đặc biệt trong xã hội ta, không xây dựng được ý thức tự giác, tự làm chủ của mỗi người không thể bảo đảm được quyền làm chủ tập thể của mỗi người..."

Đối chiếu với văn kiện đại hội 6, việc kiểm điểm và qui kết hoạt động của tuần báo Văn Nghệ vừa qua là phi lý.

Thứ nhất, cuộc đổi mới, mở rộng dân chủ và công khai chỉ được thực thi sau khi cố nghị quyết mới của Đảng về văn hóa, văn nghệ. Tuần báo Văn Nghệ khởi sắc và thu được một số kết quả là thành phẩm trực tiếp của phong trào cách mạng đó. Nay, báo Văn Nghệ lại chịu sự đánh giá, xem xét và qui kết của Ban Thư kí và chấp hành của Hội Nhà Văn, vốn là sản phẩm của Đại hội các nhà văn VN lần thứ ba, một đại hội mất dân chủ trầm trọng do có những con người được lựa chọn vào các vị trí trên là nhờ ý muốn của người lãnh đạo, nhờ các thủ đoạn chính trị trong quá trình tổ chức và bầu cử, hoàn toàn không được sự tín nhiệm của quần chúng hội viên. Trồng cây vào sản phẩm của một đại hội mất dân chủ để làm căn cứ đo lường một tờ báo thể nghiệm cuộc đổi mới, cuộc cải cách mở rộng dân chủ và công khai có phải là một việc làm phi lý và có tính chất hài hước hay không ?...

Thứ hai, tính công khai bao giờ cũng là chỉ em sinh đôi đối với tinh thần dân chủ. Marx đã nói rằng: "tinh thần chung của bộ máy quan liêu là tính bí mật, bí ẩn. Về nội bộ thì tôn ti chặt chẽ bảo đảm tính bí mật, đối với bên ngoài thì tính chất phương hội khép kín. Vì vậy bộ máy quan liêu cảm thấy mọi biểu hiện của ý thức nhạy bén chính trị là phản lại tính bí mật của nó. Đối với bộ máy quan liêu, quyền thế là nguồn gốc của tri thức, sùng bái quyền thế là tín ngưỡng (Phê phán triết lí chính trị của Hegel).

ĐẢNG MUỘN CỐ ĐỂ TRÓI BUỘC VĂN HỌC (*)

Cuộc đổi mới của Đảng nhằm mục đích xóa bỏ tính quan liêu trong bộ máy của Đảng và Nhà nước, nếu vậy tính công khai phải được coi như phẩm chất thể hiện tinh thần đổi mới của Đảng, của Đại hội 6. Trong sự phân quyết hoạt động của tuần báo Văn Nghệ vừa rồi, công chúng muốn thấy rõ lệch lạc cụ thể của báo ở việc in bài nào? truyện nào, tranh vẽ nào?... Phải chăng chỉ một truyện ngắn **Phẩm Tiết** của Nguyễn Huy Thiệp gây nên tội lỗi đó?... Nếu thế, báo Văn Nghệ đã phải gánh đòn oan cho một nhà văn đôn lể, và việc đó cũng phi lí như việc dùng Ban thư kí Hội Nhà Văn làm trọng tài cho cuộc đổi mới văn hóa, văn nghệ hôm nay. Một nhà văn phải gánh chịu cả vinh quang lẫn đau khổ

do những đứa con tinh thần của anh em ta đem lại. Không ai san sẻ được thắng hay bại cho anh ta. Tinh thần dân chủ được bày tỏ rõ rệt nhất trong việc công khai phổ biến những tử tưởng trái chiều. Báo Văn Nghệ đã cố gắng trình bày các ý kiến trái chiều về tác phẩm của Nguyễn Huy Thiệp. Không thể buộc trách nhiệm của cá nhân một nhà văn lên lưng của cả một tập thể lao động sáng tác khác. Phải chăng ở đây, Nguyễn Huy Thiệp chỉ là cái cớ để những ai có ẩn ức với những Cái đêm hôm ấy đem gì, Suy nghĩ trên đường làng, Đêm trắng, Thủ tục để làm người còn sống, Những ngày thường đã cháy lên, Tặng bạn, Bán vàng...cơ hội phản công lại một xu hướng văn học làm họ nhức nhối?...Chúng ta cần bóc tách những hiện tượng một cách rạch ròi để tìm được đáp số cuối cùng. Nếu quả thực, truyện ngắn của Nguyễn Huy Thiệp chỉ là cái cớ để trói buộc lại một khuynh hướng văn học mới thì những điều đã ghi trong văn kiện đại hội 6 về văn hóa văn nghệ với các hoạt động thực hiện văn kiện đó còn cách chúng bởi một khoảng cách quá xa, và sẽ còn phải nỗ lực rất lâu thì tình hình khủng hoảng xã hội mới khắc phục được.

Tại sao có phong trào đổi mới? Đổi mới, hay cải tổ, hay cải cách...một loạt danh từ đó ở từng cấp độ khác nhau đều thể hiện một nhu cầu xã hội. Cần dân chủ nghĩa là đã trầm trọng mất dân chủ. Cần công khai nghĩa là bộ máy quan liêu bao cấp đã phủ tấm màn đen thần quyền

Thơ ĐẶNG TRÌNH

Mùa
hoa
phượng
Cũ

Mùa hè hoa phượng nở
Đỏ rực một góc trời
Bâng khuâng tình thơ dại,
Buổi chia ly nghẹn lời.

Trường xưa với vợi nhớ
Tiếng ve sầu chơi vơi.
Em, một trời hoa mộng
Tóc mượt mà buông lơi.

Những năm dài chinh chiến,
Anh bỏ trường ra đi
Súng gươm vào trận mạc,
Vung phí tuổi xuân thì.

Em thành cô giáo mới
Bên trường quận xác xơ
Buổi dừng quân bất chợt
Gặp gỡ thật tình cờ.

Năm sau nghe em chết:
Giặc pháo kích vào trường!
Anh tưởng mình bị đạn
Cửa thành muôn vết thương.

Những hè qua đỏ lửa,
Anh sống sót quặt què.
Lòng tro như đá núi,
Rên rỉ tiếng sầu ve.

Hè về nơi xứ lạ
Phôi phôi nắng đào vui
Lòng ai trăm mảnh vỡ
Thương mùa cũ khôn nguôi.

ĐẶNG TRÌNH

bí ẩn lên cơ cấu xã hội để bảo vệ quyền lợi cho chính bộ máy quan liêu bao cấp ấy và đẩy tình trạng chung của đời sống cộng đồng tới bờ vực hiểm nguy.

NGƯỜI DÂN PHẢI ĐƯỢC BIẾT SỰ THẬT

Giờ đây, đã bao nhiêu người dân hiểu được thực trạng đời sống của đất nước?...Cố thể, cái đói khổ, hoặc đói gạo, hoặc đói dinh dưỡng rất đông người phải chịu đựng. Nhưng muốn có ý thức, có nhu cầu truy tìm căn nguyên và muốn vươn tới xóa bỏ tình trạng đó một cách hữu hiệu thì họ cần được cung cấp thông tin, có giác ngộ về quyền sống, có tri thức về đời sống con người mới đạt tới cấp độ đó. Liệu bao người biết rằng hiện nay Việt Nam là một trong mười nước có thu nhập bình quân đầu người kém nhất địa cầu (dưới 150 đô la), rằng sự phát triển kinh tế của các nước Đông Nam Á đang ở trên tầm mơ tưởng của mỗi công dân Việt Nam (bình quân Thái Lan trên 1.000 đô la, Singapore trên 2.800 đô la, Hồng Kông và Nam Triều Tiên xấp xỉ 3.000 đô la). Liệu họ có biết rằng Đài Loan là một hòn đảo được lập quốc năm 1949, lúc ấy trình độ kinh tế thua kém Tiệp và Ba Lan trên 100 lần, nay đã tuyên bố viện trợ cho Tiệp và Ba Lan, một năm xuất 42 tỉ đô la chủ yếu là hàng kĩ thuật cao cấp. Trong khi nước Liên Xô vĩ đại, trụ cột phe XHCN có 90% hàng xuất khẩu là nguyên liệu thô và sản phẩm sơ chế, chỉ có 5% hàng kĩ thuật cao và 5% dịch vụ. Liệu họ có biết rằng ở đất nước Việt Nam chúng ta cứ 10.000 dân mới có 0,6 bác sĩ, trong khi qui định của y tế thế giới là 10 bác sĩ cho 10.000 dân?... Lênine trang 407 tập I viết rằng :

"Bốn phận đầu tiên của những ai muốn tìm đường đi tới hạnh phúc con người là đừng phỉnh phờ bản thân mình, phải có can đảm cởi mở thừa nhận cái gì không tồn tại..."

Trong khi các nước tư bản cơ giới hóa ngành nông nghiệp thì nước ta lại "tự động hóa" !

Chúng ta có can đảm thừa nhận thực trạng xã hội của mình không ? Chúng ta có can đảm thừa

nhận rằng trong năm 1987, dân đói, nhà nước phải xin quốc tế cứu trợ nhưng toàn bộ báo chí trong nước không một tờ báo nào được đưa tin đó. Chúng ta có can đảm thừa nhận rằng nền kinh tế của chúng ta mới có dưới 10% cơ giới trong khi đặc trưng của kinh tế tư bản là cơ giới hóa và đặc trưng của kinh tế xã hội chủ nghĩa là tự động hóa ? Vậy thì, với qui định của Marx nền kinh tế của chúng ta chỉ ở giai đoạn trước của thời kì quá độ. Việc nhận ra vị trí của mình và chọn đường đi cho mình là việc tối hậu quyết định tương lai của một quốc gia. Trình độ nhận thức của dân chúng là phẩm chất tối ưu để bảo đảm cho việc hệ trọng đó được chính xác. Chỉ một nhà nước nào tập hợp được toàn bộ những lỗi xam ưu tú nhất của dân chúng, nhà nước đó mới phát triển. Làm sao dân trí Việt Nam được nâng cao với hiện trạng thiếu công khai trong việc cung cấp toàn bộ những nguồn thông tin toàn diện cho dân chúng. Với việc tăng giá giấy một cách phi lí trong hai năm gần đây, làm sao sách báo có thể tới tay được người dân ? Dù vô tình hay hữu ý, việc tăng giá giấy bất thường như vậy là một ngón đòn quất vào phong trào đổi mới, mở rộng dân chủ và công khai. Vì dân chủ và công khai là nguyện vọng mãnh liệt và thúc hối của quần chúng, khó có cá nhân nào công khai phản bác nguyện vọng đó... Nhưng có thể tước đoạt thành tựu của đổi mới, dập tắt phần nào nguyện vọng của quần chúng bằng cách bẻ gãy ngọn thương, loại bỏ bột vũ khí phương tiện của nó. Chúng ta biết rằng, Đảng không phải là một danh từ siêu hình. Đảng bao gồm nhiều đảng viên ở các cấp khác nhau liên kết lại, từ trên xuống dưới.

ĐẢNG KHÔNG THỂ BẮT DÂN CHÚNG TUYỆT ĐỐI TIN TƯỞNG

Trước đây một vài thập kỉ, khi dân trí còn thấp, khi tính thần quyền ngự trị một cách nặng nề,

bất kì ý kiến nào trái ngược với ý kiến của Bộ Chính Trị đều bị qui kết là phản Đảng và cá

nhân đồ sẽ chịu mọi hình thức kỉ luật hoặc bị kết tội nặng nề. Các khẩu hiệu đặt ra là **tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng - Đảng bảo đi là đi, Đảng bảo thắng là thắng...** Trong khi đó, phẩm chất ưu việt của một chế độ xã hội chủ nghĩa là dân chủ hóa, tự quản xã hội chủ nghĩa. Trong thực tiễn ở Việt Nam, ta thấy Đảng đã lãnh đạo nhân dân làm nên những chiến thắng vẻ vang, nhưng chính Đảng cũng đã thực thi **những chính sách kinh tế sai lầm, bần cùng hóa toàn dân**: cụ thể là chủ trương công nghiệp hóa, và điển hình hơn nữa là cải cách Lương-tiền-giá năm 1985. Do thực tiễn đó, vấn đề được đặt ra là Đảng không nên và không thể áp đặt quần chúng phải **tuyệt đối tin tưởng** mà phải hành động một cách hữu hiệu để quần chúng tin tưởng một cách tự nguyện.

Tình yêu giữa con người không thể áp đặt, niềm tin giữa con người với con người cũng không thể áp đặt mà chỉ có thể chinh phục bởi những phẩm chất hấp dẫn và cao thượng tự thân. Đảng đã từng chinh phục được cộng đồng dân tộc trong cuộc chiến tranh giành độc lập dân tộc. Đảng đã đánh mất niềm tin đó trong những sai lầm liên tục của các chính sách kinh tế, của việc lơ là lỏng kỉ cương và pháp luật, của việc dung dưỡng một phần quá lớn đảng viên tha hóa trong tổ chức, của việc kìm hãm nhu cầu được dân chủ và các nhân quyền khác trong xã hội...

Giờ đây, văn kiện của đại hội 6 đã xua bớt tâm trạng bi quan, hoài nghi của quần chúng. Liệu trong cuộc đổi mới, mở rộng dân chủ và công khai này, Đảng có lấy lại được niềm tin của cộng đồng dân tộc hay không?... Kết quả ấy không chỉ căn cứ vào các văn kiện trên giấy trắng mực đen mà quan trọng hơn, hữu hiệu hơn là trên việc thực thi một cách chân thực và tích cực các văn kiện đó...

Nhân dân ta là một nhân dân vô cùng tốt, thủy chung, nhẫn nại, chịu đựng, can đảm trong chiến đấu chống ngoại xâm, cần cù trong lao động thời bình. Nhân dân đang mong muốn và hi vọng Đảng biến đổi, sáng láng hơn để nhân dân lại tiếp tục ủy thác niềm tin vào Đảng như trước. Ai cũng biết rằng trên thế gian chỉ có một vĩnh hằng thôi. Đó là: chẳng có gì vĩnh hằng cả! Mọi vật luôn luôn biến đổi. Một quốc gia, một Đảng, một gia đình, một cá nhân...thấy thấy đều có hủn vong. Nhận thức sớm được qui luật thì tránh được bất hạnh. Nếu dùng các ảo lí tưởng để thay thế cho nhận thức, nếu bám chặt lấy ngôi đền của chủ nghĩa giáo điều trong suy tư thì ắt phải thất bại. Vì, trong ngôi đền của chủ nghĩa giáo điều, mọi vật đều bất biến. Mà trong cõi thế, mọi vật đều chuyển động, hoán cải không ngừng nghỉ một phút, một giây. Vấn đề then chốt của đất nước ta hiện nay được đặt ra vẫn là -Ta là ai? Ta đứng ở đâu? Ta đi lối nào? Khi những vấn đề này chưa được giải quyết rạch ròi, tình hình xã hội sẽ còn rối loạn, các tầng lớp dân chúng trong cộng đồng sẽ chưa được định hướng, cuộc đổi mới mở rộng dân chủ và công khai còn vấp phải rất nhiều trở lực. Như trên đã nói, nền kinh tế của ta dưới 10% cơ giới, trong khi đó chúng ta tự nhận mình là một nước xã hội chủ nghĩa trong hệ thống xã hội chủ nghĩa. Cổ lệ, đó là một cách dùng từ chưa chuẩn xác chẳng, hay là sản phẩm của chủ nghĩa duy ý

chí? Xét nội dung Bản Trao Đổi giữa đoàn cán bộ Việt Nam và đoàn cán bộ Liên Xô về vấn đề Cương Lĩnh tại Moscou từ ngày 6-5-1988 đến ngày 16-5-1988, ta thấy bản nội dung tổng hợp ghi như sau:

Bản Cương Lĩnh này là một bước tiến so với bản đề cương hai Đảng trao đổi tháng 10- 1987 (Đoàn đại biểu Việt Nam do đồng chí Nguyễn Đức Bình làm trưởng đoàn). Việt Nam nhận định về hệ thống xã hội chủ nghĩa là: lực lượng mọi mặt của hệ thống xã hội chủ nghĩa do Liên Xô là trụ cột đã đạt được một bước phát triển mới cả chiều rộng lẫn chiều sâu...và phát triển nhanh chóng lực lượng sản xuất...Hệ thống xã hội chủ nghĩa đã đạt tới sự cân bằng lực lượng về nhiều mặt so với các nước đế quốc...

Liên Xô cho rằng: những nhận định này là quá lạc quan, không phù hợp với thực tế. Thực ra, hệ thống xã hội chủ nghĩa mới đạt được sự cân bằng lực lượng về chiến lược quân sự so với các nước đế quốc. Còn các mặt khoa học, kĩ thuật, năng xuất lao động thì các nước xã hội chủ nghĩa còn thua kém, có mặt còn thua kém cả các nước tư bản phát triển.

Về tính ưu việt, Liên Xô đặt vấn đề: thế nào là tính ưu việt? Cái trước đây coi là ưu việt, thật ra không ưu việt. Ví dụ: ta quan niệm Nhà nước càng nắm được nhiều chức năng kinh tế bao nhiêu càng tốt bấy nhiêu. Từ đó đã đi đến quá xa, đến chỗ nhà nước hóa toàn bộ lĩnh vực kinh tế, đến một thứ chủ nghĩa xã hội nhà nước. Nay đến lúc các nước xã hội chủ nghĩa cần phải phi nhà nước hóa lĩnh vực kinh tế. Tất nhiên, vấn đề không phải là phủ nhận vai trò của nhà nước trong quản lí kinh tế, mà vấn đề là mức độ Nhà nước quản lí đến đâu, quản lí như thế nào? Trong khi đó, có những cái thật sự là ưu việt, là bản chất của chủ nghĩa xã hội nhưng trước đây không được coi trọng, không thực hiện, không phát huy trong thực tế: chẳng hạn vấn đề dân chủ hóa, vấn đề tự quản xã hội chủ nghĩa...Trước đây chỉ nói một chiều tính ưu việt mà không nói khuyết tật của chủ nghĩa xã hội.

...Công thức "Ai thắng ai" không thích hợp với thực tiễn Việt Nam. Trước đây, Lênine đề ra công thức này, lúc ấy cuộc đấu tranh giai cấp diễn ra cực kì gay gắt, nguy cơ có thể mất chính quyền. Về sau, khi Staline thổi phồng công thức ấy đưa ra luận điểm "càng tiến gần tới chủ nghĩa xã hội bao nhiêu thì cuộc đấu tranh giai cấp càng gay gắt bấy nhiêu."

Tác hại của hai luận điểm này ta đã thấy rõ. Còn dùng công thức "Ai thắng ai" ở Việt Nam thì sẽ diễn đạt mâu thuẫn hàng ngày cuộc đấu đá quyết liệt với giai cấp tư bản. Nhưng thực tế ở đây những vấn đề cần phải giải quyết là: tình trạng nghèo nàn, lạc hậu về cơ sở vật chất, kĩ thuật. Vấn đề đời sống, dân số, vấn đề kìm hãm bởi í thức hệ phong kiến...Do đó, cương lĩnh nên tránh những từ ngữ gay gắt như: đấu tranh, chống, xóa bỏ, thủ tiêu, tiêu diệt, thanh toán tận gốc...và tiến thắng, tiến nhanh, tiến vững chắc..."

(xem tiếp trang 65)

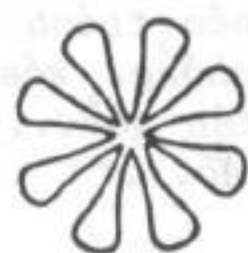
VƯỢT SÓNG

Phụ trách :
Chị HUYỀN

Với sự đóng góp kỳ này của :
NGUYỄN ANG CA
ĐAN TÂM
NGUYỄN TẤN
MÂY HỒNG
NG. HUỆ
SÓC NÂU
THU KR'SAND
VIỆT AN

**chị em
tâm sự**

Các em thương mến,

Một năm có bốn mùa : Xuân, Hạ, Thu, Đông. Mỗi mùa có vẻ đẹp và những hướu ích riêng. Tuy nhiên nếu nói ở Việt Nam thì người mình thường công nhận rằng Xuân là mùa rộ rỡ hơn cả. Nhưng ở Tây phương, nơi chúng ta đang định cư thì công bình mà xét, Hè lại là mùa vui tươi nhất.

Các em cứ nhìn (lại) ra ngoài nhà thì biết, cây cối xanh um, nhiều loại hoa trổ nụ, nở bông tươi thắm. Đặc biệt nắng- gần như suốt ngày- nắng vàng chói chang khắp nơi. Ta chưa mở mắt dậy, trời đã sáng tỏ. Buổi tối, ta chẳng muốn lên giường chút nào dù đã muộn, vì trời còn sáng quá. Trong bầu khí ấm áp, vui tươi, chim chóc đua nhau hót líu lo, bướm ong nhớn nhỡ bay lượn trên hoa, trái. Cả một bức tranh thiên nhiên linh hoạt tuyệt diệu !

Có điều chúng ta nên nhớ không phải bất cứ ở đâu trên thế giới cũng vào mùa Hè như tại nơi chúng ta đang sống

này. Thí dụ trong khi Tây phương nóng bức thì Úc châu lại vào mùa Đông lạnh giá, nhiều nơi tuyết rơi trắng xóa. Trong khi Hè ở đây lên đến "cao điểm" thì khí hậu ở Việt Nam khởi sự chuyển sang mùa Thu, với bầu trời âm đạm đi một chút, lá cây bắt đầu đổi vàng và có nhiều trận mưa dai dẳng.

Nói về những thú vui của mùa Hè, chung chung thì chúng ta có những thú gần giống nhau. Không kể một số em được theo gia đình đi du lịch ở các nơi xa xôi, ở nhà chúng ta cũng có nhiều trò chơi hấp dẫn khác như tắm biển, câu cá, đạp xe, đá banh, lên rừng, leo núi...Cả ngày, nếu là con trai chỉ cần mặc chiếc quần đùi là đủ- con gái được dịp diện những bộ đồ nhẹ nhàng, đơn giản. Thật thoải mái! Ai cũng thích ra nắng để da dẻ mình... nâu nâu một chút cho "hợp thời trang", nhưng quan trọng là để cơ thể được "bồi dưỡng" nắng ấm, bù lại phần nào những "thiệt thòi" trong các mùa Thu, mùa Đông thiếu ánh mặt trời!

Một điều khác nữa chị muốn tâm tình với các em của chị là trong khi chúng ta vui chơi với mùa Hè thì tại quê nhà, những bạn Thiếu nhi Việt nam cùng trang lứa với chúng ta lại chẳng được biết đến một thú vui nào vì nghèo đói và thiếu tự do. Em nào còn được đi học thì ngoài những giờ lao động bắt buộc ở trường, về đến nhà phải giúp đỡ tối đa cha mẹ, không phải chỉ với những công việc nhẹ nhàng như các em của chị vẫn làm ở ngoại quốc này, những hầu hết gồm những công việc nặng nhọc, chẳng hạn khâu vá, cuốc đất, bẻ núc, giặt giũ, giành giật mua nhu yếu phẩm (nếu có ở cửa hàng quốc doanh) v.v...Nhiều em vì hoàn cảnh không còn được cắp sách đến trường, phải "ra đời" sớm, phụ lực với cha mẹ để kiếm sống cho gia đình. Chẳng em nào dám mơ ước chuyện du lịch, nghỉ mát hoặc có được chiếc xe đạp mới để đạp rong chơi...

Nhắc những chuyện buồn ở quê nhà, thật tình chị không có ý làm các em của chị "mất hứng" thưởng thức mùa Hè tươi vui này, nhưng chị không muốn các em thân yêu là những kẻ vô tâm. Vô tâm mà hưởng thụ trong lúc đồng bào mình, bạn bè thiếu nhi mình đói

khô' thì quả thật là điều không nên, đáng trách. Chắc có em sẽ hỏi, chúng em còn bé chúng em làm được gì cho quê hương bây giờ?

Theo chị, các em vẫn cứ hãy tiếp tục sống thật hồn nhiên, vui vẻ, yêu đời, ngoan ngoãn và dễ thương...để mọi người khi gần các em cũng được hưởng lây sự vui tươi đó- Hãy tiếp tục sống trong tình thương yêu ngọt ngào của cha mẹ, của các anh chị em, trong sự đầm ấm của gia đình yêu dấu. Rồi thì hãy chăm học, trau dồi tiếng Việt, lễ phép với thầy, cô giáo và tuân giữ kỷ luật nhà trường. Nhất là song song đó, các em tùy theo tôn giáo của mình, hãy cầu nguyện cho quê hương của chúng ta sớm được ấm no, hạnh phúc và tự do. Để một ngày không xa, chúng ta được trở về Việt nam, hưởng một mùa Hè tươi vui thật sự, với nắng vàng chói chang, với hoa trái đủ loại- nhất là với tình nghĩa đồng bào mặn mà của bà con lối xóm và tình thân thiết của bạn bè Thiếu Nhi cùng trang lứa..

Thân ái

CHỊ HUỖN

Vào Hè

Đã bắt đầu mùa Hè
Em cảm thấy vui ghê
Trời cao và mây trắng
Khắp nơi chan hòa nắng
Cây cỏ trở nên xanh
Trong không khí trong lành

Em nhận thấy mọi người
Ai cũng như yêu đời
Khi Hè khởi sự tới
Và muôn vật đổi mới.

Vui tươi và thanh nhàn
Lan tràn khắp trần gian !

SỚC NÂU

TRUYỆN NGẮN (hai kỳ)

NG. HUỆ

-Chủ nhật này đằng ấy có theo mẹ đi đâu không ?

-Không, mà bố hỏi làm gì thế hở Miêu Miêu ? Chắc Miêu Miêu sắp được theo mẹ về ngoại chứ gì ?

Con bé lắc đầu, làm cái búi tóc cột đuôi ngựa nhong nhong thật tức cười, và dề thường. Phường Còm chỉ muốn con bé lắc lắc cái đầu mãi như thế để nó được nhìn cái dây lụa màu hồng buộc tóc của Miêu Miêu bay bay mà có lần anh Hộp của nó bảo là "giống hai cánh bướm".

Con bé mỉm cười nhìn Phường Còm :

-Không, tớ không về ngoại đâu. Chủ nhật này là ngày sinh nhật của tớ đó. Năm nay mẹ bảo tớ đã lên 10, mẹ cho tớ mời 10 đứa bạn tới dự tiệc. Nếu tớ mời, đằng ấy có nhận lời không?

Phường Còm hí mắt cười :

-Nhận lời là cái chắc. Nhưng mà mẹ đằng ấy có làm...nhiều bánh không đã chứ ?

-Nhiều. Đằng ấy tham ăn thấy mồi. Bố có nhiều bánh mời tới à ? Thôi, tớ về đây. Ngày mai 3 giờ bố tới nghe không. Tớ chờ đó. Bố không tới, tớ giận cho mà xem.

Rồi con bé chạy thật nhanh về nhà. Cái đuôi tóc của nó lại được dịp nhong nhong lên, làm bay phất phới cái dải lụa màu hồng...

Phường còm cũng đi vô nhà. Lòng nó cảm thấy vui vui lạ thường.

Hôm nay cô giáo ra bài toán khó kinh khủng, khiến cả lớp ngồi cắn bút nhìn nhau. Chỉ riêng Phường Còm làm được. Cô cho nó 10 điểm, thế có sướng không cơ chứ. Cả bài chính tả sau đó nó cũng được 10 luôn. Máy thắng bạn có về phục con nhà Phường lắm. Giờ ra chơi, trong túi còn mấy đồng bạc, nó móc hết ra mua kẹo dãi tụi nhóc. Ăn xong, cả bọn đánh bi.

&

Phuong Còm cầm con heo đất lắc lắc, Mặt nó nghếch ra khi không nghe tiếng leng keng từ trong bụng heo phát ra. Ủa, sao kỳ vậy cả. Mình nhớ là đã bỏ trong heo này được nhiều tiền lắm mà, bây giờ lắc lại không nghe gì ráo chọi ? Phường Còm lăm lăm bóp mình. Nó có vẻ lo lắng. Bây giờ đã hơn 10 giờ sáng rồi, nếu nó không có tiền làm sao mua quà để mừng sinh nhật của con bé Huê- mà nó đặt cho cái biệt danh là Miêu Miêu vì con bé ưa những nhẻo lại hay khóc như con mèo dốt. Sáng sớm hôm qua nó đã mời Phường Còm đến dự tiệc, đúng 3 giờ chiều chủ nhật. Con nhà Tiến "éc-quin" mua một hộp kẹo chanh cho Miêu Miêu rồi. 2 giờ rưỡi nó sẽ tới rủ Phường còm cùng đến nhà Miêu Miêu.

Đế' chắc ắn, Phương Còm đập nhè nhẹ cái đầu con heo đất vào tường. Nó đập nhiều lần cái đầu con heo mới bể' một miếng nhỏ. Phương còm nghiêng đầu con heo xuống đất, nhưng nó lắc mãi mới chỉ rớt ra có mấy tờ giấy bạc một đồng. Nó nheo một bên mắt lại đế' nhìn vào bụng con heo. Bên trong trống lỗng ! Nó hoảng quá. Đã 5 tháng nay, ngày nào nó cũng đế' dành ít nhất là 5 đồng bỏ vô nuôi con heo, thế mà bây giờ đập ra, tất cả vốn vẹn có 9 đồng bạc ! Nó gọi thằng Sơn sún :

-Sơn, vào đây anh bảo cái này !

Sơn sún đang chơi xe lửa ngoài sân, nghe anh kêu vội vàng chạy vô.

-Cái gì hả anh Phương ?

Phương còm nghiêm mặt nhìn em :

-Lúc anh đi học, ở nhà em có cây tiền trong heo đất của anh không ? Phải nói thật, không anh mách mẹ cho mà xem !

Sơn sún lắc đầu quấy quậy :

-Không, không, em đâu có dám...

-Chứ ai ? Nói thiệt đi rồi mai anh làm cho 10 viên bi đất sét.

-Thiệt hén ? Nhưng em nói, anh đừng mách lại anh Hợp nghe không ! Anh Hợp cây của anh đó. Anh Hợp biểu em đừng có mách với anh, anh ấy cho em 5 đồng !

-Anh Hợp cây hồi nào ?

-Chủ nhật tuần trước.

Phương còm bỏ con heo dưới đất, vừa chạy xuống bếp vừa khóc :

-Mẹ ơi, mẹ ! Anh Hợp cây heo của con lấy hết tiền rồi. Mẹ ơi, mẹ !

Mẹ Phương còm đang làm cơm, nghe con gọi ngừng tay hỏi :

-Cái gì thế' hả Phương ? Có thật anh Hợp cây heo của con không ? Đừng nói oan cho anh mà bị đòn đấy !

Phương còm sà xuống chân mẹ, kể lể :

-Mẹ biết không...con đế' dành lâu thiệt lâu rồi, tiền con bỏ gần đây, mà hồi nầy con đập heo ra, chỉ còn có 9 đồng. Thằng Sơn bảo anh Hợp đã cây của con, anh cho nó 5 đồng biểu đừng mách với con.

Mặt mẹ bông hăm hăm, chắc mẹ giận anh Hợp lắm. Mẹ gọi :

-Hợp, Hợp à ! Xuống mẹ bảo đây !

Hình như Hợp đã được thằng Sơn sún báo trước nên mặt anh tái mét. Vừa nghe mẹ gọi, Hợp xuống ngay. Mặt anh liếc liếc Phương như cầu cứu.

Mẹ nhìn Hợp nghiêm nghị :

-Hợp, có phải con cây tiền trong heo đất của Phương phải không ?

Anh Hợp ấp úng :

-Dạ...thưa...mẹ...

Thấy anh Hợp tái mặt, sợ hãi, tự nhiên Phương còm thấy thương anh, vội vọt miệng :

-À mẹ, con nhớ ra rồi, chính con bữa trước cây tiền bao bạn ăn cà rem, chứ không phải anh Hợp.

Mẹ cau mày :

-Có thật thế không ?

-Thật mà mẹ ! Em xin lỗi anh nghe, anh Hợp !

Mẹ cười thật tươi :

-Có thể chứ. Có lẽ nào con của mẹ lại hư đồn như thế được.

Nhưng Hợp ấp úng :

-Thưa mẹ, không...phải thế đâu ạ...

Phương vội át lời anh Hợp :

-Anh Hợp...xạo đó mẹ. Con cây của con, con biết mà !

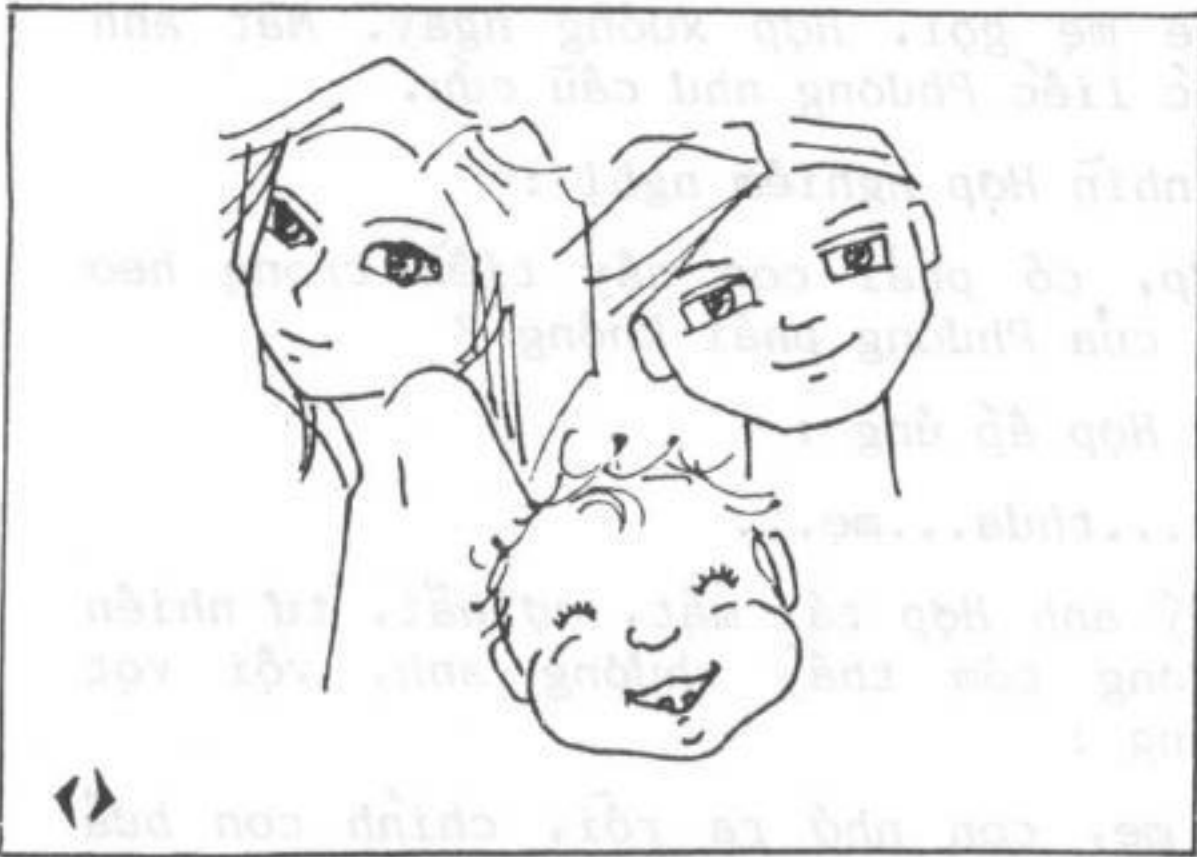
Mẹ chau mày, hết ngó Phương lại nhìn Hợp :

-Mẹ chịu hai đứa bay ! Vụ này mẹ đế' trưa ba về xử. Thôi, lên nhà trên đi đế' mẹ làm bếp...Quên, mẹ cho Phương cái cùi thơm này.

Phương còm mừng quýnh, cầm lệ, miệng liền thoảng cảm ơn mẹ. Mẹ nhìn theo hai đứa con mỉm cười âu yếm.

Con nhà Phương còm được anh Hợp hứa khi nào có tiền sẽ trả cho nó 542 đồng, số tiền mà anh đã lén cây heo của nó. Nhưng Phương còm bảo với anh là bây giờ nó cần một ít đế' mua quà mừng sinh nhật của con bé Miêu Miêu. Anh Hợp đưa cho nó 31 đồng, tất cả số tiền anh đang có. Ăn cơm xong, Phương còm lôi chiếc xe đạp cà khố

của nó ra, còng lưng đạp tới đường Nguyễn Huệ. Đầu nó đội mũ lưỡi trai nhà binh, chân mang dép nhện, mặc áo ca rô xanh, quần cụt đỏ...nên trông nó ngồi trên yên xe, sao mà giống con khi' làm trò đạp xe lạ !

Phường đạp xe một vòng, nhưng nó vẫn chưa mua được món nào. Con búp bê nhỏ nhất cũng phải 100, cái mũ con gái những 130 đồng...nghĩa là tất cả những món quà gì nó thích, định mua tặng con bé Miêu Miêu cũng đều đắt cả, trong khi nó chỉ có 31 đồng bạc của anh Hợp đưa và của nó 9, cộng chung 40 đồng !

Buồn quá, nó dựng xe ở lề đường, đi dạo quanh chợ Bến Thành, hết ngắm cái nọ đến thứ kia.

Nó đi lang thang một lát, trở lại chỗ lề đường nơi đã dựng xe đạp thì không thấy chiếc xe đâu cả. Phường còn teo ruột, nhìn dáo dác khắp cùng, gặp ai đi ngang cũng hỏi. Máy người nhìn Phường ngạc nhiên, không hiểu thằng bé muốn gì. Ở lề đường chợ, trước hàng trái cây chật chội thế này ai cho dựng xe mà nó bảo rằng mất? Và họ lắc đầu đi thẳng.

Phường còn hoảng quá, nó bật khóc hu hu trông thật thảm. Một bà bán trái cây thương tình, mới hỏi :

-Em dựng xe ở đây từ bao giờ ? Có phải chiếc xe màu xanh không ?

Phường mừng quýnh, gật lia :

-Dạ, đúng rồi bác. Bác làm ơn chỉ dùm con !

-Hồi nãy bác thấy ông cảnh sát dắt đi. Đó...đó, cái ông đứng ở trước tiệm vàng kia kia. Đến mà xin lại!

Phường cảm ơn bà bán hàng rồi rít. Chạy tới gần ông cảnh sát, Phường rụt rè :

-Thưa ông...

Ông cảnh sát hất đầu :

-Gi' đây bé con ? Đi chỗ khác chơi, ở đây không phải chỗ chơi của mày đâu.

Phường còn sợ sệt, chỉ chiếc xe đạp của nó dựng sát vách tiệm vàng :

-Thưa ông...cái xe...

-Cái xe sao ? Của mày hả ?

-Dạ, thưa của cháu.

Tức thì ông cảnh sát rút cuốn sổ tay trong túi áo ra :

-Thế à ? Thế chú mày nộp tiền phạt đi rồi tao cho lấy. 20 đồng !

Mặt Phường còn nhăn nhó :

-Thưa ông...tại sao lại phạt ? Cháu đâu có tiền !

-Tại sao hả ? Tại chú mày đã vi phạm luật, đậu xe ở lề đường làm cản trở lưu thông công cộng.

Phường còn lo lắng, nếu ông cảnh sát đem xe của nó về bớt, chiều nay lấy xe đâu mà đi chơi, sáng thứ hai lấy gì đi học ? Nếu nộp phạt 20 đồng rồi tiền đâu mua quà sinh nhật cho Miêu Miêu ? Nó bèn moi óc kiếm cách gỡ rối :

-Dạ thưa ông, ở đây không có bảng cấm, thì làm sao cháu biết mà tuân theo...Vả lại, đây là lần thứ nhất cháu...phạm lỗi, cháu xin ông tha cho cháu một lần...

Ông cảnh sát nghe Phường còn nói một cách quá chí lý, nhe răng cười :

-Chú mày khôn lắm, lý luận nghe được đây ! Lớn lên chú mày phải gia nhập ngành cảnh sát thì mới đúng điệu. Rồi, ta băng lòng tha cho chú mày lần này !

Phường còn nhà ta cảm ơn thầy phú-lít tưng bừng rồi vội vã dắt xe đi...

(Xem tiếp kỳ sau)

NG. HUỆ
(OSLO)

Chuyện ông cháu

ÔNG ỎI, MÙA HÈ VIỆT-NAM:

HOA PHƯỢNG - VE SẦU
- GIÓ LÀO - MÙA HÈ ĐỎ LỬA.

ĐAN TÂM

Vừa từ trường về, không thấy ông đâu, Hồng bèn mở cửa ra vườn thì thấy ông đang nằm trên ghế xếp đọc báo dưới bóng mát của cây mận.

-Ông ỏi, hôm nay trời nóng quá, ông há, chắc giống như bên Việt Nam mình phải không ông?

Ông buông tờ báo, âu yếm nhìn đứa cháu gái đáp:

-Ờ, cũng gần giống như vậy đó! Ở trong nhà nực quá, ông phải ra đây nằm hong mát.

-Chứ không phải ông phơi nắng sao?

-Ờ, ông vừa hong mát vừa phơi nắng đây chứ! Ở đây ai cũng cần có ánh nắng mặt trời hết chứ đâu phải chỉ có mấy cô gái cần nắng mà ông già không cần đâu con?

-Dạ, con biết rồi. Con có nói ông già không được phơi nắng đâu. Con muốn hỏi bên Việt Nam người ta có phơi nắng không?

-Ở Việt Nam nắng quanh năm, bởi vậy có ai nghĩ đến chuyện phơi nắng đâu. Trái lại khi đi ra ngoài, người ta còn phải đội nón hay che dù cho khỏi bị nắng ả nữa đó.

-Ừa, sao "nắng ả" hở ông?

-"Nắng ả" có nghĩa là nắng làm đen da thịt.

-Dạ, như vậy thì "nắng ả" càng tốt chứ cần gì phải che dù, đội nón?

-Ở mỗi xứ mỗi khác con ạ! Ở đây phơi nắng đen sạm thì bảo là đẹp, nhưng bên ta đen như vậy thì bị chê, ai trắng trẻo người ta mới khen đẹp!

Hai ông cháu vừa nói chuyện đến đó, thì Lạc xuất hiện. Cậu ta về nhà lúc nào không ai hay, mà đã thay đồ, chỉ mặc có cái quần đùi thể thao bước ra vườn và cất tiếng gộp chuyện:

-Vậy trắng cổ con thì bên Việt Nam người ta khen đẹp lắm hở ông?

-Ờ, nhưng mà ở đây thì con xấu quắc!

-Vậy thì mai một hết cộng sản con phải về Việt Nam chứ không ở đây nữa đâu...Này, ông ỏi, ở Việt Nam dạo này cũng vào mùa hè phải không ông? Con nghe nói mùa hè Việt Nam có hoa phượng, có ve sầu ông kể cho tụi con nghe đi ông!

-Ờ, đúng rồi. Khoảng tháng tư, tháng năm thì ở Sài Gòn nóng lắm. Thời gian này hoa phượng bắt đầu nở và ve sầu kêu râm ran trên những cành cây.

Hồng vội hỏi:

-Mà hoa phượng là hoa gì? Ve sầu là con gì hở ông?

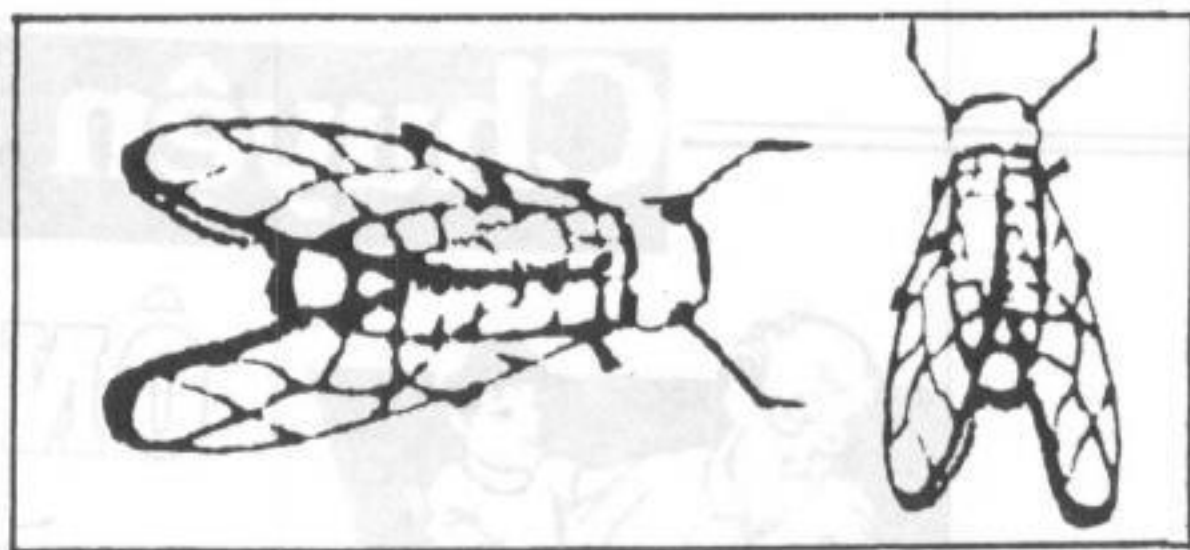
Ông vuốt chòm râu bạc, cười đáp:

-Ông cũng định cất nghĩa cho hai đứa nghe đây! Hoa phượng và ve sầu được coi là hai dấu hiệu đặc biệt, tiêu biểu cho mùa hè ở Việt Nam, nhất là đối với những ai còn cấp sách đến trường.

Bài hát "Hè Về" rất phổ biến trong giới học sinh ở Việt Nam trước đây mở đầu bằng câu này: "Trời hồng hồng, nắng trong trong, cảnh PHƯỢNG rung, nắng ngoài song..."

Phượng là một loại cây to, có thể cao đến 15 mét, người ta thường trồng trong sân trường để lấy bóng mát. Phượng nở hoa vào mùa hè. Hoa phượng màu

đỏ tươi, có từng chùm giống như đuôi chim phượng, vì thế cho nên còn được gọi là **Phượng Vĩ** (tiếng Hán Việt, chữ **Vĩ** là đuôi). Loại cây phượng này gốc ở các xứ Trung Mỹ (như Cuba, Haiti, Jamaica, Puerto Rico) là các xứ có khí hậu nhiệt đới. Người Pháp gọi là **cây rục lửa** (flamboyant, dịch sang tiếng Na Uy là flammende) và đã đem sang trồng ở xứ ta khi họ vào đô hộ.

Ve sầu kêu ve ve
Suốt mùa hè.
Đến kỳ gió bắc thổi,
Nguồn cơn thật bối rối,
Một miếng cũng không còn,
Ruồi bọ chẳng một con.
Vác miệng, chịu khúm núm
Sang chị kiến hàng xóm
Xin cùng chị cho vay

.....

Ông vỗ tay khen :

-Chà, Hồng giỏi lắm đó, đọc đúng từng chữ và rất rõ ràng.

Con bé ngoan, đầu e then, đầu một nụ cười sung sướng.

Lạc chen vô hỏi :

-Thơ ngụ ngôn là gì hở ông ? Và bài thơ này của ai đặt ra vậy ?

Ông đáp :

-Thơ ngụ ngôn cũng như chuyện ngụ ngôn là người ta đặt ra một câu chuyện nhằm mục đích để khuyên dạy người đời điều gì đó. Phần nhiều thơ ngụ ngôn là để giáo dục nhi đồng nên người ta thường chọn các con vật làm vai chính, như con ve và con kiến trong bài thơ của Hồng vừa đọc.

Rồi Ông quay qua Hồng hỏi :

-Mà ông đó Hồng bài thơ "Con ve và con kiến" tác giả muốn nói gì vậy ?

Hồng không cần suy nghĩ, đáp liền :

-Người ta nói con ve lười biếng suốt mùa hè lo ca hát nên đến mùa đông không có thức ăn phải qua nhà chị kiến là kẻ siêng năng để vay mượn. Kiến ghét ve lười biếng nên không cho vay, để dạy cho ve một bài học.

Ông vỗ đầu Hồng, khen :

-Giỏi lắm, giỏi lắm. Nếu ông là cô giáo con, ông cho con 10 điểm đó !

Lạc nhắc ông :

-Còn tác giả bài đó là ai vậy ông ?

Ở xứ ta cũng có loại cây tương tự được gọi là **điệp** hay **phượng** có hoa màu vàng hoặc cam. Để gọi cây flamboyant của người Pháp mới du nhập vào, người ta đặt tên nó là cây **điệp tây** hay cây **phượng tây**. Ngoài Bắc còn gọi là cây **xoan tây**.

Còn **ve sầu** hay đúng ra là **ve**, đó là một loại côn trùng nở ra ở dưới đất sâu, đến mùa hè thì trưởng thành, lúc gần mọc cánh thì xoi đất mà chun lên, bò dần theo thân cây. Khi khỏi mặt đất cỡ 4 cm thì bắt đầu mọc cánh, khi lên cỡ 1m thì cánh to và khô, khi lên độ 2m thì bắt đầu kêu được. Tiếng ve ngân lên rề rề vì ve có đôi cánh mỏng và dài chụp lên thân mình mới tạo ra âm thanh đặc biệt như vậy. Ve suốt ngày đêm chầm vùi vào thân cây hút nhựa và kêu rề rề một điệu nhạc buồn bã cho nên người ta mới đặt cho ve cái danh hiệu là **ve sầu**.

Nghe tới đây, Hồng reo lên :

-Đúng rồi, đúng rồi ! Cô giáo dạy Việt ngữ có cho con học bài thơ ngụ ngôn "Con ve và con kiến" rồi nè !

Và Hồng với vẻ đầy thích thú đọc luôn một hồi :

-Đó là nhà thơ ngụ ngôn nổi tiếng của Pháp tên là Lã Phụng Tiên, còn người dịch bài thơ ra tiếng Việt là ông Nguyễn Văn Vĩnh.

Lạc lấy làm ngạc nhiên :

-Ừa, tại sao người Pháp lại là tên Việt hử ông ?

Ông cười hì hì đáp :

-Thật sự ông ấy tên là La Fontaine, sống vào thế kỷ 17. Người ta đã phiên âm tên ông ta sang tiếng Việt : La thành ra Lã và Fontaine thành ra Phụng Tiên đó mà !

Lạc cười nói :

-Con hiểu rồi, cũng như Washington phiên âm sang tiếng mình là Hoa-thịnh-đốn vậy, phải không ông ?

-Ờ, đúng vậy !

-Ông ơi !

-Gì nữa hử Lạc ?

-Con còn nghe nói vào mùa hè ở xứ ta còn có **gió Lào** nữa phải không hử ông ?

-Ờ, phải. Nhưng gió Lào chỉ có ở miền Nam Bắc phần và miền Bắc Trung phần từ tháng 5 đến tháng 9 dương lịch. Thật ra đây là gió Tây, từ phía Lào thổi ra hướng biển Đông, nhưng khi thổi qua rừng Trường Sơn thì đã mất hết hơi nước và bị nung nóng bởi ánh nắng hè thiêu đốt nên gió này rất nóng bức và khó chịu...

Ông ngừng lại, rít một hơi thuốc lá, rồi hỏi Lạc :

-Còn hỏi gì nữa không hử Lạc ? Chắc mẹ con làm cơm sắp xong rồi đó.

-Dạ, con còn nghe nói "**Mùa hè đỏ lửa**" nữa. Đó là gì vậy hử ông ?

-"Mùa hè đỏ lửa" là tiếng của các nhà báo dùng để gọi cuộc tấn công qui mô của cộng sản Bắc Việt vào lãnh thổ của Việt Nam Cộng Hòa mùa hè 1972. Bộ đội cộng sản đã tấn công nhiều nơi từ Quảng Trị, Huế, Bình Định đến Kontum, An Lộc gây nên một đám lửa ngàn ngụt, bùng bùng đốt cháy quê hương, làng xóm. Để rồi ông sẽ đưa quyển bút ký chiến tranh "Mùa hè đỏ lửa" của tác giả Phan Nhật Nam cho Lạc đọc để hiểu rõ hơn sự hiêu chiến, hiêu sát và cảnh chết chóc thảm thương

do cuộc xâm lăng của cộng sản gây ra trên phần đất thân yêu của chúng ta.

Lạc cố vẻ bị kích thích bởi quyển sách đó, cậu nói :

-Một lát ông đưa cho con quyển sách đó nghen ông. Bây giờ gần bữa trưa rồi, con rảnh lắm vì không có bài làm ở nhà nữa...

Vừa lúc đó có tiếng mẹ gọi Lạc và Hồng. Mẹ bảo hai đứa mời ông vào nhà dùng cơm. Ba ông cháu này giờ mê chuyện nên quên đói, bây giờ đứng lên mới nghe bụng cồn cào.

ĐÀN TÂM

Số lượng, thủ các em gửi về tham dự mục **ĐỒ VUI CÓ THƯỜNG** mỗi số báo tăng lên là một sự khích lệ rất lớn lao đối với chị và các cô chú khác trong tòa soạn.

Sau đây là giải đáp 3 câu đố kỳ vừa qua:

Câu 1: Trong lịch sử Việt Nam có 2 ngày được gọi là quốc hận. Đó là:

-20. 07. 1954, ngày thực dân và cộng sản ký kết hiệp định Genève chia đôi đất nước Việt Nam.

-30. 04. 1975, ngày cộng sản Bắc Việt vi phạm hiệp định Paris, dùng bạo lực cưỡng chiếm Việt Nam Cộng Hòa.

Câu 2: Hai con sông đã được dùng làm ranh giới để chia đôi đất nước ta là:

-Sông Gianh (hay Linh Giang) thuộc tỉnh Quảng bình, miền Trung Việt Nam, chia đôi đất nước Việt Nam thời Trịnh-Nguyễn phân tranh.

-Sông Bến Hải thuộc tỉnh Quảng Trị, chia đôi đất nước ta sau hiệp định Genève năm 1954.

(Hai sông này thuộc tỉnh Bình Trị Thiên hiện nay)

(xem tiếp trang 35)

NGUYỄN TẤN

Vua Hùng Vương thứ 18 có một người con nuôi rất khôi ngô tuấn tú tên là **An Tiêm**, được nhà vua thương yêu như con ruột.

An Tiêm lớn lên được vua cưới vợ và phong cho quan tước ở triều đình. Nhờ thông minh, tài trí, chẳng bao lâu vợ chồng An Tiêm gây dựng được một sản nghiệp to lớn. An Tiêm thường tự hào rằng do chính sức mình tạo nên cơ nghiệp chứ chẳng phải nhờ ai. Có kẻ ghen ghét An Tiêm lấy những lời nói đó thêu dệt thêm rồi thóc mách tới tai nhà vua. Vua nghe vậy lấy làm giận, cho rằng An Tiêm là kẻ vong ân bội nghĩa, bèn hạ lệnh đày vợ chồng An Tiêm ra một hòn đảo hoang ngoài biển Đông.

Vợ chồng An Tiêm chỉ được cấp phát một ít lương khô chỉ đủ ăn chừng một tháng, nên ai cũng đều nghĩ rằng họ sẽ bỏ thân ngoài hoang đảo.

Đến nơi, An Tiêm liền tìm một hang đá để làm nơi trú ẩn, hàng ngày ra bờ biển bắt sò ốc, vào rừng hái trái để ăn sống qua ngày. Nhờ tài tháo vát và kiên nhẫn mà vợ chồng An Tiêm vượt qua được mọi khó khăn trong buổi đầu. Họ hy vọng đến một ngày nào đó, nhà vua sẽ nguôi giận, tha tội và cho họ trở về đất liền.

Vào một ngày mùa hạ, An Tiêm trông thấy một con chim từ hướng Tây bay đến. Nó tha một miếng mồi màu đỏ đập xuống gò đất cao mồi ăn. An Tiêm nhặt hòn đất ném chim để cướp miếng mồi. Miếng mồi ấy chỉ là ruột của một thứ trái lạ, có nhiều hạt nhỏ màu đen. Thấy thế An Tiêm thử lấy mớ hạt đó vùi xuống đất xem sao.

Vài hôm sau, An Tiêm ra xem thì thấy hạt nảy mầm và mọc thành cây xanh tốt. Cây đó là một thứ dây leo, chẳng bao lâu bò lan rộng ra cả một vùng và đơm hoa kết trái rất nhiều. Ba tháng sau, trái đã già, vỏ màu xanh thẫm, to hơn quả dưa. An Tiêm hái thử một trái, bổ ra xem thì thấy ruột đỏ ối, hạt nhỏ và đen nhánh, bỏ vào miệng ăn thử nghe vị ngọt và mát dịu. An Tiêm mừng quá, bảo vợ rằng đây là vật của Trời ban cho để nuôi sống vợ chồng mình. Từ đó họ lấy hạt dưa quý này đem gieo khắp nơi trên đảo.

An Tiêm, bèn hạ lệnh tha tội cho An Tiêm và gọi về triều phục chức cũ.

Vợ chồng An Tiêm trở về đất liền mang theo nhiều dừa dâng lên vua và phân phát hạt giống cho dân chúng trồng.

Từ đó dừa hấu trở thành một món quà đặc biệt của dân tộc ta, nhất là vào dịp Tết.

NGUYỄN TẤN

ĐỐ VUI CÓ THƯỜNG

(tiếp theo trang 33)

Câu 3: Hai câu ca dao kêu gọi tình thương yêu, đùm bọc lẫn nhau giữa các người đồng hương, đồng bào:

-Nhiều điều phủ lấy giá gương,
Người trong một nước phải thương nhau cùng.

-Bầu đi thương lấy bí cùng,
Tuy rằng khác giống nhưng chung một giàn.

(Chú ý: một câu ca dao bao gồm một cặp thơ lục bát (một câu 6 và một câu 8).

CÂU ĐỐ VUI KỲ NÀY

Câu 1: Ngọn núi cao nhất miền Bắc (đồng thời cũng cao nhất nước) là núi gì, cao bao nhiêu mét? Ngọn núi thấp nhất miền Nam tên gì, cao bao nhiêu mét?

Câu 2: Hai vị tướng của nước ta sống cách nhau 300 năm, đại thắng quân Tàu trên cùng một con sông. Cho biết tên hai vị tướng đó và tên con sông.

Câu 3: Trong Việt ngữ chữ (từ đơn) nào dài nhất? Chữ đó có bao nhiêu mẫu tự?

Các em được chấm trúng giải cuộc thi Đố Vui kỳ 2/89:

1- Em Nguyễn Bình Nguyên, Parkvn.9
4700 Vennesla.

2- Em Trần Thanh Trúc, Heidrunvn.9
4028 Stavanger.

3- Em Trần Cam Vũ, Saupstadrigen
8B-7078 Saupstad.

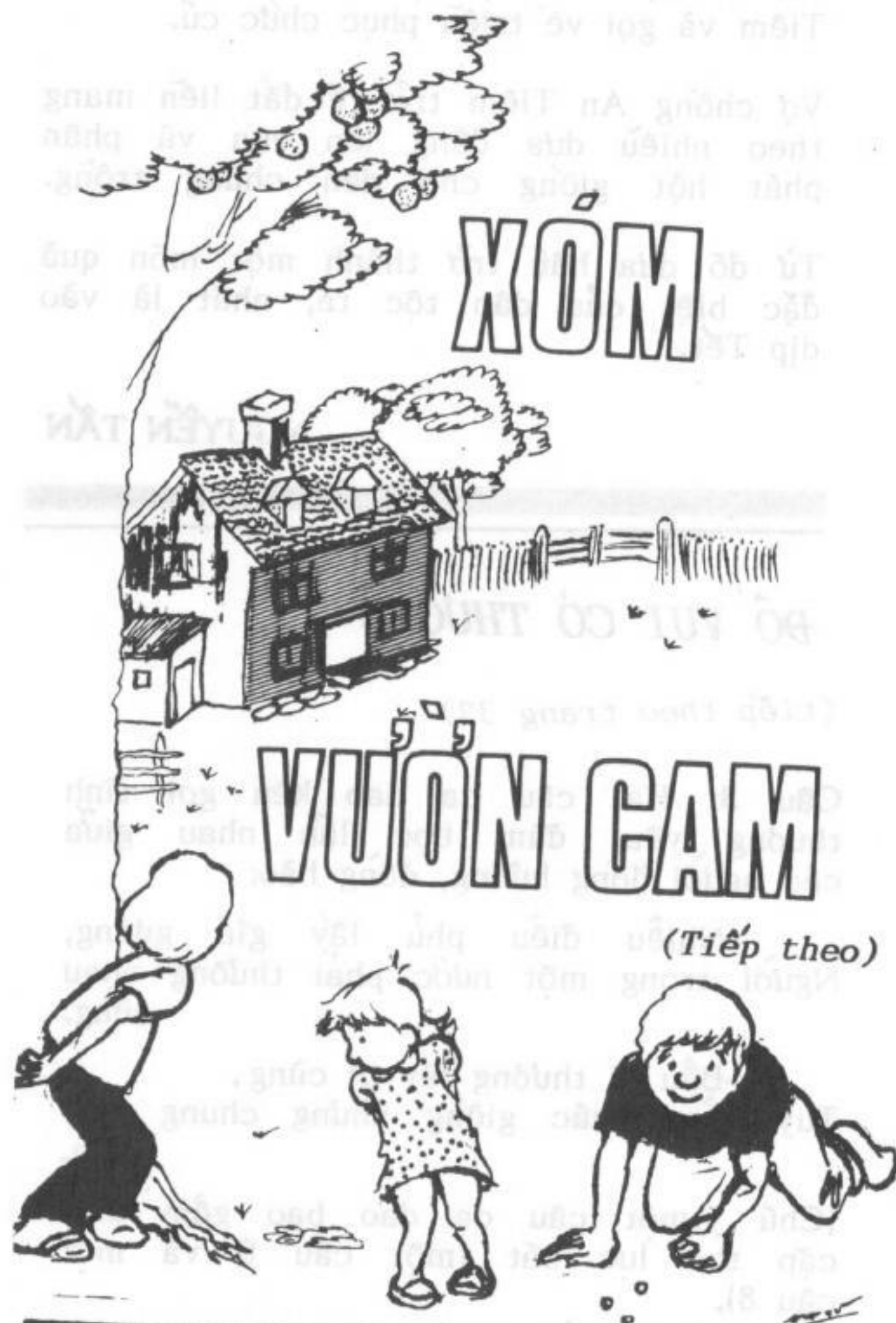
CHỊ HUYỀN

Một lần nọ, có chiếc tàu buôn bị bão trôi dạt vào đảo, An Tiêm hái mấy trái dừa đem tặng. Chủ tàu ăn thấy giống dừa ngon, lạ, bèn lấy hàng hóa đổi thật nhiều dừa mang về. Sau đó tiếng đồn hòn đảo của An Tiêm có giống dừa quý, nên các thuyền, tàu buôn bán tập nập chở hàng hóa đến trao đổi. Chẳng mấy chốc, An Tiêm lại trở nên giàu có.

Nhân vì chim mang hạt giống từ phương Tây bay đến, nên An Tiêm đặt tên dừa này là Tây-quả (có nghĩa là dừa ở phương Tây). Các lái buôn người Trung Hoa khen dừa này "hấu", có nghĩa là ngon. Người mình bắt chước, nói trại thành "dừa hấu".

Phần vua Hùng Vương một thời gian sau nguôi giận, nhớ An Tiêm, bèn cho người đi dò la tin tức, biết được chẳng những vợ chồng An Tiêm không chết mà còn trở nên giàu có nữa. Nhà vua thêm phục tài năng và can đảm của

.Truyện : BRÄKMAKER GATA

.Tác giả : ASTRID LINDGREN

.Chuyển ngữ : THU Kr'sand

.CHÚNG TÔI ĐI THĂM ÔNG BÀ NGOẠI

Ở nhà ông bà ngoại thật vui. Các bạn thú' tưởng tượng coi có một cây cô thụ ở ngoài vườn, bên trên có một cái giống như một cái hiên tuốt trên cao. Có những bậc thang dẫn đến đây, chúng tôi chỉ việc trèo lên các bậc thang là tới cái hiên. Ở đó có một cái bàn, những ghế dài và có hàng rào bao quanh để chúng tôi khỏi bị té xuống.

Bà tôi gọi cái hiên đó là "căn nhà sáng màu xanh". Trên đó có đủ chỗ để ngồi ăn. Tôi thích nhất là ngồi ăn ở trên cây. Buổi sáng đầu tiên thức dậy ở nhà ông bà ngoại, anh Danh nói với mọi người:

-Bà ngoại ơi! Chúng con có được phép ăn ở trên căn nhà màu xanh trong thời gian chúng con ở đây không?

-Ồ, ồ, con...cô Mai Liên ơi, cô nghĩ sao? Tôi muốn hỏi nếu cô phải mang đồ ăn lên và xuống cầu thang một ngày ba lần?

-...thì tôi nói tôi đồng ý, cô Mai Liên trả lời bà tôi.

Mai Liên là người giúp việc nhà cho bà ngoại, cô ấy rất dễ thương nhưng không quan tâm đến việc ăn trên cây.

-Nhưng bà ngoại ơi, chúng con được phép mang đồ ăn của chúng con lên căn nhà sáng màu xanh chứ? Tôi nói.

-Hay là chúng con giận cho mà xem...bé Loan thêm.

Và bà ngoại nói rằng bắt đầu dĩ lắm bà mới phải để bé Loan giận nên chúng tôi được phép mang bánh trắng lên căn nhà màu xanh đó. Bà ngoại làm rất nhiều bánh trắng. Bà để bánh trắng, một gói đường, một lọ mứt vào trong giỏ xách. Bà cũng để đĩa, niễ và một chai sữa, ba cái ly có quai cắm trong giỏ. Một chập sau, chúng tôi lên căn nhà sáng màu xanh. Anh Danh trèo lên trước với cái giỏ, rồi tôi tôi, cuối cùng là em Loan.

-Anh Danh ơi, nếu anh làm rơi cái giỏ, chắc em cười đủ lắm. Em Loan nói.

Nhưng anh Danh không làm rơi giỏ. Và chúng tôi dọn bàn ở trên cây và ngồi trên ghế dài để ăn bánh trắng với đường, mứt và uống sữa. Cây cô thụ kêu lảo xào liên tiếp. Bà ngoại làm rất nhiều bánh trắng và em Loan không thể nào ăn hết, phần của em. Em lấy bánh trắng bé nhỏ treo lên nhánh cây.

-Em chời trờ chời giả bánh trắng làm lá cây, em Loan nói.

Bánh trắng bay tới bay lui khi gió thổi, nhìn như là những cái lá.

-Em coi chừng nghe, nếu mẹ biết thì chết, tôi nói.

Nhưng em Loan không thèm nghe lời tôi, em cứ ngồi đó xem bánh trắng của em và hát một bài ca mà ba tôi hay hát. Bài ca như thế này: "Chào những lời rì rào ở nhánh cây và lá...". Nhưng một lúc sau, em cảm thấy đói

và lấy miệng cắn bánh trắng cho đến lúc chỉ còn nửa cái treo trên cây.

-Em chời trờ chời giả làm con cừu trong rừng ăn cỏ và lá cây, em nói.

Ở phía trước có một con chim bay tới, Em Loan nói với chim:

-Chim ơi, mày ăn bánh trắng của tao đi, nhưng đừng cho anh Danh và chị Mi Mai ăn nhé.

Nhưng chim không muốn ăn bánh trắng. Anh Danh và tôi cũng cảm thấy đói, tôi đưa tay qua em Loan và nói:

-Người nghèo khổ ơi, người nghèo khổ ơi, cho tôi một chút đồ ăn đi!

Em Loan cho tôi một cái bánh trắng mà em đã cắn một tí. Tôi trét đường và mút vào bánh ăn ngon lành dù chỉ là nửa cái. Anh Danh cũng được một cái bánh trắng của Loan khi anh nói:

-Người nghèo khổ ơi, người nghèo khổ ơi, cho tôi một ít đồ ăn...

Chúng tôi đùa chời một lát, em Loan rất thích. Cuối cùng chúng tôi ăn hết bánh trắng của em Loan. Khi đó em nói:

-Hết bánh trắng rồi, bây giờ hai người ăn lá cây nghe!

Rồi em ngắt một nắm lá cây xanh chấm muối cho chúng tôi ăn. Nhưng anh Danh và tôi nói là chúng tôi đã no.

-Với đường và mút nhé, em Loan nói và em lấy đường trét vào lá rồi bôi mút lên trên, em ăn cái lá ấy.

-Coi chừng con sâu nằm trên lá đó Loan, anh Danh nói.

-Con sâu phải tự coi chừng nó chứ, em Loan cãi.

-Nó nghĩ ra nhiều điều thật là lạ lùng, đứa trẻ này...bà ngoại từng nói thế về em Loan.

Ngày hôm sau là ngày chủ nhật, chúng tôi ăn cá mòi vào bữa cơm chiều. Sau món cá viên tròn, cá mòi là món đồ nhất mà em Loan biết.

Những hôm trời đẹp, ông bà ngoại luôn luôn ăn ở ngoài trời, bên cái bàn đặt dưới cái cây to nhất trong vườn. Chúng tôi tất cả ngồi quanh bàn. Ông bà ngoại, má tôi, anh Danh và tôi, nhưng em Loan cứ nghịch với con mèo và không

tới bàn ăn, mặc dù má tôi gọi em nhiều lần. Cuối cùng em đến và khi thấy món cá mòi trên bàn, em nói:

-Cá mòi vào ngày chủ nhật à...đồ quý quái!

Má tôi giận quá vì bà đã nói cả ngàn lần là em không được nói "đồ quý quái", nó giống như chửi tục. ..Má la em nếu em nói "đồ quý quái" thêm một lần nữa, em không được ở nhà ông bà ngoại mà phải về nhà ở thành phố ngay. Em không được ngồi ăn chung với chúng tôi vì em đã nói những câu xấu. Em đi quanh trong vườn và hét liên tiếp trong khi chúng tôi ăn.

Sau cùng em bị ngồi một mình ở bàn để ăn nhưng em chỉ khóc. Má bảo tôi và anh Danh ra ngoài chơi để em Loan ngồi một mình cho đến lúc em trở nên ngoan. Nhưng chúng tôi chỉ đi ra một góc đứng đó xem em Loan khóc và la. Cuối cùng em im lặng, bởi vì em đã tìm ra trò chơi khác: em cầm con cá mòi của em và đi tới thùng nước đặt dưới ống mặng, nhận chìm con cá xuống nước. Vừa vặn má tôi tới và thấy, má nghe em nói:

-Mày có thể bôi một chút nhé, con cá "quý quái".

-Loan, con có nhớ má nói gì không? Má tôi hỏi.

Em Loan gật đầu và em đi vào nhà, một lúc sau em đi ra với cái va li của em ở tay, va li có một cái dây kéo nhưng cái dây kéo bị kéo lết khi em đi.

Má, ông bà ngoại, anh Danh và tôi đứng xem khi em Loan định đi. Em tôi chỗ ông bà ngoại bái chào và nói:

-Cháu đi về nhà với ba vì ba cháu dễ thương hơn má cháu...

Em không chào má, anh Danh và cả tôi nữa. Chúng tôi đứng xem em đi với cái dây kéo ở va li lết dưới đất sau lưng em.

Nhưng khi em tôi hàng rào, em ngừng lại, đứng đó một lúc lâu. Má tôi đi tới chỗ em và hỏi:

-Nào con ngoan của má, con không đi nữa à?

Em nói:

-Cố chủ, nhưng má ơi con không thể đi xe lửa một mình...

Má tôi bế em lên và nói rằng tốt hơn là em ở lại bởi vì mọi người sẽ buồn nếu em đi. Em Loan ôm cổ má và khóc, không muốn nói chuyện với anh Danh và tôi, dù chúng tôi muốn ôm hôn em.

Buổi tối khi chúng tôi lên giường, bà ngoại vào và kể chuyện trong Kinh Thánh cho chúng tôi nghe và chỉ hình trong sách cho chúng tôi xem. Có một bức tranh vẽ Thánh Giu-se. Bà ngoại nói rằng ông đã nhận được một cái nhẫn đẹp của nước Hy Lạp quý quai. Khi đó em Loan nói:

-Ấy, ấy, bà ngoại nói vậy, bà vừa nói gì thế bà ngoại?

Nhưng cũng từ đó không bao giờ em Loan nói một lần nào một câu chửi tục.

(Còn tiếp)

THU KR'SAND

Hu'áo

Viết cho Bích Trâm Tường Nhi,
hai cháu Phụng Hà.

NGUYỄN ANG CA

Vân vũ trời đen
Chiều lên sao xuyên
Cho dầu quuyến luyến
Cho dầu nuôi tiếc nhớ thương
Bé vẫn đi rồi
Biền biệt...
Còn đây khoảng trống bao la
Xót xa
Đôi mờ
Hai cháu nằm chưa ấm chỗ
Nghe đâu tiếng trẻ nô đùa...

Đời là như thế đó
Vui vui buồn buồn, có có không không
Chợt đến chợt đi
Vòng hời gió
Kinh chùa chuông mõ
Kiếp phù sinh...
Hai con bướm trắng cánh họa nhỏ
Đùa giỡn bay vòng thiết để thương.

(Brux. 3-3-89, Kỷ Ty. 26 giêng
Ngày An Thổ)

*

TRƯỚC VUI THÍCH SAU LỢI ÍCH

"Hây", các em !

Thật cảm động khi vừa "mở hàng" đã được các em chiếu cố đông đảo.

Anh đã nhận được nhiều thư thắc mắc của các em, nhưng vì "đất" dành cho mục này ít quá, thành thử anh đành dành ưu tiên cho những lá thư nào tới trước, còn lại anh xin hẹn kỳ sau trả lời.

Các em thông cảm chứ ?

VIỆT AN

ĐO TRÍ THÔNG MINH

HỎI : "...ở nhà em cứ bị má la hoài là "đồ ngu" trong khi đó ở trường cô giáo lại khen em là thông minh và em vẫn làm bài được điểm cao mà.

Em chẳng biết má em hay cô giáo nói đúng nữa.

Em viết thư này để hỏi anh một điều thôi : Người ta có thể đo được trí thông minh không ?

(Nguyễn Văn Tâm, Godvik)

Đáp : Mức độ thông minh được ký hiệu là IQ. Muốn đo lường trí thông minh của một cá nhân, người ta cho người đó làm một số bài trắc nghiệm hoặc giải quyết một vài thử thách dưới nhiều hình thức khác nhau... Thí dụ muốn đo lường sự thông minh của một em bé 7 tuổi, người ta cho em "giải đáp" một số "bài thi" trong một thời hạn nhất định, sau đó người ta cộng

các số điểm lại, nếu số điểm của em này tương đương với điểm trung bình của các em khác cùng cỡ tuổi, chẳng hạn tất cả đều được 100 điểm, điều này có nghĩa là em đó không thông minh hơn hoặc kém thông minh hơn các bạn cùng trang lứa. Nếu một em bé 7 tuổi được 200 điểm sau khi được trắc nghiệm bằng bài thi dành cho một em 14 tuổi thì em 7 tuổi đó được "đánh giá" là một thần đồng, bởi vì tiêu chuẩn để xác định một trẻ em có mức độ thông minh trung bình chỉ cần 70 điểm thôi.

Tuy nhiên biểu thị nói trên có thể sai lệch, bởi vì tỉ lệ thông minh của một người không phản ánh khả năng sáng tạo của người đó. Nói cách khác, không có sự liên hệ đặc biệt nào giữa trí thông minh và khả năng sáng tạo.

Những bài trắc nghiệm thường gồm hai phần, một phần thuộc về ngôn ngữ, một phần không-thuộc-phạm-vi-ngôn-ngữ. Kết quả cho thấy con gái thường được tỉ lệ IQ cao hơn con trai một chút về những bài thuộc về ngôn ngữ.

Cách nay khoảng 20 năm, người ta tin rằng mức độ thông minh của một cá nhân bắt đầu "xuống dốc" từ tuổi 50, nhưng bây giờ khoa học đã cho biết tỉ lệ thông minh chỉ khởi sự giảm thiểu ở lứa tuổi 75 - 80 đối với một người khoẻ mạnh.

AI CHẾ RA CÁI NẠO PHÔ-MA ?

HỎI : "...em nghe bạn Noọc em kể là người Noọc đã tìm ra cái đồ nạo phô ma. Phải vậy không anh Vết-An ? Ai vậy anh ?

(Nguyễn Phi, Vadmyraskole, Bergen)

Đáp : Đúng vậy, cái nạo phô ma (tiếng Na Uy gọi là Ostehovel) do ông Thor Bjørklund, người ở thành phố Lillehammer, sáng chế ra vào năm 1927. Ông Thor làm nghề thợ mộc, thành thủ đã dùng cái bào gỗ (hovel) làm mẫu mà nghĩ ra cái nạo phô ma. "Tác phẩm" của ông Thor được dân chúng Na Uy thời đó đón nhận nhiệt liệt, chẳng bao lâu nhà nào cũng có.

Tuy nhiên trong khi đồ dùng này rất thông dụng ở Na Uy thì lại tương đối xa lạ tại các nước khác, bởi vì nó thích hợp với các loại phô-ma Na Uy vốn nặng lại cứng quá cỡ, khó mà xẻ mỏng được bằng dao thương.

TẠI SAO BỊ CẢM ?

HỎI : "Em giận em quá, cứ hay bị "for-kjølet" (tiếng Việt gọi là cảm phải không anh ?).

Tại sao người ta bị cảm vậy anh ? Anh trả lời gấp cho em nhé. Cảm ơn anh trước.

(Ng. B. A. Moss, 1.gym)

Đáp : Cảm là chứng bệnh do sự nhiễm trùng. Loại vi khuẩn gây cảm "nổi tiếng" nhất gọi là Rhinovirus- mà loại này cũng có cả trăm giống khác nhau.

Vì có quá nhiều loại vi khuẩn có thể gây bệnh cảm nên không thể chủng ngừa một lần mà chống lại hết được. Hệ thống kháng tố trong cơ thể cũng không thể thường xuyên chiến thắng cả một "đạo quân" vi khuẩn đông đảo và hỗn tạp được, do đó mà đa số trong chúng ta thường bị cảm nhiều lần trong một năm- trẻ em cảm từ 4 đến 6 lần, người lớn trung bình 2, 3 lần.

Vi khuẩn gây cảm có thể truyền nhiễm do sự đụng chạm giữa người ta. Bệnh nhân hắt hơi và ho cũng có thể truyền bệnh cho người đứng gần từ một tới hai thước. Thời gian lây bệnh cho tới lúc xuất hiện các triệu chứng rõ rệt khoảng 3 ngày. Những triệu chứng đầu tiên như rất cổ họng, nghẹt mũi, nhức đầu và khẩu giác kém đi. Người bệnh trở nên mệt mỏi, suy nhược, nhưng thường không bị nóng lạnh. Chứng bệnh kéo dài khoảng một tuần lễ.

Một số người cho rằng ta dễ bị cảm

nếu bị lạnh, vi khuẩn dễ xâm nhập khi trời rét vì nhiệt độ ở mũi và cổ họng hạ thấp. Tuy nhiên một số y sĩ khác lại cho rằng khí hậu chung quanh không quan trọng đối với chứng bệnh cảm. Đến nay người ta vẫn còn tranh luận về vấn đề này.

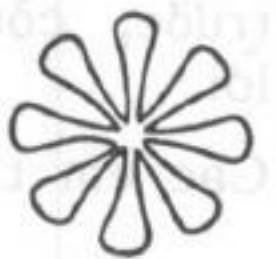
Nhưng một điều rõ rệt là chứng cảm xảy ra nhiều nhất vào mùa đông. Một trong những nguyên nhân truyền nhiễm là vì người ta ở trong nhà nhiều hơn so với các mùa khác, thành thử người nọ dễ truyền bệnh cho người kia.

Thuốc trụ sinh không gây công hiệu nào cả đối với bệnh cảm vì như trên đã nói bệnh cảm là do vi khuẩn.

Có người quả quyết rằng sự bồi dưỡng bằng Vitamin-C có thể ngăn ngừa hoặc chữa được bệnh cảm. Tuy nhiên điều này hiện chưa được y học chứng nghiệm.

VIỆT-AN

HÈ ĐẾN RỒI

Ồ, hè đến đây rồi
Cây cỏ thật xanh tươi
Muôn hoa khoe sắc thắm
Đàn bướm nhón nhơ chơi.

Nắng vàng chiếu long lanh
Gió mát đưa hương lành
Đàn trẻ nô đùa chạy
Tiếng cười vang thanh thanh.

Em sẽ cùng mẹ cha
Chạy lên đồi hái hoa
Đạo chơi ngoài bãi biển
Hoặc thăm bạn phương xa.

Rồi em sẽ rủ bạn
Đạp xe đạp loanh quanh
Chơi nhảy dây, cầu tụt
Sau lại ra đá banh...

Nghỉ đến những ngày nghỉ
Lòng em thấy vui vui
Sau bao ngày chăm học
Giờ em tha hồ chơi !

MÂY HỒNG

*

CỎ NON SANG TẠC

HÈ VỀ

Hôm nay trên đường tới trường, lòng tôi cảm thấy bồn chồn khi nhìn thấy cảnh vật chung quanh đều đã thay đổi. Những cánh cây bên vệ đường trở nên xanh mượt và những tia nắng chiếu xuống rực rỡ trên muôn hoa, cây cỏ. Sự đổi mới này trong thiên nhiên nhắc nhở cho tôi thấy rằng mùa nghỉ hè đã sắp tới.

Còn hai tuần lễ nữa là chúng tôi bước vào những ngày nghỉ, tôi sẽ phải xa mái trường thân yêu, thầy cô và bạn bè thương mến. Cho dù hai tháng hè ngắn ngủi, nhưng đối với tôi như dài cả thế kỷ!

Hè này, tôi ao ước được đi du lịch vài nước ở Âu Châu. Nếu điều mong ước này được thực hiện, trước tiên tôi sẽ đi Oslo và ở lại nhà của một người thân trong năm ngày. Sau đó tôi sẽ đón phà qua Đan Mạch để thăm lại một người bạn ở Århus. Sau hai ngày ở đây, tôi sẽ đón xe lửa đến Spania. Tôi không có người quen nào ở nước này nên tôi sẽ ở khách sạn... Sau khoảng hai tuần vui chơi, tôi sẽ đón máy bay trở về Oslo, rồi dùng xe lửa về Bergen, thành phố yêu dấu nơi tôi đang định cư.

Rồi hai tháng hè qua đi, tôi bước vào niên học mới. Tôi sẽ gặp lại thầy cô và bạn bè. Mới nghỉ vậy mà lòng tôi đã rộn ràng một niềm vui khó tả.

Những ước vọng mong manh này- tôi hy vọng sẽ đem lại cho tôi những ngày hè vui tuổi.

ĐỖ CHÍ PHONG

∞ (Lớp 7-trường Ortun, Fyllingsdalen)

CHIẾC XE ĐẠP

C[?]ủa em

NGUYỄN THÀNH TRUNG

Đúng vào hôm sinh nhật em tròn mười tuổi, ba mẹ em đã mua tặng em một chiếc xe đạp mà bấy lâu nay em hằng mong ước.

Xe của em hiệu DBS. Sườn xe màu xanh nhạt có kẻ mây đường chỉ đỏ nổi lên trông rất đẹp. Hai niềng bánh xe hơi lớn, nhưng dùng loại vỏ ruột nhỏ nên chạy rất nhanh. Hai bên tay lái đều có gắn hai cái thắng tay, một cái chuông nhỏ và một cái kiếng để nhìn lại đằng sau. Xe đạp này cũng có cả thắng chân, muốn ngừng lại em chỉ cần đạp ngược lại phía sau. Xe có ba số, nên em có thể thay đổi số khi đạp lên dốc cho dễ dàng hơn. Trước và sau xe đều có gắn đèn nhưng ít khi em dùng tới vì em không thích chạy xe ban đêm.

Em rất thích chiếc xe đạp này và em coi nó như người bạn thân của em, vì nhờ nó mà em có thể đạp đi chơi xa mà không cần phải đón xe buýt. Vào những tháng hè, buổi chiều sau khi học bài xong, em thường đạp xe đi chơi cho người thêm khỏe mạnh, và mùa đông đến em lại lau chùi sạch sẽ, vô dầu mỡ rồi cất vào kho.

NGUYỄN THÀNH TRUNG

∞ (Lớp 7, trường Lynghaug-Bergen)

LẦM CẢM

. MÁU CHẢY, RUỘT...CỨNG NGẮC

Người Tàu cổ ông Không, ông Mạnh là bậc tôn sư của người Việt nam ta về vấn đề luân lý, đạo đức. Không biết có phải nhờ học các ông không mà tổ tiên ta có câu "máu chảy ruột mềm" để nói lên tấm lòng trắc ẩn của người đồng loại đối với nhau.

Nhưng từ ngày cộng sản gặp vận hên, được dịp ngồi chễm chệ trên bộ ghế xa-lông bọc gấm thêu hoa hình chữ S thì cái vụ luân lý, đạo đức xưa đã không còn chỗ đứng. Với cộng sản thì chỉ có căm thù, chỉ có đấu tranh giai cấp. Bọn nhóc ở miền Bắc được cộng sản "trồng người" từ mấy chục năm nay đã thành cái thứ đâm cha chém chú không gớm tay, nói chi chuyện "máu chảy ruột mềm" !

Mới đây bên đất quê hương của ông Không, ông Mạnh có cái vụ sinh viên ở đại học Bắc Kinh biểu tình, tuyệt thực đòi nhà nước ban bố cho dân tự do dân chủ. Nhà nước cộng sản chẳng chịu tin "ý dân là ý trời" như ông thánh Mạnh tử dạy, mà cứ nhút nhát định cái lại "ý đảng là ý trời" cho nên đã ra lệnh cho quân đội thẳng tay đàn áp, bắn giết sinh viên thả ga. Theo các nguồn tin của Tây phương thì trong đêm rạng ngày chủ nhật 4-6-89 quân đội nhân dân đã "giải phóng" 2.000 sinh viên nhân dân và bắn bị thương có 10 ngàn nhân dân khác. Thông tấn xã Reuter của Anh loan tin có tới 7.000 nhân dân (biểu tình) bị nhân dân (quân đội) giết ! Các nhân dân sinh viên dù đã được đào tạo trong lò cộng sản từ nhỏ cho tới lớn cũng không ngờ được sự tàn bạo chưa từng thấy của người anh em quân đội! Xưa nay người ta hay nói "Hùm dữ không nỡ ăn thịt con" như tên trùm quốc xã Hitler có tàn sát thì chỉ tàn sát Do Thái, chứ đâu có tàn sát dân Đức. Còn bọn cộng sản thì trái lại, khi cần, bố nó cũng đầu tở được, cũng thủ tiêu được. Ai không tin cứ giở hồ sơ của "đồng chí" Trường Chinh - Đặng Xuân Khu mà "nghiên cứu" lại thì sẽ rõ. Thời Gát-ba-chốp gần đây bên Nga mới phanh phui những vụ giết người tập thể một cách man rợ dưới thời "đồng chí" Xít-ta-lin. Cộng sản là thế đấy, chỉ tội nghiệp cho bọn sinh viên-dù là sinh viên cộng sản-ngây thơ quá cố, khi bị

người anh em quân đội nhân dân căm tiểu liên rĩa thẳng tới đả kích thất thanh lên : "Chúng tôi không phải là kẻ thù, chúng tôi là người Trung hoa !". Những lời thông thiết đó chẳng giúp ích gì, vì bọn cộng sản làm đêch gì có tim mà mong gọi lòng trắc ẩn. Máu đã chảy thành suối rồi mà ruột vẫn trở trở cứng ngắt. Cái công trưởng "Thiên An môn" ở Bắc kinh đó đã đến lúc phải đổi lại thành "Địa thảm môn" để ghi lại tội ác của bọn hùm dữ lãnh đạo xứ Trung hoa đang xói tái đàn con rau rầu !

.KHÔN BA NĂM, DẠI MỘT GIỜ

Kinh nghiệm cho thấy cộng sản là bọn khôn ngoan quỷ quyết, trước đây gần 2 thập niên thời Mao xéng xang, đảng đã dùng ngôn "ngoại giao bóng bần" để làm hòa với Mỹ. Đến khi Đặng Tiểu Bình nắm quyền trong những năm gần đây đã có những dấu hiệu cởi mở khiến cho Mỹ và các nước Tây phương đã "xích lại gần em tí nữa". Hình ảnh một nước Trung hoa cộng sản sắt máu dần dần hầu như phai nhạt. Các công ty ngoại quốc yên chí đem tư bản vào để đầu tư. Dân Mỹ, dân Âu châu bắt đầu khoái du lịch Trung hoa để xem mộ Tần Thủy Hoàng, xem Vạn Lý trường thành... Khách quan mà nhận xét, nhiều người cũng đồng ý với nhau là anh Ba...Tàu đang làm ăn khấm khá. Chẳng biết có phải bị ma quỷ nó làm, khiến Hồ chí Minh đưa lối, Mao trạch Đông dẫn đường, đặt mấy nị liệt lão ở Bộ Chính trị Tàu vào con đường khánh tận ở "Địa thảm môn" không, mà lại có chuyện bắn giết man rợ làm cho cả thế giới đều kinh tởm như thế ? Tổng thống Mỹ đã gấp rút lên tiếng ra lệnh ngưng buôn bán, ngưng xuất cảng vũ khí sang Trung hoa- Na uy rút rít đòi "boikot" (tẩy chay) và rút đại sứ về, kêu dân các nước Tây phương ùn ùn kéo nhau về xứ. Cái anh già -Đặng Tiểu Bình bấy lâu nay có vẻ là con người văn minh lịch sự, nay bỗng hiện nguyên hình là con hùm dữ ăn thịt con, ai mà không tởm, không khiếp. Đêch có thằng nhà giàu nào muốn chơi với anh nũa. Đúng là công đã trảng. Khôn ba năm dại một giờ là thế !

ĐẶNG TIỂU BÌNH

hay BÌNH TIỂU ĐẶNG ?

Từ trước tới nay thế giới Tây phương rất nể cái anh già Đặng Tiểu Bình, báo chí gán cho anh cái danh hiệu "con người mạnh nhất nước Tàu", nhưng đến nay Lâm Cẩm tui thấy cái danh hiệu đó trật lất. Mạnh gì mà lại sợ bắn trước đám sinh viên biểu tình bất bạo động đến nỗi phải huy động hằng trăm ngàn bộ đội với xe tăng và vũ khí nặng để đàn áp, bắn giết kẻ tay không?

Rỡ cái anh Tàu già này có tiếng mà không có miếng ! Đến cái tên của anh thì chẳng qua chỉ là một cái bình nhỏ. Nếu như mai một tui sinh viên nổ thúng thễ, anh phải bỏ vợ bỏ con chạy tháo thân qua Na uy tỵ nạn thì cơ quan kiểm tra dân số của Na uy sẽ "đăng ký" cái tên anh ngược lại thành Bình Tiểu Đặng. Hiểu theo chữ nghĩa Việt nam của Lâm Cẩm tui thì hơi kệt chút xíu đa. Bình là cái bình như trên đã nói. Còn Tiểu ở đây Lâm Cẩm tui lại hiểu là đi tiểu và Đặng tức là được. Vậy ra Đặng Tiểu Bình là cái bình nhỏ, đảo lui đảo ngược thành Cái bình tiểu (vô) được, tức Bình Tiểu Đặng vậy !

LÂM CẨM

CHÚ Ý !

CHO MƯỜN PHÒNG

Nhà riêng có phòng trống cho mướn.
Phòng rộng rãi- đầy đủ tiện nghi-
Địa điểm tiện đường xe buýt tới trường NTH.

Giá đặc biệt cho sinh viên .

*Điện thoại liên lạc: 07-88 79 16

THƠ ... THÂN

HỒ

CHÍ MINH

Ai lạ gì đâu cái mặt anh
Mà đem ướp xác định để dành ?
Miệng mồm dùm dỏ như l... đi,
Râu tóc lơ thơ tựa củ hành.
Sống đã đưa dân vào ngục đỏ,
Chết còn rồn mặt với ông xanh.
Lẳng to tướng thế là kiên cố,
Nửa búa thiên lôi đủ vỡ banh !

VI TIỂU

BỐN ÔNG VI TIỂU

Kìa bác Vi kia cứ tiểu hoài,
Cười mình hay bác lại cười ai ?
Lề lưỡi liếm tem, làm quá cỡ
Vung tay múa bút, viết lai rai.
Làm lông núc tiếng ông làm khéo,
Đánh tiết lưng danh bác đánh tài.
Buồn tênh "chém tướng" cho nguôi hận!
Ai tỉnh, ai say cái cối này ?

LÂM CẨM

SAI THỜI CỨ SAI !

Thăng rồi, Nấm tôi vợ phải một tờ báo tự xưng là "Tờ báo thông tin, nghị luận, văn nghệ, giải trí do Hội Người Việt Nam tại Canada xuất bản hàng tháng". Lật qua một lượt, thấy bài vở nào cũng vẩn thum thum cái mùi Đảng ta, đặc biệt là cái giọng rước khách i' ôi y hệt như một chị nhà thờ về già đang đón đường nữu áo khách làng chơi để quảng bá cho cái chiến dịch về du lịch thăm nhà. Nhưng bên cạnh đó, cũng có một số bài vở của mấy tên tuổi quen thuộc như Trần văn Giàu, Lý chánh Trung và Trần ngọc Châu, đập lững cái gọi là Cởi mở, Đổi mới của nhà nước, lên giọng phê bình Đảng. Đúng ra cũng không hẳn là ông Giàu, ông Trung đã trực tiếp viết bài, mà chỉ là bài tướng thuật lại bài phát biểu của mấy ông này trong một cái hội nghị quái quỷ gì đó.

Ông Trần văn Giàu, một người được quân chúng Việt Nam quen tên từ những ngày kháng chiến chiếm Nam Bộ xa xưa, nay ông cụ cũng đã ngoài thất tuần, lại trải qua một thời kỳ dài bị thất sủng, chắc cũng cảm được cái thế gần đất xa trời của mình, nên đã thu hết can đảm mà nói lên được hai điểm đáng chú ý. Một là ý kiến của ông cho rằng "Nguyên nhân chủ yếu của sự lạc hậu về khoa học xã hội là do sự lãnh đạo của Đảng": Đây là một sự thực có từ khi...Đảng mới ra đời, nhưng phải đợi hơn bốn chục năm sau, sau khi Đảng đã lãnh đạo nhân dân và đất nước đi tới chỗ cuối cùng của sự nghèo đói, lạc hậu, mới có kế công bộc của Đảng nói ra một cách công khai. Ở đời người ta thường bảo: "Muộn còn hơn không", nhưng cái sự muộn màng này, Nấm tôi e rằng không còn cách nào mà gỡ cho được. Bởi vì sau đó ông cụ Giàu có thú nhận điểm thứ hai là "...tôi đã bảy mươi mấy tuổi đời nhưng chưa thấy thời kỳ nào mà người nông dân nghèo như bây giờ." Sự lạc hậu dĩ nhiên không phải chỉ có ở lãnh vực nông nghiệp như ông Giàu nhận định, mà dưới sự lãnh đạo tài tình của Đảng, sự lạc hậu, hay nói đúng hơn là sự dốt nát và ngu xuẩn bành trướng ở mọi lãnh vực.

Trong bài "Vị đáng của những chuyến đi xa", Trần ngọc Châu viết theo lời của một số cán bộ có cái may mắn được đi ra nước ngoài, đã thú nhận tất cả mọi sự tệ hại trong guồng máy lãnh đạo, để rồi kết luận như thế này: "Lại nữa: mùa Xuân "trông người mà gấm đến ta", chẳng khác nào uống thuốc đắng, không có gì thú vị; nhưng tổ tiên ta vẫn dạy: thuốc đắng dã tật. Nghìn chén đắng thế này cũng chưa dã tật đâu..." Nấm tôi thì nghĩ rằng bao lâu Đảng ta còn tồn tại thì bấy lâu đất nước còn mang tật dài dài.

Sang ý kiến của ông Lý chánh Trung, ông này vốn là giáo sư trường Đại học Văn khoa Sài Gòn, ông giảng dạy về môn Triết học Tây phương, thế mà qua những lời phát biểu của ông, Nấm tôi mới thấy ông thật là ngây thơ. Ngây thơ đến độ sau ngày miền Nam sụp đổ, ông "hồ hởi, phấn khởi" cấp cấp đi học lại triết học Mác-lê nin, để rồi phải nhận lãnh những điểm số tệ hơn cả các học trò cũ của mình, vì không biết cách viết lách theo đúng chủ trương của Đảng. Bây giờ thì ông đã nhận ra rằng triết học Mác-lê nin chỉ là một môn học "không ai muốn dạy, không ai muốn học, và kết quả không có gì hết." Tuy đã nhận ra điều đó, những cái sự ngây thơ của ông giáo Trung họ Lý vẫn không hết. Bằng cứ là mở đầu bài tham luận của ông, ông đã nói: "Xin chân thành cảm ơn Đảng ta sắp cử tôi cho khoa học xã hội cũng như Đảng ta cử tôi cho văn học nghệ thuật, nhưng mà cũng đề nghị thế này để tránh những sự việc đáng tiếc có thể xảy ra như nó đã xảy ra trong lãnh vực văn học nghệ thuật."

Ông giáo họ Lý há lại không biết rằng: "Cởi ra rồi lại buộc vào như không" vốn là nghề của Đảng hay sao? Hơn thế nữa, ông đã biết rằng trong lãnh vực văn học nghệ thuật đã có những "sự việc đáng tiếc" xảy ra, có nghĩa là một số văn nghệ sĩ đại dốt tưởng rằng Đảng cử tôi thiết, viết lách phê bình này nọ, đã sớm lãnh đủ những đòn thù của Đảng, vậy mà, ông vẫn còn tin rằng chỉ bằng vào mấy lời giáo đầu của ông mà những "sự việc đáng tiếc" sẽ không xảy ra cho ông

và bề bạn ông trong lãnh vực khoa học xã hội hay sao? Rõ thật là ngây thơ...vô số tội.

Những ngày gần đây, phong trào tranh đấu của sinh viên tại Trung cộng lên cao, đã gây được tiếng vang lớn trên chính trường quốc tế, cho đến khi Nấm tôi viết những dòng này, chưa biết sẽ đạt được kết quả đến đâu, nhưng hẳn sẽ giúp cho Đảng ta cái kinh nghiệm để mà sớm "buộc vào" cho họ, và Nấm tôi sợ rằng trong nay mai sẽ được nghe rất nhiều tin về "những việc đáng tiếc" cho những người nhẹ dạ tin vào cái gọi là phong trào "glát-nốt" tại Việt Nam. Rốt cuộc rồi câu ca dao mới:

"Làm sai rồi lại sửa sai
Sửa thời cú sửa, sai thời cú sai"
lại vẫn cứ đúng như thường.

"ĐƯỢC LỬA"

Không phải là Nấm tôi đã quên tiếng Việt đến độ không phân biệt nổi sự khác nhau giữa chữ **ĐƯỢC** và chữ **BỊ**. Nhưng với cái tựa "Được lửa", Nấm tôi muốn đồng dài với bà con như sau. Ở đây và trong bất cứ thời đại nào, sự lừa đảo vốn vẫn không phải là điều mới mẻ và hiếm hoi gì. Và xã hội càng tiến bộ, con người càng khôn ngoan, thì lại có nhiều phương pháp lừa đảo tinh vi được xuất hiện. Nấm tôi không có ý định bàn về các cách thức lừa đảo khác nhau, mà chỉ bàn về một vài tâm trạng của những người chẳng may phải là nạn nhân của sự lừa đảo mà thôi.

Hẳn là chúng ta còn nhớ những mẫu chuyện của ông Trọng Quỳnh. Trong vô số những cách trốn tránh của ông, có lần ông cũng đã bày kế cho một người lái đò lừa bà con. Số là một buổi ông Trọng muốn qua sông mà không có tiền, ông bèn gọi người lái đò mà bảo rằng: "Bác cứ cho tôi qua sông rồi tôi sẽ bày kế cho bác kiếm được khối tiền." Không hiểu vì lý do gì mà bác lái đò cũng cho ông Trọng quá giang. Sang được bờ bên kia rồi, Trọng Quỳnh giữ lời hứa, bảo bác lái: "Bác ra chỗ gò đất nổi giữa sông, dựng lên một cái lều, rồi dán vào trong vách tờ giấy tôi đưa đây. Xong Bác về làng phao lên là nơi gò nổi có sự lạ, tất bà con sẽ ùn ùn đến xem, thế là Bác cứ việc thu tiền."

Bác lái làm theo đúng lời ông Trọng. Quả nhiên người nọ đồn người kia, rồi thì trong mấy ngày liền bà con thuê thuyền kéo sang gò nổi để xem chuyện lạ. Bác lái nhờ đó mà hốt bạc. Chỉ có điều chuyện lạ là cái gì thì chẳng ai biết. Vì kẻ chưa xem hỏi người đã xem thì chỉ nhận được một câu trả lời: "Cứ sang xem rồi khác sẽ biết."

Hóa ra là có sự lạ gì đâu. Chẳng qua là trên tờ giấy dán trên vách, ông Trọng Quỳnh viết độc có một câu: "**ĐM. thằng nào nói với thằng nào!**" Thiên hạ chẳng ai muốn nhận câu chửi giữa đường ấy, nên đành ngậm miệng hết để cho bác lái đỡ có dịp vớ được món bở.

Ông Trọng Quỳnh đánh trúng vào cái tâm lý "**những kẻ bị lừa đều không muốn nhận là mình bị lừa**" để giúp bác lái đò.

Nhưng lại còn có một thứ tâm lý khác. Đó là "**những kẻ bị lừa đều mong rằng người khác cũng bị lừa như mình.**"

Thật vậy, thời nào chúng ta cũng có những kẻ lừa đảo sống phây phây nhờ vào sự kiện những kẻ bị chúng lừa không những không tố cáo mà còn cố khi tình nguyện làm môi giới để cho số nạn nhân của tấn tuồng lừa đảo đông đảo thêm. Người ta vốn không bao giờ muốn mình là kẻ đại dột duy nhất.

Đi sâu hơn nữa, lại có những kẻ không bị lừa, mà là "được lừa". Đây là trường hợp của những người bị bắt mạch đúng cái nhu cầu cần được thỏa mãn. Những nhu cầu này có khi là nhu cầu về địa vị, danh tiếng; có khi là nhu cầu tiền bạc và cũng có khi là nhu cầu tình cảm hay nhu cầu của lương tâm. Kẻ gian manh khai thác được các nhu cầu ấy, đưa ra những chiêu bài phù hợp với sự khát khao là được hưởng ứng liền. Mà cha cần phải nhận định, phân tích, đánh giá kĩ ráo trội. Thế rồi khi đã ở trong vòng, thì giống như những kẻ ở quá lâu trong bóng tối, đâm ra khiếp sợ ánh sáng, người ta không dám nhìn vào sự thật nữa. Người ta chối từ những cơ hội để tra vấn, để phá vỡ ảo tưởng. Dần dà kẻ bị lừa trở thành đồng lõa với kẻ đi lừa, luôn luôn tìm cách "chứng minh đúng" cho mọi hành động, chủ trương của kẻ đi lừa. Người "bị lừa" đã trở thành kẻ mong mỏi mình "được lừa" mãi mãi, để có thể thỏa mãn cái nhu cầu của mình. Dẫu chỉ là sự thỏa mãn theo cái kiểu tự thủ dâm mà thôi. Thế cho nên thời đại chúng ta đang sống đã trở thành nơi tung hoành cho bọn vụ hích, lủ hưởng nguyện tha hồ mà múa may.

THẮNG NẤM

**đọc và cổ động
VƯỢT SÓNG**

Tiếng Việt còn, còn nước Việt

ĐỜI KỊCH

Sang tới đầu năm thứ ba thì vở kịch do tôi đạo diễn và tự đóng vai chính coi bộ không còn được sự tán thưởng của khán giả nữa, mặc dù khán giả ở đây chỉ là gia đình tôi gồm bốn người : mẹ tôi, đứa em gái kế và hai cậu em trai. Hai đứa em trai thì vốn đã không quan tâm lắm đến đời sống của tôi. Chúng theo một gia đình người quen đi vượt biên từ năm 1980, khi đó chúng mới trên mười tuổi. Bốn năm sau chúng bảo lãnh được mẹ và hai chị sang. Cuộc trùng phùng này là niềm hạnh phúc lớn lao của gia đình tôi. Hôm nhận tờ giấy xuất cảnh, mẹ tôi chảy nước mắt nói : "-Bố chúng mày phù hộ cho nên gia đình mình mới có ngày sum họp đầy đủ."

Bố tôi bị đẩy ra ngoài Bắc sau ngày cộng sản chiếm miền Nam, và ông bị bệnh nặng rồi mất không được thấy mặt vợ con. Gia đình tôi đã khánh tận cho nên việc chuẩn bị ra đi thật nhẹ nhàng, chỉ riêng phần tôi là có chuyện vương vãi. Đó là cuộc tình giữa tôi và

Dũng. Chúng tôi quen nhau từ những ngày mới bước chân vào Đại học. Bạn bè một nhóm nam nữ chơi với nhau thân thiết. Trong bọn cũng nảy sinh một hai mối tình và đã đi tới hôn nhân tốt đẹp. Như Châu với Tuấn. Thảo với Trường. Riêng tôi với Dũng cho tới trước ngày miền Nam bị thôn tính vẫn chỉ thuần túy là tình bạn, tuy rằng so với các bạn trai khác, tôi có phần thân với Dũng hơn cả. Mỗi cuối tuần Dũng hay ghé lại thăm tôi chốc lát, và dần dà quen thân với tất cả mọi người trong gia đình. Nhưng cái giao tình của chúng tôi vẫn chỉ dừng lại ở mức độ đó. Hình như tôi có đọc ở đâu đó một tác giả cho rằng hai người nam nữ chơi thân với nhau một thời gian lâu thì khó có thể trở thành

tình yêu được. Nhận xét này có lẽ đúng cho trường hợp của tôi với Dũng chẳng. Bởi vì suốt hơn ba năm quen biết, tôi có cảm giác rằng không bao giờ Dũng muốn vượt quá cái giới hạn đã có sẵn giữa chúng tôi. Tuy rằng nếu lần nào Dũng tới thăm mà tôi đi

vắng, khi gặp lại thế nào Dũng cũng cần vặn bữa trước tôi đi đâu, hay là khi biết tôi nhờ một người bạn khác đưa về nhà bằng xe Vespa, Dũng cũng thường tỏ ý không vui rõ rệt. Tôi thường đón nhận thái độ đó của Dũng bằng một chút thích thú của đứa con gái được chú ý tới, và đôi khi tôi còn làm bộ úp mở để cho Dũng tức tối thêm.

Khi chúng tôi còn năm chót ở Đại học thì miền Nam sụp đổ. Sau những ngày hoang mang, kiểm điểm lại bè bạn thì đứa còn, đứa mất. Hơn một nửa trong đám bạn của chúng tôi đã đi di tản. Những đứa còn lại tự nhiên thêm khắng khít với nhau hơn. Ít ngày sau đó thì ba tôi bị đưa đi cải tạo, rồi bị đẩy ra ngoài Bắc. Gia đình tôi thiếu đi người đàn ông trụ cột rơi vào cảnh chông chênh hụt hẫng. Sự thăm viếng của Dũng được cả nhà đón nhận nồng nhiệt hơn. Dũng đem đến cho gia đình tôi những tin tức về những người bị đi cải tạo mà chàng nghe được. Dũng giúp mẹ tôi trong việc chạy mỗi hàng để làm kế sinh nhai cho gia đình. Cái cuộc đời đời khốc liệt, bầu không khí đầy mùi khùng bố và một tương lai đen tối cho lớp trẻ chúng tôi đã khiến cho rất nhiều quan niệm và thái độ phải đổi thay. Có lẽ chính vì thế mà khi Dũng ngỏ tình yêu với tôi, tôi đã sẵn sàng chấp nhận. Trong mối quan hệ mới, chúng tôi đều luôn luôn cố gắng để làm vui lòng nhau. Thế nhưng trong thâm tâm, tôi vẫn cảm thấy có điều gì gượng gạo, con nhỏ Nhung, em kế của tôi vẫn hay chọc tôi. Nó bốn cọt:

-Em không được chứng kiến cái cảnh anh Dũng tỏ tình với chị thật là uổng. Thế lúc đó chị có chớp chớp đôi mắt cảm động, cúi mặt vờ về tà áo không nhỉ?

Nó nói đồn, nhưng tôi thì lại cảm thấy thâm thiá một điều gì thiếu sót. Cái thân tình giữa chúng tôi khiến cho khi bước vào tình yêu không còn có nổi rung động bồi hồi của buổi ban đầu. Tôi cứ tự an ủi rằng so ra với bao cảnh đời ngang trái lúc đó, những cặp tình nhân phải chia xa, những người vợ có chồng đi tù cải tạo, chúng tôi còn có nhau cũng là điều may mắn lắm.

Nhưng tôi cũng không có thì giờ để mà suy nghĩ xa xôi. Thời gian này gia đình tôi bận rộn đủ thứ chuyện. Ngoài việc kiếm sống, chúng tôi còn phải lo tìm mỗi vượt biên và trong công việc này, có bao phen hồi hộp toát mồ hôi lạnh. Dũng vẫn sát cánh cùng mẹ con chúng tôi trong tất cả mọi chuyện. Có lần trong một chuyến đi liên lạc, Dũng bị công an biên phòng bắt, chúng tôi phải trốn kém chạy chọt cả tháng mới khiến cho Dũng được thả. Sau mấy lần đi hụt, tiền bạc dành dụm mất cả, mẹ tôi đành đi đến quyết định sẽ chỉ tìm mỗi cho hai đứa em trai tôi ra đi. Chúng tôi cũng bàn định là trong chuyến ra Bắc thăm nuôi ba tôi, mẹ tôi sẽ nói với ba về chuyện của tôi và Dũng để tiến hành tổ chức đám cưới vào cuối năm đó. Mẹ tôi bảo :

-Các con cũng đã lớn, cứ chạy theo những chuyện đầu đầu cuối cuối rồi lỡ dở hết.

Chúng tôi biết rõ tình trạng tài chánh của gia đình nên cũng không còn cách nào khác hơn là nghe theo lời mẹ.

Ba tháng sau thì mẹ tôi gửi được hai đứa con trai đi theo một gia đình quen. Chiếc ghe ra khơi có hơn hai ngày thì được tàu Na Uy vớt và đưa vào Singapore. Yên tâm về phần hai đứa nhỏ, mẹ tôi chuẩn bị xin phép ra Bắc thăm ba tôi. Đơn xin chưa được trả lời thì gia đình tôi đã được giấy báo tin là ba tôi lâm bệnh nặng, đã qua đời. Cái tang của gia đình tôi khiến cho chuyện hôn nhân giữa tôi và Dũng phải tạm gác lại. Thời gian sau đó quan hệ giữa hai chúng tôi vẫn bình thường.

Rồi khi hai đứa em trai đã định cư ở Na Uy, chúng tôi được một gia đình người Na Uy nhận nuôi dưỡng và giúp đỡ làm thủ tục bảo lãnh gia đình sang. Khi nhận được giấy cho phép nhập cảnh Na Uy, gia đình tôi bàn tính ráo riết : Nếu muốn đi cùng mẹ và Nhung sang Na Uy, tôi phải giữ tình trạng độc thân chứ Dũng không có tên trong giấy nhập cảnh. Sau cùng chính Dũng là người quyết định. Chẳng bảo :

-Chúng ta đã thấy rõ là không thể tiếp tục sống dưới cái chế độ này, vậy thì em không nên bỏ lỡ cơ hội ra đi an toàn.

Còn phần anh sẽ tiếp tục tìm cách vượt biên, đi mãi cũng có lần phải thoát chứ.

Tôi cũng thấy buồn buồn trước giải pháp ấy, nhưng chúng tôi cũng còn một chút hy vọng khác. Đó là qua sự dò hỏi, chúng tôi được biết là ở Na Uy đã có nhiều trường hợp bảo lãnh cho hôn phu, hôn thê được chính quyền Na Uy chấp thuận và được phép ra đi.

Gia đình tôi nộp đơn xin xuất cảnh, sau hơn hai năm chờ đợi và chạy chọt thì được cấp phát giấy tờ. Điều đáng buồn là ngày chúng tôi hoàn tất mọi thủ tục phiên toái để ra phi trường sang Na Uy thì Dũng lại không có mặt tại Sài Gòn. Chẳng đã theo một tổ chức vượt biên trước đó hai tuần và chúng tôi chưa nhận được tin tức gì về Dũng. Sau chuyến bị bắt lần trước, Dũng không còn hộ khẩu tại Sài Gòn nên chúng tôi đã hẹn nhau mượn địa chỉ của một người bạn để liên lạc, tôi dành đến dặn dò người ấy thêm một lần nữa rồi rưng rưng từ giã Sài Gòn trong sự buồn bã và lo âu.

Sang tới Na Uy, tôi liên lạc về ngay và sau đó nhận được điện tín của Dũng, chàng cho biết chuyến đi lại bị bế, chàng bị giữ một thời gian ngắn rồi đã lo lót được để trở lại Sài Gòn an toàn. Tất nhiên là bức điện đánh đi theo một thứ ngôn ngữ mà chúng tôi đã thỏa thuận trước để hiểu ngầm với nhau. Tôi an tâm tiến hành những thủ tục giấy tờ để bảo lãnh cho Dũng với tính cách hôn phu.

Cuộc sống mới của gia đình chúng tôi ở Na Uy có rất nhiều thay đổi. Nhà có hai cô con

gái đến tuổi lấy chồng mới ở Việt Nam sang đã là cái đích thu hút sự thăm viếng của những gia đình có con cái đến tuổi kén vợ và một số thanh niên độc thân. Nhưng chỉ sau một thời gian ngắn, tôi bị loại khỏi vòng chiến, một phần có lẽ là tại tôi đã ngoài ba mươi, phần khác là ở những lời tuyên bố rõ ràng của mẹ tôi với mọi người rằng tôi đã có hôn phu và đang bảo lãnh sang đoàn tụ.

Con nhỏ Nhung em tôi cũng chỉ sau vài tháng là đã chọn một anh chàng đang học năm chót ở NTH làm ý chung nhân. Bọn hãnh chí đợi sau khi anh chàng tốt nghiệp là cử hành hôn lễ. Tôi chọc nhỏ Nhung :

-Mày làm gì mà vội vàng như đi ăn cướp vậy ?

Hắn cười tỉnh bơ :

-Chú nhỏ bơ vợ một thân một mình, gia đình đều ở Việt Nam cả, ta phải mau tay đi dặt chứ không lỡ lại rơi vào tay một mụ ác-bà-nướng nào thì uống cả một đời trai !

Hai chị em tôi cách nhau những sáu tuổi, lý do là sau khi bố mẹ tôi lấy nhau, bố bận đi hành quân liên miên chả mấy khi có nhà. Tuy nhiên Nhung khôn ngoan và cương quyết hơn tôi nhiều. Chính nó là người có ý kiến quyết định trong nhiều việc quan trọng của gia đình tôi từ khi bố chúng tôi phải đi tù. Khi bố tôi chưa phải chuyển ra ngoài Bắc, trong lần được đi thăm nuôi đầu tiên, ba mẹ con chúng tôi cố gắng thu xếp mang cho bố những vật dụng cần thiết. Khi gặp bố, mẹ và tôi đều khóc sướt mướt, chỉ có nó là tỉnh táo để kể mọi chuyện trong gia đình cho bố nghe, và ghi nhận những điều bố dặn dò. Lúc trở về, đi qua một trạm gác, không biết một tên bộ đội trên chốc gi đó, mà nó đứng dừng lại, chống nạnh chỉ vào mấy tên bộ đội mà xiá xối :

-Này, chị bảo cho các chú biết, các chú đừng có hỗn với chị nghe không, cái tác phong xã hội của các chú là như vậy đó hả ?

Mọi người chung quanh đều bật cười khi thấy con nhãi mười sáu, mười bảy tuổi xưng chị với đám bộ đội mặt mũi ngơ ngáo. Mẹ tôi thì sợ xanh cả mặt, vội vàng kéo tay nó lúi đi. Khi đã tới đường cái, mẹ

tôi mới cần nhắc nó :

-Cái con trời đánh này, mày không thương bố mày hay sao mà dám gây sự với bọn chúng?

Nó thản nhiên :

-Con biết tại nó không dám làm to chuyện con mới chửi chứ, mấy khi được dịp tốt để mà chửi bọn nó như thế đâu!

Phần hai chị em tôi như thế là tạm yên. Ngày ngày đi học tiếng Na Uy. Sinh hoạt chính trong gia đình tôi tập trung vào hai đứa em trai. Sau hơn bốn năm ở với gia đình Na Uy, tiếng Việt của chúng đã quên đi khá nhiều, và trong cách nói cũng như cách cư xử, bọn chúng tập nhiều những thói quen của trẻ Na Uy mau lẹ. Đối với mẹ tôi thì không có vấn đề gì hết. Được gặp lại hai đứa con trai, mẹ đem hết lòng yêu thương ra chăm sóc chiều chuộng chúng. Nhưng với Nhung thì mọi sự không đơn giản như vậy. Nhung tuyên bố:

-Trong vòng nửa năm nữa, con sẽ đưa tụi nó vào khuôn vào phép đảng hoàng cho mẹ xem.

Và Nhung bắt đầu để ý đến từng lời lẽ, từng cử chỉ của hai đứa em để uốn nắn. Chỉ một chuyện nhỏ nhỏ là việc sử dụng hai từ "Dạ, Vâng" và mấy từ đệm "ạ, nhé" cũng đủ tạo cho gia đình tôi những trận cười ra nước mắt. Trái với thái độ bất bẻ của Nhung, mẹ tôi bảo :

-Mẹ chỉ cần nấu ăn ngon cho chúng nó rồi thì đâu cũng sẽ vào đây, chả cần phải hò hét như con Nhung đâu.

Không biết là sự khe khắt của Nhung hay sự ân cần thương yêu của mẹ tôi có hiệu quả, nhưng rõ ràng chỉ sau vài tháng hai đứa em trai tôi có tiến bộ rõ rệt. Chúng sử dụng tiếng Việt nhuần nhuyễn hơn và tiếp thu được nhiều từ ngữ mới do Nhung chỉ bảo. Nhung thì ngoài việc rèn luyện cho hai đứa em, nó còn bận rộn với tình yêu, với sự học hành. Tôi tự nhiên thấy đời sống của mình như phần nào bỗng nhiên thu kín lại. Lý do chính là khi chúng tôi đã sang Na Uy được gần một năm thì tôi nhận được thư của con bạn cho hay Dũng đã có chuyện thay đổi. Dũng dạo này cặp đôi với một cô nhỏ chừng mười tám tuổi, người

vượt biên cùng chuyến với Dũng. Cùng bị bắt, họ quen nhau và sau đó đi tới chỗ thân thiết. Con bạn cho hay rằng cô nhỏ đó thuộc một gia đình khá giả và hình như Dũng đang tính toán đến chuyện thành hôn với cô ta. Tôi không ngạc nhiên vì câu chuyện xảy ra như thế. Tôi chỉ ngạc nhiên là tại sao vẫn chưa thấy Dũng nói gì với tôi về vấn đề của chàng. Chúng tôi đã quen nhau quá lâu và hiểu nhau rất rõ. Tôi tin rằng Dũng có đủ sự thành thực để tự chàng nói chuyện với tôi, dù rằng tình huống có phần nào éo le như thế. Quả nhiên sau đó ít lâu tôi được thư của Dũng, Dũng cũng vẫn tất tưởi lại mọi sự việc mà tôi đã biết, và kết luận một cách có phần cải lương rằng chúng tôi đã không có duyên số với nhau, và xin được giữ nguyên tình bạn như trước.

Tôi không cho mẹ tôi và Nhung hay chuyện này. Mẹ tôi, sau nhiều năm tháng đau khổ chồng chết, đang tạm yên vui với hoàn cảnh mới : Con gái lớn đoan trang đợi chờ hôn phu, con gái thứ sắp thành gia thất, hai đứa con trai ngoan ngoãn. Tôi có cảm tưởng mình có lỗi nếu làm cho mẹ phải lo buồn về chuyện riêng của mình. Gia đình tôi có thói quen tôn trọng thư tín của nhau nên tôi có thể giấu kín chuyện để dàng. Nhờ trước đó đã mượn địa chỉ của nhỏ bạn để liên lạc, nên thỉnh thoảng tôi vẫn tiếp tục làm bộ lảng xảng đi mua các đồ bán rẻ, đóng thành thùng đồ gửi về địa chỉ đó.

Tôi viết thư dặn riêng nhỏ bạn vẫn cứ chuyển dùm tôi một số quà tôi gửi về cho Dũng, coi đó như sự giúp đỡ của một người bạn với một người bạn, nếu như Dũng bằng lòng nhận, còn không thì cứ tự do xử dụng như là quà tôi gửi cho nó. Nói một cách thành thực, tôi cũng thấy buồn bã không hiểu cuộc đời mình rồi sẽ ra sao, nhưng cái đau đớn của một kẻ bị tình phụ thì không. Như tôi đã nói, cuộc tình giữa tôi và Dũng nó vốn đã có cái gì không thực, và sự tan vỡ, với tôi như thế một điều gì khá tự nhiên. Cái thế thâm là tôi cứ phải đóng vai một kẻ vọng phu miến cưỡng. Mẹ tôi thỉnh thoảng cũng hỏi thăm về tình hình giấy bảo lãnh và nhắc tôi lên giục người nhân viên phòng xã hội giúp đỡ cho. Tôi vâng dạ cho qua

chuyện. Nhưng sang đến năm thứ hai thì tôi nhận được giấy phép của chính quyền Na Uy bằng lòng cho Dũng nhập cảnh. Tôi cầm tờ giấy trên tay để cảm nhận thấy tất cả nỗi bề bâng. Tất nhiên là mẹ tôi mừng lắm, bà giục tôi sao ra làm nhiều bản để gửi về cho Dũng, lỡ có mất cái này thì còn cái kia. Bà cũng nhắc tôi gửi tiền về để cho Dũng lo lót. Thấy mẹ quan tâm mà tôi không khỏi mũi lòng.

Cuối năm đó thì Nhung lập gia đình. Cả nhà tập trung vào công việc chuẩn bị đám cưới cho Nhung, bận rộn và vui vẻ. Trong lúc đó tôi lặng lẽ nộp đơn xin đi học ngành y tá ở một tỉnh xa. Thực ra, tôi cũng không hiểu rõ tại sao tôi lại quyết định như thế. Đâu có gì là trầm trọng và bi thảm quá đâu. Tôi vẫn nhắc với mình hoài. Thế nhưng thực tình tôi vẫn thấy sợ hãi khi nghĩ đến lúc phải trình bày câu chuyện với mẹ. Tôi sợ nỗi thất vọng của mẹ. Riết rồi tôi mang cái tâm trạng của một kẻ có lỗi. Thế mới thật là kỳ cục.

Khi tôi nhận được giấy chấp thuận cho nhập học, mẹ tôi dấy nẩy lên :

-Việc gì phải đi xa thế mới học được, con Nhung đã đi theo chồng, con lại còn định đi xa mẹ nữa sao ?

Nhung lập gia đình xong, dọn ra một căn leilighet cách nhà tôi không xa. Vợ chồng nó chả mấy ngày mà không sang chơi. Chính Nhung lại cũng là người giúp tôi trình bày với mẹ. Nó bảo :

-Ngành chị Thảo xin học rất dễ kiếm việc làm, trường chị xin học cũng rất khó được nhận. Mẹ để cho chị đi học kéo uống mẹ ạ.

Ý kiến của Nhung bao giờ cũng được mẹ tôi tôn trọng, nên bà cũng không ngăn cản nữa, dù vẫn có ý không vui.

Nhung sau đó, Nhung vào phòng tôi trò chuyện. Nó bảo :

-Tôi đánh hơi thấy có cái gì không ổn, bà khai thật đi có gì tôi giúp cho, chứ để rồi gở không kịp ạ.

(xem tiếp trang 61)

Giới thiệu

« THIÊN ĐƯỜNG

CỦA THY »

.Tác giả : HUỖNH DUNG

.Lời giới thiệu (Pháp văn) :
BERNARD LE CALLOC'H

.Chuyên ngữ: TÒAN PHONG
NGUYỄN XUÂN VINH.

LỜI NÓI ĐẦU : Tin từ Úc châu và Âu châu đưa về cho biết tác phẩm đặc sắc và đồ sộ của nữ sĩ HUỖNH DUNG sau 3 năm viết đã hoàn thành và đang được ấn loát để ra mắt độc giả Việt và Pháp trên toàn thế giới trong năm 1989. Với độc giả Việt Nam, Huỳnh Dung là một nhà văn nổi danh với những tác phẩm "Mãi Gươm Phục Quốc" và "Hồn Vong Quốc" đã xuất bản và tái bản nhiều lần, được hoan nghênh nhiệt liệt. Ngoài ra những truyện ngắn và thi thơ của nữ sĩ, truyện phóng tác, truyện gián điệp đăng tải trên nhiều báo Việt ngữ ở Âu Mỹ, Úc, Nhật... đã thu hút độc giả bốn phương.

"Thiên Đường Của Thy" là một sáng tác văn chương chống cộng viết rất công phu, nhiều nhà phê bình đọc bản thảo cho đây là một tác phẩm ngang với những tác phẩm ngoại quốc Anh, Mỹ xuất bản trong thập niên này. Bản tiếng Việt đã do nhà xuất bản "Chuông Việt" ở Sydney tại Úc phát hành trong tháng 3/89, ngoài ra bản tiếng Pháp do Huỳnh Dung và giáo sư thạc sĩ y khoa Trần Quang Đệ, cựu viện trưởng viện

đại học Sài Gòn, chuyên dịch rất công phu. Bản này sẽ do một nhà xuất bản ở Paris ấn hành trong mùa Xuân năm nay.

Trong khi các cường quốc trên thế giới đang chú trọng đến tình hình chính trị ở Đông nam Á để tìm một giải pháp hóa trừ ảnh hưởng của cộng sản ở Đông Dương, thì một tác phẩm văn chương sôi động vạch trần những tội ác của cộng sản Việt Nam như bản tiếng Pháp "**Le Paradis de Thy**" của nhà văn nữ Việt Nam ra đời, quả là một lợi khí chính trị cho phe quốc gia còn muốn nhìn thấy quê hương được quang phục, dân chúng được hưởng một thể chế dân chủ và tự do trong không khí thanh bình.

Để giới thiệu tác phẩm này, chúng tôi thiết tưởng không gì hơn là đăng bản dịch bài tựa của nhà văn Pháp **Bernard le Calloc'h**, kiêm sử gia, đã viết giới thiệu ấn bản tiếng Pháp. Bản dịch bài tựa này do giáo sư tiến sĩ **Nguyễn Xuân Vinh**, tức nhà văn **Toàn Phong** dịch ra tiếng Việt sau đây :

"Thiên Đường Của Thy" tuy là tiểu thuyết, nhưng không hẳn là sáng tác "tiểu thuyết". Chính tác giả cũng thú nhận rằng tác phẩm này không hoàn toàn do tưởng tượng của mình; mà thậm chí thay câu chuyện hầu như là chuyện thật đã xảy ra dưới chế độ khủng bố, tham nhũng và bần cùng ở miền Nam Việt Nam sau cuộc chiến thắng của cộng sản năm 1975.

Thiết tưởng ta không cần phải thêm dệt thêm khi viết tả một sự thật đầy hãi hùng mà người dân của phần đất này đã trải qua trong 14 năm dài đắng đắng, không khác gì sống trong ác mộng. Miền Nam trước đây còn giàu có và phồn thịnh, dân cư an lạc, dù không phải là thiên đường hay

một nơi có nền dân chủ kiểu mẫu, giờ đây những người từ phương Bắc đã biến nơi này thành một nơi máu lửa, họ không đối xử như anh em, hay những anh hùng giải phóng, mà lại làm kẻ xâm lăng chiếm đoạt. Với quyết tâm đặt miền Nam dưới ách thống trị, họ đã dùng sự cướp bóc, đàn áp của một hệ thống chính trị tàn nhẫn và vô hiệu lực. Những ai có dịp nhìn thấy những gì họ làm, dù là người chưa được báo trước, cũng có thể đo lường mức tàn ác, sự thù hận và bản chất vô nhân đạo của họ.

Độc giả chưa hiểu thực trạng của Việt Nam, cũng nên biết rằng bất cứ chương đoạn nào tác

giả tả trong truyện, ngay cả những đoạn nghe rất khó tin, cũng đều là sự thật, một sự thật vô cùng tàn nhẫn đã xảy ra trên đất nước đáng thương này, quá sức tưởng tượng của con người.

Cuộc giải phóng miền Nam bởi người miền Bắc đã diễn tiến đúng như tác giả tả, trong bầu không khí tối tăm, giữa những cuộc tàn sát, những vụ chiếm đoạt tài sản, và những vụ xử tội rất buồn cười. Dân chúng bị đầu tở như đả kê, ngay cả những người miền Nam trước đây đã ủng hộ cuộc thống nhất với miền Bắc, hay với cả những người đã từng đối lập với chính phủ Sài Gòn. Không những họ không buông thả ai, mà những kẻ đồng minh đồng lứa của họ trước đây cũng bị trừng trị một cách tàn bạo. Thật không người nào thoát khỏi làn sóng khủng bố, lưu đày và tù ngục sau cái ngày mà những kẻ ngây thơ gọi là "thanh bình trở về". Những người từng theo hay chống đối chế độ cũ đều bị đàn áp, hành hạ, dầy xéo dưới bánh xe khủng bố của cộng sản, dựa vào những nhãn hiệu tuyên truyền ảo trí đến độ lố bịch.

Quả là xa vời để đem lại thanh bình cho đất nước mà chiến tranh đã tàn phá trong 30 năm, cuộc xâm chiếm miền Nam bởi miền Bắc chỉ gây trầm trọng thêm cho hiện tình khốn khổ của dân chúng hai miền. Miền Nam chưa hề lâm cảnh đói kém như hiện tại, chỉ vì ngày nay dân chúng vừa là nạn nhân bị cướp đoạt bởi bọn xâm lăng, vừa bị thủ đoạn lưu manh của tập đoàn điên rồ. Ngày xưa nơi đây vốn là vùng phồn thịnh, giờ là nơi nghèo nàn đói khổ. Trong khi đó, quân đội và đảng tự đặt ra pháp luật cai trị theo ý thích của họ trên xứ sở bị lệ thuộc không còn sức chống cự.

Một giáo sư người Pháp là ông Tonga, khi xưa từng cộng tác với Việt Minh và tin tưởng chủ nghĩa Mác-xít vĩ tưởng đầu sẽ đưa đến hạnh phúc, sau khi tỉnh ngộ để "chọn tự do" đã nói rằng chế độ cộng sản Bắc Việt chỉ là "địa ngục đỏ" và những tên chủ chốt trong sự nghiệp tàn ác này chỉ là "những tên sát nhân, dâm ác". Như thế đủ cho người chưa hồi tỉnh hiểu được vì sao từ năm 1975 chúng ta chứng kiến hàng loạt người di cư, "những người tị nạn đường biển" mà ta thường gọi là "thuyền nhân", dù đàn ông hay đàn bà, nam hay nữ, thả đường đầu với cái chết trên biển cả, hơn là sống lâu dài dưới "kinh nghiệm" hải hùng mà cộng sản đang hoành hành trên quê hương của họ.

Điều đáng thương là có hàng ngàn người dân miền Nam sa bầy tuyên truyền của Việt Minh trước khi đi đến thảm trạng này. Lê Thy, nhân vật chính, cũng là nhân vật thảm thương trong truyện mà quý vị sẽ đọc, là một trong số những kẻ bị tuyên truyền đó. Chẳng tin tưởng ở thiên đường của bác Hồ, mà cuối cùng nhận ra là địa ngục. Thay vì có được những ngày mai hoan ca, chỉ thấy những vụ đàn áp, bạo hành, những vụ thanh trừng hàng loạt và những vụ tẩy não với "những trại cải tạo" khét tiếng. Quả là bi hài !

Quyển sách này là câu chuyện anh em thù nghịch nhau. Một Lê Thy theo cộng sản miền Bắc, một Lê Thanh trong quân đội của chính phủ Sài Gòn. Qua hai anh em họ, ta nhìn thấy định mệnh của Việt Nam, một Việt Nam chia đôi trận địa bởi một cuộc nội chiến như Tây Ban Nha vào những

năm trước thế chiến thứ hai. Và ai cũng biết rằng không có cuộc chiến nào khốc liệt bằng cuộc chiến tranh huynh đệ trở thành thù nghịch, nhất là ở một xứ có truyền thống lễ giáo như Việt Nam từ thuở xa xưa.

Giữa cảnh điêu tàn của quê hương, người đẹp Thu Vân khôn khéo cùng cực, mà lúc nào cũng tha thiết làm điều tốt, khiến cho chúng ta cảm động khôn xiết. Cuộc đời nàng trải qua bao nhiêu dao động bởi hăm hiếp và chết chóc. Nàng như chuột con bé nhỏ chống cự dưới nanh vuốt của mèo. Cảnh này khiến người đọc phải đau lòng. Và ta cũng thấy rõ đó là cảnh ngộ chung của cả dân tộc nàng. Lòng ta chợt dâng lên nỗi buồn vô tận.

Bà Huỳnh Dung thật có đủ khả năng để viết nên câu chuyện thảm thương xảy ra ở miền Nam Việt Nam sau cuộc xâm lăng của Bắc Việt. Sinh ở Trà Vinh, bà đã sống trên quê hương đến năm 1969, khi được cử sang coi việc lãnh sự ở tòa Đại sứ Việt Nam tại Thụy Sĩ. Sau ngày Sài Gòn thất thủ, thúc đẩy bởi một khao khát bí ẩn là làm "một cái gì" cho đồng bào khốn khổ của mình, bà Huỳnh Dung đã dốc hết lòng nghiên cứu lịch sử của đất nước và bắt đầu sáng tác. Bà Huỳnh Dung đã hoàn toàn thành công vì tác phẩm văn chương này rất xứng đáng cho bà hãnh diện, đồng thời cũng chứng tỏ cho chúng ta thấy được văn tài và khả năng của tác giả. "Thiên Đường Cửa Thy" là một đóng góp của Huỳnh Dung cho hồ sơ lịch sử, khi quê hương của bà đang rên siết dưới sự đàn áp của cộng sản và tất cả quyền tự do bị tước bỏ một cách trắng trợn.

Tôi xin phép nói thêm, đây còn là một bản dịch đặc sắc mà tác giả đã hợp soạn cùng với bác sĩ Trần Quang Đệ, giáo sư thạc sĩ y khoa, cựu khoa trưởng trường đại học Y Khoa và viện trưởng Viện Đại Học Sài Gòn. Chúng ta cũng nên biết rằng tiếng Việt khác với ngôn ngữ chúng ta, nhưng tôi tin rằng những độc giả Pháp ngữ sẽ nhận được giá trị kỹ công dịch thuật của hai người, để cho chúng ta được thưởng thức một tác phẩm độc đáo, tuy dưới hình thức tiểu thuyết, nhưng trước tiên vẫn là một chứng liệu lịch sử có giá trị.

BERNARD le CALLOC'H

Nhà văn kiêm sử gia

COI CHỪNG THỨC ĂN TRẺ EM NGUY HIỂM

Theo tin của hãng thông tấn Na uy (NTB) và Pháp quốc (AFP), vào trung tuần tháng 5- 89, cảnh sát và cơ quan Lương thực Nhi đồng Anh quốc đã báo động cho giới tiêu thụ phải thận trọng trước việc lựa chọn thức ăn trẻ em đựng trong lọ thủy tinh và trong hộp kim loại.

Nguyên nhân : Nội trong tháng 4- 89, người ta đã thấy trong thức ăn của trẻ con những mảnh dao cạo râu, kim, mảnh thủy tinh. Một trường hợp điển hình : Em bé Miki 2 tuổi đã bị rách miệng vì ăn nhầm phải một cái đinh trong thức ăn đựng trong lọ bán ở một tiệm tạp hóa. Các phụ huynh liền được báo động phải kiểm soát cẩn thận thức ăn của con nhỏ.

Các nhà sản xuất không chịu thu hồi thực phẩm nhi đồng đã tung ra thị trường, ngược lại, một xí nghiệp hứa sẽ thưởng hơn một triệu kroner cho ai cung cấp nguồn tin vốn lợi dụng sự việc kể trên để làm tiền.

NGA-HOA HỢP THƯỢNG ĐỈNH

Trưa ngày 15.5.89, chủ tịch đảng cộng sản Sô viết, Mikhail Gorbatsjov đã được chính quyền Trung cộng đón tiếp trọng thể sau 30 năm hai quốc gia này "cắt tình xã hội chủ nghĩa". Tuy nhiên không phải mọi người dân Trung hoa đều

"hồ hởi" trước biến cố lịch sử nói trên, bởi vì liên tiếp trong những ngày này vẫn diễn ra những cuộc biểu tình, tuyệt thực của gần một triệu sinh viên tại công trường Thiên An, khiến nhiều chương trình và địa điểm "chiêu đãi" Gorbatsjov đã phải thay đổi.

Trong cuộc gặp gỡ tay đôi, cả Đặng tiểu Bình lẫn Gorbatsjov đều bày tỏ ước vọng bình thường hóa bang giao giữa Trung cộng và Sô viết. Trong cuộc họp báo sau 3 ngày thăm viếng Trung cộng, Mikhail Gorbatsjov tuyên bố những cuộc xuống đường của sinh viên làm ông ta lo âu, tuy nhiên thật là sai lầm nếu cho rằng chủ nghĩa xã hội đang trên đà tan rã.

Trong khi đó những cuộc biểu tình ngày một lan rộng ở thủ đô Bắc kinh và tại nhiều thành phố khác, được sự tham gia của nhiều giới khác như công nhân, giáo chức, đảng viên cộng sản... Song song với những đòi hỏi Tự do - Dân chủ - Nhân quyền, các đám biểu tình còn yêu cầu Đặng tiểu Bình và thủ tướng Lý Bằng phải từ nhiệm.

Rạng đêm 4.6.89 đảng cộng sản Trung quốc đã huy động trên 100.000 binh lính với xe tăng, vũ khí nặng đến "thanh toán" các nhóm biểu tình tại Thiên An Môn, khiến từ 5.000 đến 7.000 người bị chết, trên 10.000 người bị thương. (xin xem bài nhận định thời cuộc)

ARGENTINA THAY ĐỔI TỔNG THỐNG

Trong cuộc bỏ phiếu ngày 15.5.89, người dân Á căn Đình đã tuyển chọn ứng cử viên Carlos Menem vào chức vụ quốc trưởng, thay thế tổng thống Raul Alfonsin.

Theo kết quả cuộc bầu cử, Carlos Menem đã thu được 49% trong tổng số 93% phiếu, hơn 12% ứng cử viên Eduardo Angeloz của đảng Cộng hòa đường quyền.

Kết quả nói trên cho thấy nguyện vọng của dân chúng Á căn Đình muốn tân tổng thống của họ sẽ đưa quốc gia ra khỏi cơn khủng hoảng kinh

tế trăm trọng hiện nay với tỉ lệ lạm phát từ 70 đến 100% và trên 8 triệu người dân đang lâm cảnh nghèo đói ở mức độ thê thảm.

Carlos Menem được gọi là "peronist", nghĩa là thuộc phái cổ tống thống Juan Peron, người đã cầm quyền trong những năm 1946 đến 1955 và từ 1973 tới 74, với một tinh thần quốc gia cực đoan, nhưng cũng đã đem lại nhiều cải tiến cho Á căn Đình. Sau cuộc đảo chánh của các tướng lãnh năm 1978, hệ phái Peron bị đặt ra ngoài chính trường cho tới khi Raul Alfonsin đắc cử lên làm tổng thống năm 83. Sau 13 năm "cầm cổ", nay một Peronist đã trở lại lãnh đạo Á căn Đình.

ĐẢO CHÁNH ĐẮM MÁU

Trong khi tống thống Menistu Halle Mariam của xứ Etiopia công du Tây Đức thì ở quê nhà đã xảy ra cuộc đảo chánh ngày 16-5 khiến đường sự phải cấp tốc trở về nước.

Suốt hai ngày diễn ra những cuộc trạm súng ác liệt giữa những toán quân đảo chánh và binh sĩ của chính quyền. Kết cuộc, phe đảo chánh đã phải đầu hàng, hai tướng cầm đầu là cựu tham mưu trưởng quân đội Merid Negussie và tướng chỉ huy trưởng không quân Amha Desta đã bị lực lượng an ninh bắn hạ. Ngược lại, tống trưởng quốc phòng, ông Habte-Giorgis cũng bị quân đảo chánh giết nỉ vì không chịu tham gia cuộc nổi dậy. Sau khi tình hình trong nước được ổn định lại, quân nhân và dân sự có dính líu vào cuộc đảo chánh đều bị bắt giam; con số lên tới trên 400 người.

CỘNG SẢN LA LAN VÀ CÔNG GIÁO

Ngày 17.5.89 quốc hội Ba Lan với 306 phiếu thuận, 2 phiếu chống, biểu quyết một đạo luật có tính cách lịch sử nhằm chấp thuận cho giáo hội Công giáo được hưởng qui chế quốc gia.

Với sự kiện trên, dự luận quyết đoán rằng chỉ ít tháng nữa đây, chính quyền cộng sản Ba Lan sẽ lại đưa ra đạo luật nữa nhằm nối lại bang giao với tòa thánh Vatican. Ba Lan là quốc gia đầu tiên trong khối cộng sản Đông Âu đã đi tiên phong trong chương trình tạo dựng mối dây thân tình với Roma.

FERDINAND MARCOS PHẢI CHẾT THA HƯỜNG

Vào ngày 19-5, nữ tống thống Phi luật Tân Aquino đã bác bỏ lời thỉnh cầu của bà Imelda, vợ cựu tống thống Ferdinand Marcos, xin cho chồng được trở về chết trên quê hương. Tổng thống Aquino viện lý do bà "phải tôn trọng sự công bình và quyền lợi của hàng triệu dân chúng Phi".

Ở một vài tỉnh lỵ đã xảy ra nhiều cuộc biểu tình nhằm chống đối quyết định nói trên của bà Aquino.

Vợ chồng cựu tống thống Marcos kể từ ngày bị lật đổ vẫn sống lưu vong tại tiểu bang Hawaii, Hoa Kỳ. Đang sự trong những ngày gần đây đã trong tình trạng "gần đất xa trời".

NỘI CÁC Ý RA ĐI

Chính phủ do thủ tướng Ciriaco De Mitas thuộc đảng Dân chủ Thiên chúa giáo cầm đầu hôm 19-5 vừa qua đã đề đơn lên tống tống Francesco Cossiga để xin từ chức vì lý do có những bất đồng trọng giữa các thành viên trong nội các, theo đó đảng Xã hội và đảng Dân chủ Thiên chúa giáo không đồng ý với nhau về việc tăng thuế và giảm thiểu những chi phí của các cơ quan công quyền.

Chính phủ của thủ tướng De Mitas là nội các t 48 của nước Ý kể từ sau đệ nhị thế chiến (1945) tới nay- và nội các này "sống" được 13 tiếng.

DẦU ĂN GIẾT NGƯỜI

Ngày 20-5-89 tại pháp đình Madrid, thủ đô Tây ban Nha, 7 can phạm đã bị kết án về tội tích trữ và bán ra thị trường loại dầu ăn có chất độc, làm 700 người bị chết vì ngộ độc.

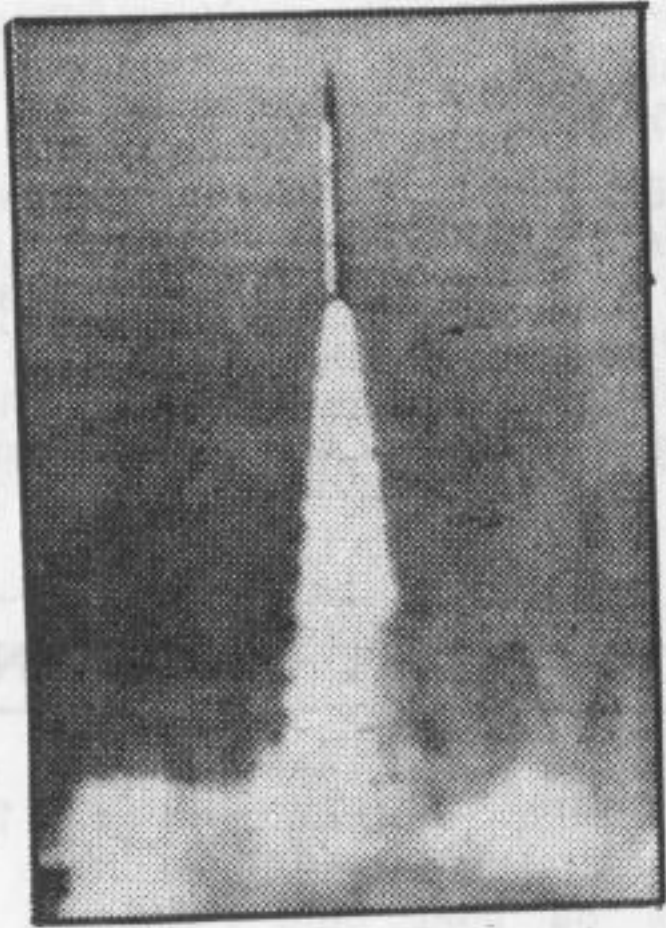
Chủ chốt vụ buôn bán dầu ăn chết người nói trên là Juan Manuel bị lãnh án 20 năm tù ở, hai cộng sự viên phân phối dầu bị từ 10 đến 12 năm tù; 4 người liên can còn lại lãnh 4 năm cấm cô.

Sau khi tòa vừa tuyên án thì bên ngoài pháp đình, thân nhân của những nạn nhân quá cố la hét phản đối vì cho rằng án phạt quá nhẹ đối với các tội phạm sát nhân.

HỎA TIẾN ĐẦU TIÊN

Ấn độ đã thành công trong việc phóng chiếc hỏa tiến xuyên lục địa đầu tiên lên không gian ngày 22-5-89. Hỏa tiến này mang tên "Agni", theo tiếng Phạn có nghĩa là "lửa", được khai hỏa từ hòn đảo Bengal, miền đông duyên hải Ấn độ.

(Foto: Reuter)

Phát ngôn viên Roman Popadiuk của tòa Bạch ốc Hoa kỳ phát biểu: "Hiệp chủng quốc không bao giờ thỏa thuận với việc phát triển hỏa tiễn nguyên tử xuyên lục địa như vậy. Chúng tôi không tin rằng thành quả này có thể đem lại sự ổn định tốt đẹp cho phần đất thế giới này."

VẪN CÓ QUÁ NHIỀU NGƯỜI BỊ ĐÓI

Nhân đại hội Thực phẩm Thế giới kỳ thứ 15 được tổ chức tại Kairo ngày 22.5.89, ông Tổng thư ký Liên hiệp quốc Perez de Cuellar cho biết tuy số thực phẩm trên địa cầu gia tăng 10%, nhưng hàng ngày vẫn có đến 512 triệu người bị đói là mà nội trong năm nay số người khốn khổ này đã tăng lên hơn 10 triệu, trong đó có cả trẻ em, phụ nữ mang thai, những người mẹ đang cho con bú và những người già cả.

Những nơi có đông dân chúng bị đói nhiều nhất là Bangladesh, Bhutan, Ấn độ, Maldivene, Nepal, Pakistan, Sri Lanka thuộc Á châu- và Etiopia, Nigeria, Zaire, Tanzania, Kenya, Uganda, Mosambik thuộc Phi châu.

Nguyên nhân của nạn đói theo bản báo cáo của Cơ quan Thực phẩm Liên hiệp quốc là do chính con người, chẳng hạn tại Trung mỹ và Phi châu thay vì sử dụng tiền bạc, phương tiện sản xuất

vào việc cung cấp thực phẩm cho dân chúng, các chính quyền đã dùng vào các kế hoạch quân sự và phát triển chiến tranh.

KHOÍ Ạ RẬP CHIA RẺ

Cuộc họp thượng đỉnh bất thường của khối Ả Rập tại Marokko khai mạc ngày 23-5 đã có những dấu hiệu chia rẽ ngay từ ngày đầu tiên. Đại tá Muammar Kaddafi, quốc trưởng của Libya đe dọa sẽ bỏ cuộc liên nếu đại hội có ý định thừa nhận Do thái. Ai cập thì vẫn bị khối Ả rập gạt ra ngoài vì đã đơn thân độc mã kết thân với Do Thái qua hiệp ước năm 1981.

Trong khi nước Libya và Syria chống đối kịch liệt đường lối ngoại giao của tổ chức Palestin PLO thì những nhà lãnh đạo Ả Rập khác vốn được coi là cố tình thần phóng khoáng, lại muốn "hâm nóng" bản cương lĩnh hòa bình của PLO nhân dịp tổ chức này tuyên bố thành lập tân quốc gia vào tháng 11 năm ngoái, để nhân đó muốn công nhận quyền hiện hữu của dân tộc Do thái.

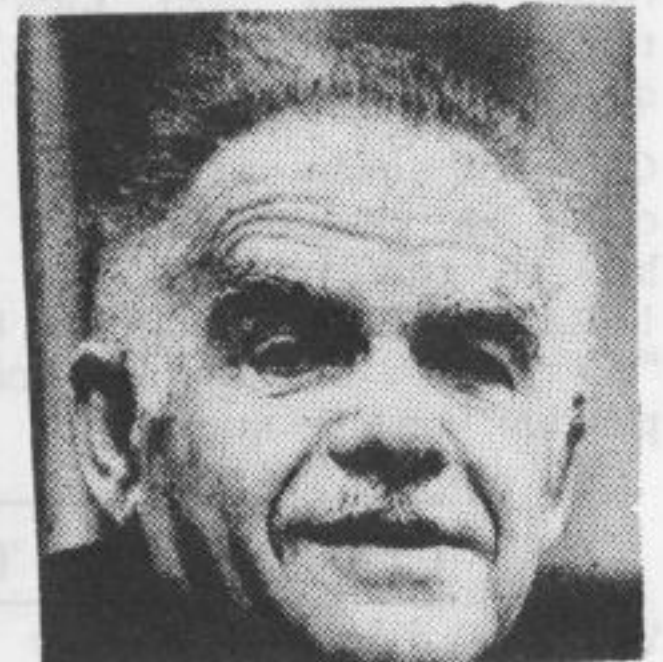
Mặt khác Syria nhất quyết không chấp nhận rút quân ra khỏi Libanon.

Dù luận cho rằng cuộc họp thượng đỉnh của khối Ả Rập thay vì kết hợp các thành viên lại để hỗ trợ cho "người anh em" PLO thì lại chia năm xẻ bảy.

HOA KỲ CÔNG KÍCH DO THÁI

James Baker III,

Yutzhak Sharmir

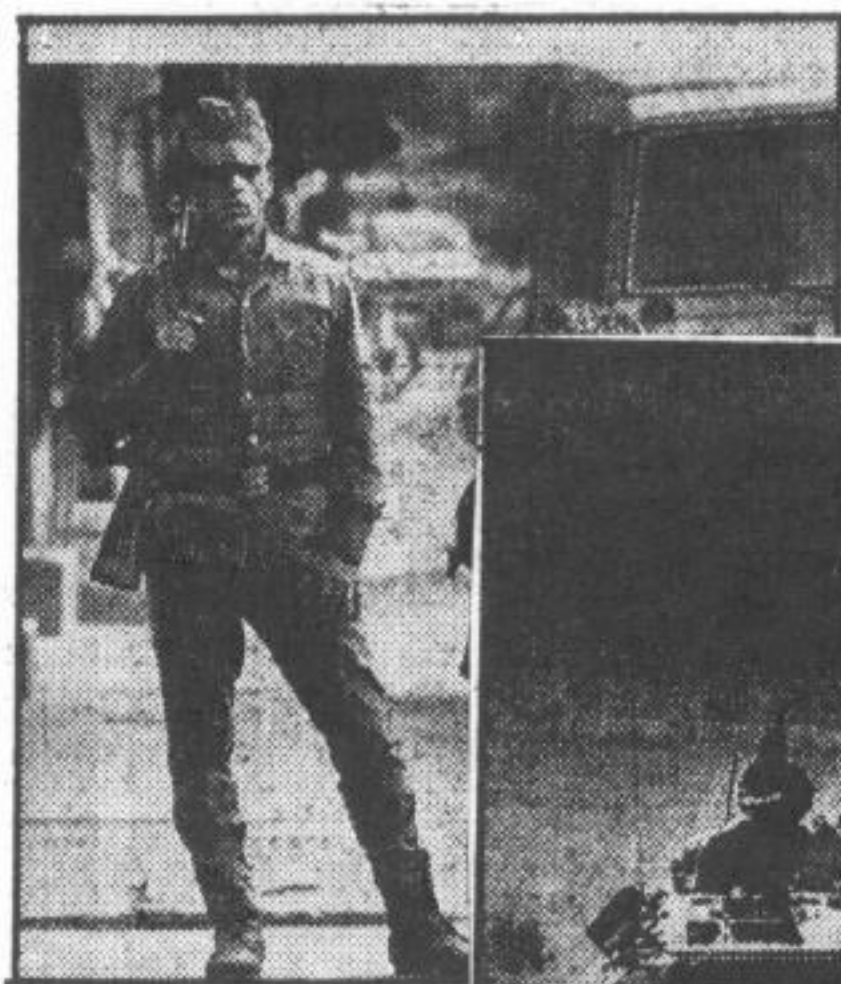
Ngoại trưởng Hoa kỳ James Baker hôm 23-5 đã lên tiếng kêu gọi Do thái "hãy hủy bỏ ảo tưởng về một nước Do Thái rộng lớn và đông dân hơn", ngược lại "hãy đưa cánh tay thân thiện ra với những người Palestin vốn cũng phải được hưởng những quyền lợi chính trị".

Thủ tướng Do thái Yitzhak Shamir đang công du Anh quốc đã bác bỏ lời kêu gọi kể trên của Hoa kỳ và coi đó là "những ý kiến vô giá trị."

THUỐC CHỮA BỆNH AIDS ?

Theo nguồn tin của hãng thông tấn Pháp AFP và Na Uy NTB thì một nhóm y sĩ Ecuador đã quả quyết hôm 23-5 rằng họ đã tìm ra được một phương thuốc chữa trị chứng nan y AIDS.

Các y sĩ nói trên không muốn tiết lộ danh tánh trước khi tài liệu nghiên cứu được công bố chính thức trên các tạp chí Y Khoa.

NGA SỞ TRỞ LẠI

A PHÚ HẸN ?

Dư luận thế giới đã tiên đoán chỉ chừng ba tháng sau khi quân đội Nga rút khỏi biên giới Afghanistan thì chính phủ thân Liên xô Najibullah sẽ sụp đổ, nhưng cho đến nay người ta thấy các lực lượng kháng chiến vẫn khó có thể buộc Kabul phải đầu hàng nhanh theo ý muốn. Trong khi đó ngày 24-5-89, Liên xô đã tăng viện tối đa cho chính quyền Njibullah với 500 xe vận tải, xe tăng, súng nhót và công binh. Những chiến cụ này đã được trực thăng Liên xô hộ tống đến tận thủ đô Kabul. Ngoài ra hàng ngày Liên xô vẫn tiếp tục vận tải bằng phi cơ thực phẩm và đạn dược cho chính quyền A phú hấn.

Các nhà quân sự chuyên môn cho rằng những chiến xa và chiến cụ nổi trên sẽ dùng vào việc bảo vệ tỉnh lỵ Jalalabad, địa điểm cách thủ đô 120 cây số và là nơi mà kháng chiến quân muốn "dứt điểm" để lấy làm căn cứ cho việc chính phủ lưu vong ra mắt.

CỎI MỞ HAY TẬP QUYỀN ?

Với 2.123 phiếu thuận, 87 phiếu chống, 11 phiếu trắng, Mikhail Gorbatsjov đã được Hội đồng Nhân dân (quốc hội) Liên xô chính thức bầu vào chức vụ chủ tịch nhà nước (tương đương với chức tổng thống) kiêm chủ tịch đảng Nga cộng kể từ 25.5.89.

Các đại biểu đối lập đã đặt câu hỏi : "Làm sao một người có thể vừa giữ vai trò lãnh đạo đảng lại vừa làm quốc trưởng ? - Có phải là điều tốt không khi tập trung quá nhiều quyền hành trong tay một cá nhân ?". Và họ đã ví Gorbatsjov giống như nhà độc tài Napoléon của nước Pháp.

Gorbatsjov đã chủ tọa và điều hành các buổi họp nói trên của Hội đồng Nhân dân. Các cuộc thảo luận đã được trực tiếp truyền hình để dân chúng Nga có thể theo dõi. Rất nhiều lần Gorbatsjov đã phải yêu cầu các đại biểu giữ trật tự và ôn hòa. Giới quan sát viên Tây phương cho rằng các đại biểu Xô viết có quá ít kinh nghiệm và kỹ thuật hội thảo ở nghị trường.

TỬ HÌNH TẬP THỂ

Hôm 26-5 vừa qua pháp đình Nam Phi đã lên

án tử hình 14 trong số 25 can phạm da đen về tội gây tử thương cho một cảnh sát da đen vào tháng 11 năm 85. Đây là số tử tội đông đảo nhất trong lịch sử văn minh Nam Phi mà động lực sát nhân thuộc khía cạnh chính trị.

Mặc dầu chánh án J. Basson không tìm ra đầy đủ chứng cứ nhưng vẫn kêu án các can phạm. Dư luận thế giới lại xôn xao đồng thời tìm mọi áp lực để buộc chính quyền thiểu số da trắng Nam Phi phải tái xét bản án và khoan hồng các tử tội, giống như trước đây áp lực quốc tế đã cứu tử 6 tử tội trong vụ gọi là "The Sharpeville Six".

KHAI TỬ CHỦ NGHĨA CỘNG SẢN

Trong cuộc phỏng vấn của đài phát thanh Âu châu Tự do (Radio Free Europe) hôm 28-5, tổng trưởng nội vụ Imre Pozsgay của nước cộng sản Hung gia Lợi đã phát biểu : "Chế độ cộng sản ở Đông Âu và ở Xô viết nên được khai tử và thay thế bằng một chế độ khác, chẳng hạn tưởng tự chủ nghĩa xã hội hoặc xã hội dân chủ". Ông Imre Pozsgay còn thêm : "Không thể cải tiến được chủ nghĩa cộng sản hiện thời ở Xô viết và Đông Âu. Chỉ có một phương cách là hãy khai tử nó."

Được biết Pozsgay thuộc phái canh tân trong đảng cộng sản Hung gia Lợi, vấn đề dọa sẽ đoạn tuyệt với Đảng một khi chính sách cải tiến bị loại bỏ.

KHOI NATO ĐỀ NGHỊ "XUỐNG THANG"

Trong cuộc họp thượng đỉnh của khối NATO nhân dịp kỷ niệm 40 năm thành lập tổ chức quân sự Bắc Đại Tây Dương này, tổng thống Hoa Kỳ George Bush đã đưa ra những đề nghị : Lực lượng Mỹ ở Âu châu sẽ được giảm xuống 20%, từ 340.000 còn 275.000 quân nhân để "đáp lễ" Xô viết giảm từ 600.000 xuống 300.000 người. Đông và Tây Âu quân bằng chiến xa với con số 20.000 chiếc phóng hỏa tiễn cộng với 28.000 thiết vận xa. Hoa kỳ đưa ra con số 16.500 khẩu đại pháo trong khi Xô viết đề nghị 24.000 đơn vị. Hoa kỳ yêu cầu giảm thiểu 15% chiến đấu cơ, nghĩa là NATO chỉ giữ lại 2.056 trực thăng và 3.380 phóng pháo cơ - trong khi Xô viết đề nghị 1.700 trực thăng và 1.500 chiến đấu cơ.

16 phái đoàn chính phủ, thành viên của khối NATO đã bày tỏ thuận ý đối với những đề nghị nêu

trên của Hoa kỳ đồng thời coi đây là "những cánh cửa mở" để Xô viết và khối cộng sản Đông Âu đáp ứng thiện chí.

Ngoại trưởng Xô viết Eduard Sjevardnadse bày tỏ sự lạc quan trước những đề nghị của tổng thống Mỹ George Bush và gọi đó là "một bước tiến quan trọng trong chiều hướng chính xác".

SÔ VIẾT XUỐNG THANG QUỐC PHÒNG

Lần đầu tiên trong lịch sử, Xô viết đã công khai bản thảo ngân sách quốc phòng. Trước Đại hội Nhân dân, chủ tịch nhà nước Xô viết kiêm chủ tịch đảng Nga cộng, Mikhail Gorbatsjov hôm 31.5.89 đã công bố quyết định giảm thiểu 14% ngân sách quốc phòng trong niên khóa 1990-1991.

Được biết ngân sách quốc phòng của Xô viết trong năm 89 là 77,3 tỉ "rúp" (khoảng 932 tỉ kroner). Lý do Xô viết xuống thang ngân sách quốc phòng theo lời Gorbatsjov thì "ngày nay người ta có thể đạt được sự an toàn quốc gia bằng các phương tiện ngoại giao", tuy nhiên nguyên nhân chính yếu là vì "quốc gia (Sô viết) đang đứng trước thảm trạng kinh tế, do đó mọi tài nguyên phải được sử dụng để ngăn chặn thảm họa này."

Ngày 1-6, đại biểu đối lập Boris Jeltsin của Mặt tự Khoa trong một bài tham luận đã công kích kịch liệt việc tập trung quyền hành trong tay Gorbatsjov đồng thời phê bình gắt gao Gorbatsjov trong 4 năm qua đã không đưa nổi Xô viết ra khỏi cơn khủng hoảng kinh tế vốn đã kéo dài quá lâu. Boris Jeltsin sau đó đề nghị tổ chức nội trong năm nay một cuộc trưng cầu dân ý nhằm đánh giá việc thực thi chức vụ của chủ tịch nhà nước (tức Gorbatsjov).

ARGENTINA THIẾT QUÂN LUẬT

Trước những vụ bạo động có thể lan rộng khắp lãnh thổ, chính phủ Argentina đã phải ban hành thiết quân luật trong một tháng kể từ ngày 29.5.89. Lý do: Tổng thống Raul Alfonsin chính thức công bố tình trạng khủng hoảng kinh tế trầm trọng của quốc gia- cùng những chính sách "thất lĩnh buộc bụng" cũng như các biện pháp kiểm soát gắt gao các sinh hoạt thương mại hầu đối phó với thảm trạng kinh tế hiện thời.

Phản ứng trước đường lối kẻ trên của chính phủ, dân chúng Argentina đã rầm rộ xuống đường. Cảnh sát cho biết trên 1.000 người đã bị câu lưu về tội cướp phá các cửa hàng thực phẩm. Trong khi đó 120 tiệm quần áo, thức ăn... tại thủ đô Buenos Aires và ở thành phố lớn Rosario đã bị cướp phá tan tành. Trong những cuộc xô xát giữa cảnh sát và các nhóm xuống đường, có ít nhất 12 người chết và trên 60 người bị thương nặng.

TAI NẠN XE LỬA KHỦNG KHIẾP

Sau 20 tiếng đồng hồ tai nạn xe lửa đã xảy ra, hãng thông tấn Nga TASS mới chính thức loan tin ngày 4.6.89 một chiếc hỏa xa bỗng phát nổ tại chặng đường giữa hai thành phố Ufa và Asja.

Số hành khách bị chết trong tai nạn này lên tới trên 900 người và khoảng 1.200 người bị trọng thương.

Nguyên nhân gây tai nạn là do ông dẫn hơi bị xì khiến chiếc xe lửa "định mệnh" phát nổ, gây thêm tai họa cho một chiếc tàu hành khách khác cũng vừa chạy ngang qua.

Quốc hội Xô viết đang nhóm họp đã dành một phút mặc niệm các nạn nhân của tai nạn xe lửa được coi là khủng khiếp nhất trong lịch sử hỏa xa Xô viết.

KHOMEINI CHẾT !

Các cơ quan truyền thông Iran chính thức loan tin giáo chủ Hồi giáo Khomeini đã chết vào ngày 3.6.1989, thọ 86 tuổi vì cơn đau tim sau lần giải phẫu thực quản vào khoảng 2 tuần lễ trước.

Khomeini

All Khomeini

Hội đồng tu sĩ Iran đã chọn Khomeini 49 tuổi lên kế vị. Theo hiến pháp Iran, Khomeini sẽ vừa làm tổng thống vừa giữ vai trò giáo chủ của Hồi giáo Iran.

Dân chúng Iran được lệnh chịu tang Khomeini trong 3 tháng liền. Theo tin dài phát thanh Iran,

có khoảng 10 triệu người dân đã tham dự cuộc đưa xác Khomeini. Các tín đồ cực đoan đã khốc thương kẻ quá cố bằng hình thức tự đập vào đầu khiến 8 người bị chết cộng với khoảng trên 10 người mất mạng vì chen lấn để được đụng vào quan tài của cố giáo chủ của họ.

Tin Khomeini chết đã được những người Iran tị nạn tại ngoại quốc đón nhận một cách hoan hỉ, phấn khởi. Cựu tổng thống Iran hiện lưu vong tại Pháp, ông Bani Sadr coi đây là một cơ hội thuận lợi để Iran có thể phát triển theo đường hướng dân chủ vốn đã bị tiêu diệt bởi chính sách độc tài của giáo chủ khát máu Khomeini.

Trong khi Hoa Thịnh Đốn "cảm thấy nhẹ nhõm" thì tại Bagdad, thủ đô Irak, người ta ăn mừng sự "ra đi vĩnh viễn" của Khomeini.

"NỒI DA XÁO THỊT"

Ít nhất 50 người chết, trên 500 người bị thương và hơn 400 căn nhà bị thiêu rụi trong vụ xung đột đẫm máu ngày 16-6 vừa qua giữa những người bản xứ Uzbekistan và nhóm dân thiểu số gốc Thổ Nhĩ Kỳ tại cộng hòa Uzbekistan của Sô viết mà nguyên nhân chỉ vì một người bản xứ không đồng ý giá cả dầu đất khi mua loại trái cây này của một người gốc Thổ ở chợ Fergana từ hồi tháng 5, khiến xảy ra cuộc ẩu đả làm thiệt mạng một thanh niên địa phương.

Mỗi thù hận âm ỉ giữa hai sắc dân được dịp bùng nổ để rồi những dân bản xứ đông đảo đã dùng riều, gậy, xích sắt để tấn công nhóm thiểu số Thổ.

Điện Cẩm Linh đã huy động 7.000 lính đến "trận địa" để trấn chận "cuộc nội chiến" và ổn định lại tình hình.

TIN SINH HOẠT

(tiếp theo trang 5)

12 năm ngoài đại diện chợ Hội Người Việt Tị Nạn tại Na Uy tham dự phái đoàn quan sát của Na Uy đến viếng thăm các trại tị nạn tại Thái Lan và Hồng Kông để phúc trình và đề nghị các giải pháp đối với người Việt tị nạn tại Đông Nam Á lên chính phủ và quốc hội Na Uy.

Linh Mục Thăng và anh Đám đã trình bày vấn đề người tị nạn đang sống tại các trại Hồng Kông, Thái Lan, Mã Lai...cùng chiếu những hình ảnh nói lên đời sống cơ cực, đói khát của đồng bào ta trong các trại nói trên. Rất nhiều bà con đã xúc động về hiện tình này nên một cuộc quyên góp đã được tiến hành tại chỗ, tuy nhiên vì một số bà con không chuẩn bị trước nên số đóng góp chỉ được 2463, 80 Kr. Số tiền này nhờ Linh Mục Thăng chuyển đến các đồng bào đang sống tại các trại tị nạn.

Sau phần nói chuyện là phần thảo luận về phương cách đối phó với tình trạng người đi du lịch Việt Nam đã xảy ra tại Kristiansand. Một số ý kiến của bà con đã được ghi nhận và sau cùng là phần biểu quyết để chọn một phương cách thích hợp nhất. Đa số bà con hiện diện đồng ý BCH/CH sẽ giải thích, trình bày cho bà con hiểu rõ vấn đề du lịch Việt Nam, nếu có ai còn tiếp tục thì sẽ tìm biện pháp đối phó hợp tình hợp lý.

Tin Nauy

TRẺ SƠ SINH NA UY BỊ HIV

Theo tin của hãng thông tấn Na Uy NTB, tính đến đầu tháng 5, năm 1989 có đến 20 trẻ vừa lọt lò mẹ đã mang vi khuẩn HIV trong máu. Những trẻ sơ sinh Na Uy này sớm muộn gì cũng chết vì bệnh AIDS.

Theo bác sĩ trưởng Marit Skogstad và bác sĩ nhi đồng Rolf Lindemann thì cứ 4 bà mẹ đã bị nhiễm trùng HIV thì có 1 bà truyền bệnh cho con. Vấn đề thật nan giải trong kế hoạch bình thường hóa đời sống của các trẻ nạn nhân này, bởi vì không thể để các em sinh hoạt với những trẻ lành mạnh khác vì lý do gây bệnh. Các y sĩ đành tạm để các em sống với mẹ của các em vậy.

HỘI THẢO VỀ NGƯỜI TỊ NẠN

Trên 50 hội đoàn và 30 tổ chức địa phương trên toàn quốc Na Uy đã gặp gỡ nhau tại thủ đô Oslo trong ngày 24-5-89 để hội thảo về đề tài "Những người tị nạn và các người xin di trú hiện nay". Các cuộc tranh luận đã xoay quanh những vấn đề có tính cách thực tế như: chính sách tị nạn của Na Uy, trách nhiệm của cảnh sát trong các lãnh vực áp dụng luật pháp, tình trạng tâm thần của người tị nạn, sự căng thẳng thần kinh của những người xin định cư trong khi chờ đợi chính phủ Na Uy cứu xét và phúc đáp đơn xin.

CẢN CỨ QUÂN SỰ NA UY BỊ TRỘM VIẾNG

Khoảng 3 giờ đêm rạng sáng chủ nhật 21-5 vừa qua, quân gian đã lẻn vào được căn cứ quân sự của Na Uy thuộc đoàn quân Bảo vệ Hòa bình Liên hiệp quốc tại phía nam Libanon và cuồn đi số tiền 340.000 kroner. Mặc dầu ngân khoản này tương đối không lớn lao, nhưng có thể gây hậu quả không mấy tốt đẹp về vấn đề canh phòng an ninh của quân đội Na Uy.

Đại tá Gullow Gjeseth thuộc bộ quốc phòng Na Uy trong cuộc họp báo cho biết cảnh sát địa phương hợp tác với quân cảnh Na Uy đang tiến hành cuộc điều tra thủ phạm.

XÁC TÀU NGẦM

Chiếc tàu ngầm "Komsomolets" của Liên xô bị chìm trong vụ hỏa hoạn trong hải phận Na Uy hồi tháng tư vừa qua, khiến 42 thủy thủ bị chết, nay đã được tìm thấy.

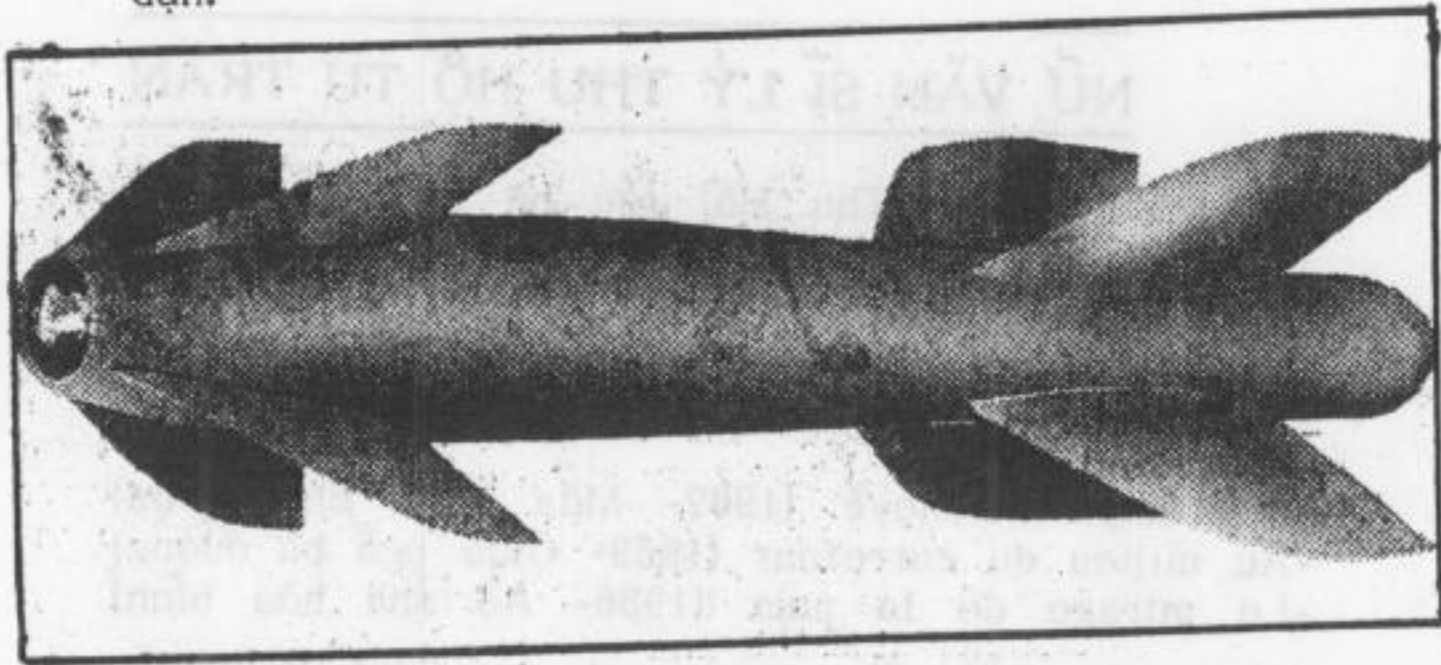

Các khoa học gia Na Uy cho biết tình trạng chất phân xạ nguyên tử chung quanh xác tàu ngầm này không có gì đáng lo ngại.

Báo Pravda, cơ quan ngôn luận chính thức của đảng cộng sản Xô viết cho biết chính quyền Nga không có đầy đủ phương tiện hữu hiệu để kéo xác tàu ngầm nguyên tử đó lên được vì xác tàu nằm dưới độ sâu 1,5 cây số.

ĐẠO TẠC VŨ KHÍ

Vụ trộm vũ khí hôm 29-5-89 của kho quân cụ ở Holum, Mandal, thuộc bộ quốc phòng Na Uy, được coi là lớn nhất từ xưa tới nay. Kẻ gian đã lấy đi 35 hỏa tiễn loại M72, thứ có tầm hoạt động mạnh có thể bắn thùng sắt dày 27 phân, 100 lựu đạn, trên 100 khẩu súng loại AG-3, 2 đại liên, 4 súng tự động và khoảng 20.000 viên đạn.

Cơ quan an ninh Na Uy cho rằng kẻ gian trong vụ trộm vũ khí nói trên thuộc loại chuyên nghiệp, rành rẽ các loại vũ khí, tuy nhiên chính quyền Na Uy chưa quyết đoán mục đích của vụ đạo tặc "lịch sử" này.

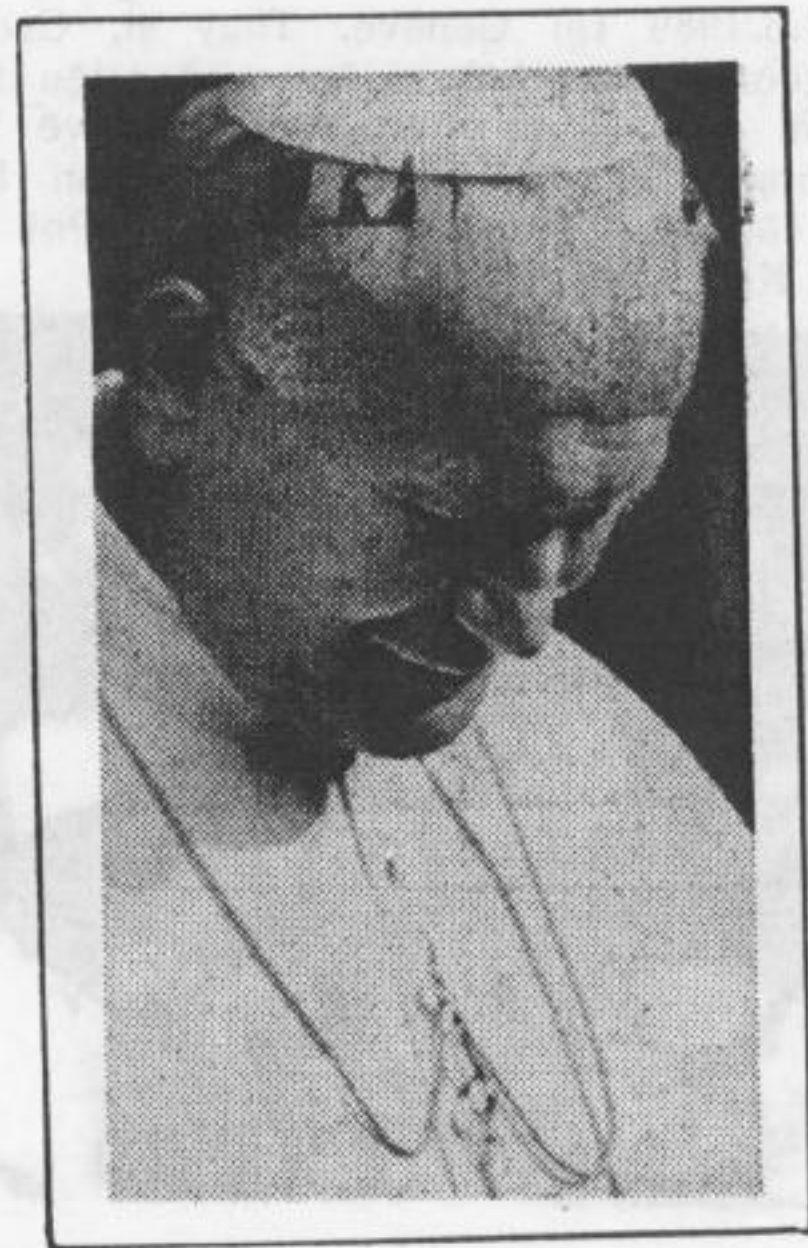
NA UY TẤN CÔNG ĐỘC TÀI

Trước đại hội thượng niên của tổ chức "An ninh và Cộng tác Âu châu" (KSSE) năm nay được tổ chức tại Paris, thủ đô Pháp quốc từ ngày 1-6-89, ngoại trưởng Na Uy Thorvald Stoltenberg đã lên tiếng công kích hai nước cộng sản Romania và Bulgaria về những hành động vi phạm nhân quyền. Ông nêu những chứng minh cụ thể như "một phụ nữ Romania đã không được chính quyền cấp giấy xuất cảnh để qua đoàn tụ với chồng

ở Na Uy - một người chồng và đứa con nhỏ Romania đã bị phân ly khỏi gia đình". Trong khi đó Bulgaria đã đàn áp nhóm dân thiểu số gốc Thổ Nhĩ Kỳ sinh sống trên quốc gia này...

Ngược lại, ngoại trưởng Stoltenberg đã ca ngợi chính quyền Ba Lan, Hung gia Lợi và Xô viết về những tiến triển trong chính sách dân chủ hóa.

ĐỨC GIÁO HOÀNG CÔNG GIÁO ĐẾN NA UY

Lần đầu tiên trong lịch sử giáo hội Tin Lành Na Uy, một vị giáo hoàng Công giáo đã chính thức đến thăm viếng quốc gia này. Đây là một biến cố quan trọng không những về phương diện tôn giáo mà còn về nhiều lãnh vực khác nữa đối với dân tộc Na Uy, mặc dù chuyến thánh du này ngắn ngủi trong 48 tiếng đồng hồ.

Trưa ngày 1-6-89, đức Giáo hoàng Gioan Phaolô 2 đã đến phi trường Fornebu, Oslo và được bà thủ tướng Gro Harlem Brundtland đón tiếp cùng với các phái đoàn tôn giáo và ngoại giao.

Sau khi được vua Olav tiếp kiến và đàm đạo với bà thủ tướng Gro H. Brundtland, đức Giáo hoàng đã dâng thánh lễ tại công trường Akerhus trước khoảng 17.000 người tham dự.

Ngày 2-6, đức Giáo hoàng đã đến tỉnh Trondheim và Tromsø, nơi đặt tòa Giám mục Công giáo. Tại hai thành phố này, ngài đã cùng với những giám mục Tin lành Na Uy đồng tế thánh lễ trọng thể trong ý nghĩa "cảm tạ Thiên chúa và xiết chặt tình thương và thực hiện tinh thần hòa đồng và cảm thông." Ở nơi nào ngài cũng được dân chúng đón tiếp nồng hậu và dành cho những tình cảm thân thiện, quý mến.

Sau Na Uy, đức Giáo hoàng cũng đến thăm viếng các nước khác thuộc khối Bắc Âu như Phần Lan, Băng Đảo, Đan Mạch và Thụy Điển.

TIN VIỆTNAM

THUYỀN NHÂN TỊ NẠN S.O.S !

Ngày 14.6.1989 tại Genève, Thụy sĩ, Cao uỷ đặc trách người tị nạn Liên hiệp quốc triệu tập phiên họp nhằm giải quyết việc giao hoàn về Việt nam 92% trong tổng số đồng bào tị nạn hiện tạm trú tại các trại Thái Lan, Mã Lai, Phi luật Tân và Hồng Kông.

Dư luận cho rằng Cao uỷ Liên hiệp quốc có thể đã mặc cả việc đòi hỏi của Việt cộng "ấn đô la cho mỗi đầu người bị đưa về Việt nam" (Việt cộng không chịu giá 300 đô cho mỗi đầu người bị áp tải trở về ?)

Như báo chí đã loan, đã có 75 thuyền nhân ở Hồng Kông bị đưa về Hà nội ngày 2.3.89 vừa qua. Có lẽ vì thấy phản ứng của cộng đồng người Việt tự do ở các nước quá tiêu cực nên mới có "âm mưu giao hoàn 92% thuyền nhân về Việt nam" chẳng ?

.VIỆT CỘNG THÚ NHẬN BẤT LỰC...

Nền kinh tế ở Việt Nam tiếp tục suy sụp. Sự kiện này một lần nữa được xác nhận qua mẫu tin dưới đây của báo chí Việt cộng :

"Con sốt vàng và tỷ giá ngoại tệ" : Do nhiều tác động của thị trường, cũng như do sự phát hành tiền mới, giấy bạc 1.000 đồng, 2.000 đồng, 5.000 đồng, giá vàng vào đầu năm 89 đã vọt lên một cách khủng khiếp, từ 7,8 trăm ngàn đồng/lượng đã lên đến trên 2 triệu đồng một lượng vào những tháng đầu năm 1989 (dịp tết)...Cho đến nay giá vàng mới nhất ngoài thị trường là 2,5 triệu đến 2,7 triệu đồng VN một lượng.

Về tỷ giá đô la tại các khách sạn du lịch và các cửa hàng kiều hối thì vào đầu năm 89, giá

một đô la là 2.100 đồng VN, sau đó một tháng lên đến 2.300 đồng và nay đã vọt đến 6.000 đồng/đô la. Như vậy chỉ trong vòng mấy tháng, tỷ giá đô la đã tăng trên 600%".

TIN VỀ CÁC VĂN NGHỆ SĨ

-Phan nhật Nam đã được thả : Tin từ Sài Gòn cho hay nhà văn quân đội Phan Nhật Nam vì bị bệnh khá nhiều nên đã được Việt cộng thả ra sau 13 năm bị đày đọa trong nhiều trại tù khổ sai ngoài Việt Bắc.

-Thụy Ý vừa được trả tự do : Sau những năm tháng bị bắt đi "cải tạo" cực khổ ở Hồ Bò, nhà văn nữ Thụy Ý cũng vừa được Việt cộng thả ra khỏi tù.

-Doãn Quốc Sỹ và Hoàng Hải Thủy : Theo lời thuật lại của nữ sĩ Thiều Mai tử Úc đại Lợi, hai nhà văn Doãn quốc Sỹ và Hoàng hải Thủy vẫn bị cộng sản hành hạ trong trại cải tạo ở Xuân Lộc. Kể từ đầu năm 89, Việt cộng mới cho phép thân nhân của hai nhà văn nói trên được thăm nuôi, nhờ đó sức khỏe của Doãn quốc Sỹ và Hoàng hải Thủy đã dần dần phục hồi phần nào.

Nguồn tin trên trong dịp này còn cho biết thêm Trung tâm Văn bút Quốc tế tại PERTH (thủ phủ Tây Úc) đã nhận nhà văn Hoàng hải Thủy làm hội viên danh dự. Như vậy văn giới Việt Nam đã có 3 người là hội viên danh dự của Văn bút Quốc tế tại Úc. Đó là Doãn quốc Sỹ, Nguyễn Khánh Giư và nay thêm Hoàng hải Thủy.

Trung tâm Văn bút Quốc Tế tại Úc cho biết sẽ hết lòng giúp đỡ cho gia đình của ba hội viên danh dự kể trên sớm được rời Việt nam như Trung tâm Văn bút Thụy điển đã nhờ chánh phủ Thụy điển can thiệp thắng với Hà nội về trường hợp gia đình của Trần Dạ Từ và Nhấ Ca.

NỮ VĂN SĨ LÝ THU HỒ TỪ TRẦN

Nhà văn nữ Lý Thu Hồ, tức bà Lý Công Trinh vừa từ trần tại Paris, hưởng thọ 75 tuổi.

Tưởng cũng nên nhắc lại nữ sĩ Lý Thu Hồ, người tỉnh Sóc Trăng, Ba Xuyên, đã xuất bản 3 tác phẩm bằng Pháp văn :

-Printemps inachevé (1962- Mùa xuân chưa trọn)
-Au milieu du carrefour (1969- Giữa ngã ba đường)
-Le mirage de la paix (1986- Ảo ảnh hòa bình)

Riêng tác phẩm "Le mirage de la paix" đã chiếm giải nhất đồng hạng giải Văn Chương của Hiệp hội các Nhà văn Pháp, được chính thủ tướng Pháp Jacques Chirac viết thư khen ngợi, tạo một vinh dự chung cho người Việt tị nạn tại hải ngoại.

HẢI TẶC GIẾT THUYỀN NHÂN VIỆT NAM

Theo tin của hãng thông tấn AP, một vụ thảm sát trên biển Đông vào cuối tháng 3 năm 89 được coi là một trong những vụ tàn sát dã man nhất do bọn hải tặc hoành hành.

Theo lời thuật lại của hai người sống sót thì 45 thuyền nhân tị nạn Việt nam đã bị bọn hải tặc dùng dao xẻ thịt, sau đó bị ném xác xuống

(xem tiếp trang 60)

BẮC KINH ĐẮM MÁU

(tiếp theo trang 9)

Trong thực tế chủ tịch đảng Giảo Giang đã bị tước quyền chỉ vì có đầu óc tiến bộ và được sinh viên ngưỡng mộ. Ông ta hẳn chưa quên từ năm 1985 Đặng tiểu Bình đã hành động có mưu tính khi từ nhiệm các chức vụ khác, chỉ giành nắm lấy quân đội. Lợi dụng danh nghĩa "tân tiến hóa và hữu hiệu hóa hệ thống quân đội", họ Đặng đã hoàn lại cho quân đội qui chế riêng biệt xuất phát từ cuộc "cách mạng văn hóa" của Mao Trạch Đông. Nay Quân đội Giải Phóng Nhân dân đã trở thành một thứ "quốc gia trong một quốc gia" Tóm lại, quân đội dưới quyền tổng chỉ huy của Đặng tiểu Bình vốn là một yếu tố quyền lực đồng thời như những cánh tay nối dài của họ Đặng một khi có cuộc xung đột giữa nhân dân và các guồng máy quyền lực đầu não của Đảng.

Tuy nhiên theo các quan sát viên Tây phương, kể từ thượng tuần tháng 6, cuộc tranh giành quyền lực đã đưa đây một nhân vật đứng hàng thứ ba trong trung ương đảng bộ lên nắm quyền hành: Cao Sĩ! Vốn chỉ huy ngành tình báo và mật vụ của đảng CSTQ, Cao Sĩ, 65 tuổi, được mô tả là kẻ sát máu và nặng đầu óc giáo điều, tuy chủ trương cải tiến kinh tế, nhưng chỉ cải tiến từ từ. Tuy nhiên Cao Sĩ kịch liệt chống đối việc canh tân chính trị.

Tuy tình hình chưa cho phép việc công bố chính thức, nhưng trong thực tế Cao Sĩ đã thay thế Giảo Giang trong chức vụ lãnh đạo đảng CSTQ.

Lý Bằng

Đặng Tiểu Bình

Giảo Giang

Cao Sĩ

Cuộc tranh giành quyền lực trong trung ương đảng CSTQ vẫn tiếp tục diễn tiến ác liệt, trong đó có những dấu hiệu cho thấy phe cánh chủ trương bạo lực đang trên đà thắng thế. Như vậy

ít nhất trong thời gian tới đây, Trung quốc lại một lần nữa bị lèo lái bằng những chính sách, đường lối cứng rắn, giáo điều, độc đoán...và những phe hoặc cá nhân đối lập sẽ bị triệt tiêu với bản án: Phản động!

.TRUNG HOA SẼ ĐI VỀ ĐÂU ?

Đảng CSTQ loan báo "chiến thắng đầu tiên" sau đêm "tắm máu" của sinh viên tại công trường Thiên An. Sự kiện này khiến dư luận thế giới nhớ lại những cảnh tàn sát dân lành trong lịch sử cộng sản: Năm 1968 tại Praha, thủ đô Tiệp Khắc- Tết Mậu Thân 68 tại cố đô Huế, Việt nam- năm 1979 và 1981 tại Ba Lan- cuộc "cách mạng văn hóa" thời Mao Trạch Đông- triều đại Stalin- 3 năm cầm quyền của Khmer Đỏ ở Cam Bốt...

Cuộc tàn sát ở Bắc Kinh đã "mở mắt" cho thế giới thấy bản chất của con người cộng sản: Khi cần để bảo vệ quyền lực, cộng sản sẵn sàng làm tất cả mọi việc, kể cả phải tiêu diệt hàng triệu người dân. Đúng như giáo điều của Karl Marx: "Cứu cánh biện minh cho phương tiện"!

Dư luận thế giới choáng tỉnh sau những năm nuôi ảo tưởng về một nước Trung hoa "như đã biết xét lại chủ nghĩa để đi theo đường lối dân chủ", về hình ảnh một Đặng tiểu Bình "văn minh, cải cách" v.v...

Trước thảm cảnh ở Bắc Kinh, thế giới Tây phương hẳn phải "đắm ngực" về tội đã làm ngơ trước chính sách bá quyền của đảng CSTQ qua hành động đàn áp dã man dân chúng Tây Tạng, qua việc cung cấp vũ khí cho lực lượng khát máu Khmer Đỏ, qua việc xâm chiếm các hòn đảo Tây Sa, Hoàng Sa của Việt Nam...

Các quốc trưởng Tây phương liệu sau này có thể bắt mà không cảm thấy ghê rợn những bàn tay của các tên lãnh tụ Tàu cộng đã nhuộm đầy máu của sinh viên và của người dân không?

Liệu các nhà tư bản, các xí nghiệp ngoại quốc có còn tin tưởng đầy đủ để đem vốn liếng đầu tư vào nền kinh tế của Trung quốc khi mà chế độ cộng sản ở đây đã rơi mất-na-cải-cách để hiện nguyên hình nhóm lãnh đạo bạo tàn, độc đoán, giáo điều, bảo thủ và phi dân chủ?

Trong mười năm qua nước Trung hoa quả đã gây được sự kích thích tính hiếu kỳ của người Tây phương, do đó thu hút được nhiều luồng sống du lịch. Nay Bắc Kinh đã đắm máu người dân vô tội, hẳn là số du khách sẽ thưa thớt, nguồn ngoại tệ của Trung quốc vốn đã nghèo nàn nay sẽ còn suy sụp hơn nữa.

Vấn đề nhân quyền và dân quyền ngày nay đang được thế giới đề cao, coi như những ngọn đuốc cho mọi chính sách và đường lối- và là nền tảng cho những cuộc bang giao giữa các quốc gia. Thế mà các lãnh tụ cộng sản Trung quốc lại đi ngược với trào lưu văn minh nhân loại, chà đạp những quyền căn bản nhất của con người- quyền được nổi lên những tư tưởng của mình, quyền được tham gia vào việc cai trị và xây dựng đất nước của mình. Hành động như vậy, những Tiểu Bình, Lý Bằng, những Cao Sĩ...phải chăng muốn trở lại chính sách cô hủ khi biến Trung hoa thành một quốc gia "bế quan tỏa cảng", tách rời khỏi các nước lân bang trong vùng Đông nam Á và cô lập khỏi thế giới bên ngoài?

Tuy nhiên quan trọng hơn nữa là chính nội bộ của Trung Hoa. Chắc chắn sau vụ tàn sát sinh viên, người dân Trung Hoa hoàn toàn mất tin tưởng vào đảng, thù hận đảng- trong khi đó hàng ngũ lãnh đạo đảng càng rạn nứt hơn. Quân đội chia rẽ trầm trọng mà điển hình như trong những ngày cần quét sinh viên ở Thiên An môn đã xảy ra những vụ quân lính bắn lẫn nhau, đặc biệt giữa sư đoàn 27 và sư đoàn 38. Tổng trưởng quốc phòng, tướng Qin Tivei bị quân thúc vì không tích cực thi hành biện pháp tàn bạo đối với người dân vô tội.

Trung Hoa hiện đứng trên bờ vực thẳm của một cuộc nội chiến khủng khiếp !

Đảng CSTQ khi giết hại sinh viên thay vì chấp nhận đối thoại ôn hòa và xây dựng với những người trẻ, tức là đang đã triệt hạ những phần tử ưu tú, những chất xám của quốc gia mình. Trung Hoa chậm tiến, đông dân và nghèo đói đang cần những chuyên viên kỹ thuật, điện tử, các khoa học gia để canh tân và xây dựng đất nước thế mà Đảng tiểu Bình và đồng bọn không những đã đặt những nhân tài trẻ tuổi này (trong số đó có nhiều người đã được du học ở nước ngoài, hấp thụ được nền văn minh kỹ thuật tân tiến của Tây phương) vào thế kẻ tử thù mà còn tìm cách tiêu diệt họ, chỉ vì họ muốn áp dụng những gì họ đã học hỏi được của thế giới văn minh: Tự do ngôn luận và trong sạch hóa guồng máy lãnh đạo quốc gia.

Để trả thù, Đảng vừa ra lệnh tổng giam các nhân vật y nước đối lập như giáo sư Thiên Văn Lý học Hùng Lý Hy và Văn Đình Hùng (Wei Jingsheng), những khuôn mặt được thế giới biết đến và kính nể không những về tài đức mà còn về những việc làm của họ cho dân chủ và nhân quyền.

Cuộc tàn sát đẫm máu đã xảy ra. Đối nội : Các lãnh tụ cộng sản Trung quốc đã tách rời dân chúng ra khỏi chế độ, biến dân thành kẻ thù của Đảng- Đối ngoại : Niềm hy vọng của Tây phương vào một chiều hướng canh tân ở Trung Hoa đã bị tàn lụi. Trung ương đảng cộng sản Tàu đã đưa Trung quốc vào con đường cực, bế tắc...mà không biết đến bao giờ người dân Trung Hoa mới được nhìn thấy chút "ánh sáng ở cuối đường hầm" ?

HOÀNG ĐỒNG

TIN VIỆT NAM

(tiếp theo trang 58)

biển. Một phụ nữ bị chúng bắt đem theo. Hai người sống sót này, một đàn ông lớn tuổi và một thiếu niên đã trốn dưới đám ván của chiếc ghe, sau đó trôi dạt đến một đàn khoan dầu trong vùng bờ biển Mã Lai. Các công nhân tại đó đã vớt hai thuyền nhân Việt nam sống sót này rồi đem họ vào bệnh viện tỉnh Kuala Trengganu.

"VĨN (BIỆT" KAMPUCHEA !

Kể từ ngày 1-5-89, "Cộng hòa Dân chủ Kampuchea", quốc hiệu được đặt từ năm 1978 cùng thời với cuộc xâm lăng của Việt cộng, được chính thức đổi thành Campuchia.

Đảng Hun Sen tuyên bố quốc hội đã biểu quyết việc thay đổi tên nước nổi trên cùng với quốc kỳ và quốc ca mới. Ngoài ra từ nay Đạo Phật được chọn làm Quốc Giáo của xứ Cambốt.

Được biết Campuchia hiện có khoảng 9 triệu dân, thủ đô là Nam vang, rộng 181.000 cây số vuông

thư tín

-Bà Phong Sơn - Cường Phong (Moss): Xin tiếp tục gửi cho các sáng tác khác. Thân.

-Ông Hoàng Hà: Đã nhận được thơ và truyện. Mong sự cộng tác.

-Bà Lê Trân Thu' Lang: Đã nhận được thơ. Thành thật cảm ơn và mong sáng tác mới.

HỘP THƯ CHỊ HUYỀN

-Em Thanh Thanh (Hagan): Đã nhận đầy đủ các bài vở của em. Em viết thành thật và rất "tôi" nhưng tiếc khuôn khổ trang báo có hạn nên phải đành đành các bài gửi trước. Răng chờ nhé. Chúc mùa hè vui.

-Em Sương Khuya: Bài viết của em dễ thương và cảm động. Sẽ đi số tới. Nghỉ hè viết hăng vào, em nhé. Mến nhiều.

-Em Lưu Vân Thủy (Blystadlia): Sao, nghỉ hè rảnh rồi rồi, em đã thấy "hưng thú" chưa? Chúc em nôi hưng thật nhiều và viết đều cho Vượt Sống. Đã đăng nhận tin dùm em đây. Mến.

NHẮN TIN

VŨ MẠNH HÙNG, con ông VŨ KIỀU BÌNH THAI trước ở phường 9 quận 8 Sài Gòn hiện ở trại BANTHAD CAMP SECTION 2.C.5 HOUSE P.O. BOX 76 ARANYA PRATHET PRACHIN BURI 25120 - THAILAND.

Nhắn tin đến NGUYỄN TIẾN BÌNH đi năm 1979 và được tàu Na Uy vớt, là con ông NGUYỄN ĐOÍ ở Sài Gòn, Bình Thái phường 9 quận 8.

Rất mong tin và cần liên lạc với bạn Bình. Xin thư về địa chỉ nói trên.

ĐÔI KỊCH

(tiếp theo trang 48)

Tôi không có ý định dấu diếm gì với Nhung, nhưng tôi chỉ ngại với tính nết thẳng thắn của nó, Nhung sẽ nói hết với mẹ tôi để chấm dứt cái tình trạng lằng nhằng chả ra làm sao hết. Cho nên tôi bảo nó:

-Thôi đi con bà cô ạ, mày chỉ khéo tưởng tượng thôi. Còn chuyện tiểu lâm của mày tao chưa thêm nói tới đó!

Nhung nhảy lại đâm vào lưng tôi thùm thụp và chị em cười ròn rã.

Chả là con nhỏ Nhung tính nết táo tợn, thẳng băng như ruột ngựa ấy, ai ngờ cũng là đứa rất nhát nhúa. Sau ngày cưới của nó, vào buổi tối thứ nhì, tôi nhận được cú điện thoại cầu cứu của Lộc. Lộc kể:

-Chị Thảo đi, chị có cách nào giúp Lộc không? Tối hôm qua lợi dụng lúc bạn bè đông đảo, Nhung chạy tọt vào phòng khóa cửa lại, em gọi mãi không chịu mở, đành phải ngủ ngoài phòng khách. Sáng ra em trách thì Nhung bảo tại khách khứa đông quá, Nhung mệt nên ngủ quên đi mất. Hôm nay em đã để ý đề phòng, vậy mà Nhung lại cũng đã lén vào phòng khóa trái cửa lại rồi!

Nghe Lộc kể, tôi cười nôn cả ruột, rồi mách kẻ ấu cho tên em rể:

-Lộc chỉ việc rút cầu chì ra cho tắt hết điện trong nhà, rồi kêu ầm lên là có ma là nó mở cửa ngay ấy mà!

Ai ngờ cái kẻ ấy lại hiệu nghiệm thật. Nhung vẫn không hề biết là tôi bày mưu mẹo cho Lộc. Cho tới khi chúng nó đi hưởng tuần trăng mật ở London về, Lộc mua tặng bà chị vợ bao nhiêu là mỹ phẩm đắt tiền và áo đẹp để đền ơn khiến cho Nhung nghi ngờ vặn hỏi. Biết chuyện rồi nó còn chạy về nhà nạt nộ tôi:

-Ai khiến bà bày mưu cho tên đó...hại đời tôi hả?

Tôi cười bảo:

-Mày không lo lót cho tao, tao đem chuyện kể với bè bạn khắp năm châu bốn biển thì mày chỉ có nước dọn thổ con ạ!

Nhung cười lỏn lẻn che dấu nỗi ngượng ngập của nó.

Sang đầu mùa thu tôi bắt đầu nhập học. Thị trấn nơi tôi trọ học chỉ có độ trên hai trăm người Việt tị nạn, đa số là thanh niên nam nữ độc thân. Phở xá nhỏ bé nên chả bao lâu là quen mặt nhau gần hết. Những thời gian học hành, nấu nướng chiếm hết ngày nên tôi cũng chẳng giao du thân thiết với một ai. Ra ngoài đường có gặp nhau cũng chỉ trao đổi năm ba câu hỏi thăm rồi ai đi đường nấy. Trong trường cũng có vài người Việt Nam theo học các ngành khác, và dần dần tại tôi hợp thành một nhóm tương đối thân thiết và có đi lại thăm viếng nhau.

Tôi gặp Tùng trong bữa tiệc sinh nhật của một người bạn. Buổi họp mặt có khoảng trên dưới hai chục người, hầu hết ở lứa tuổi hai mươi đến hai mươi lăm. Ngoài trừ tôi và một người khác có lẽ là còn ở một lứa tuổi cách biệt hơn nữa. Tôi được giới thiệu với Tùng, theo lời chủ nhân là một người "độc thân tại chỗ", anh bạn cắt nghĩa rõ hơn:

-Anh Tùng đang đợi bảo lãnh gia đình từ Việt Nam sang.

Trong câu chuyện tôi được biết Tùng là một giáo sư ở Việt Nam, sang đây được trên hai năm, cũng đang đi học lại ngành điện toán. Tùng đã được giấy phép bảo lãnh cho vợ và hai con, đang đợi ngày đoàn tụ.

Câu chuyện giữa chúng tôi hướng dẫn về việc nhắc lại những kỷ niệm cũ ở Sài Gòn. Tùng là người đã trưởng thành trước

ngày cộng sản xâm chiếm miền Nam, nên chuyện về Sài Gòn hoa lệ ngày xưa chàng còn nhớ rành rẽ lắm. Chúng tôi nhắc nhở về những con đường Tú Xương, Bà huyện Thanh Quan thơ mộng, về bánh cuốn Tây Hồ, hủ tiếu Mỹ Tho ở khu Tôn Thất Đạm, bánh mì Ba Lệ ở Tân Định để cùng bồi ngùi nhớ tiếc.

Sau bữa ăn chính, theo một thông lệ rất Việt Nam, phái nữ xô vào giúp chủ nhân thanh toán bát đĩa. Còn đàn ông, con trai tụm lại ở một góc nhà tiếp tục lai rai với những kết bia được kéo ra liên tiếp. Dọn dẹp xong, đám con gái lên ngồi trò chuyện gẫu một lát rồi lui dần. Tôi cũng ra về ngay sau đó, liếc về phía bàn nhậu, hình như tôi thấy một bàn tay dơ lên chào vẫy.

Tôi gặp lại Tùng trên một chuyến xe bus từ trường trở về nhà. Xe hôm ấy vắng, Tùng lên xe sau tôi một trạm. Sau khi rút ví dơ lên cho người tài xế xem tấm thẻ tháng, Tùng ngơ ngác tìm chỗ ngồi. Thấy tôi, mắt Tùng ánh lên tia mừng rỡ, chàng đi lại ngồi xuống bên cạnh tôi và nói ngay:

-Tôi đã hỏi số điện thoại của chị, đang định gọi lại xin phép chị đến chơi để nói tiếp câu chuyện dở dang bữa trước, thì may lại gặp chị đây.

Tôi giả bộ ngơ ngác:

-Đâu có câu chuyện gì dở dang đâu anh?

Anh chàng cũng khéo làm bộ ngạc nhiên:

-Trời, chuyện về Sài Gòn cũ thì nói tới bao giờ cho hết, nhất là đâu có phải bắt cứ ai cũng có thể chia sẻ với mình những kỷ niệm xưa đâu?

Tôi nghĩ thầm trong bụng, đừng có vội vàng đi quá xa như thế, tôi không có ý định chia sẻ gì với ai hết đâu ông nội đi. Tôi nghĩ thế, nhưng mà tôi lại trả lời Tùng:

-Nghĩ cũng thật lạ, mọi người chúng ta đều tìm mọi cách để bỏ nước ra đi, để rồi ra ngoài rồi thì lại thu vén từng hình ảnh nhỏ, từng kỷ niệm con con về quê hương.

Câu nói của tôi như khơi đúng mạch tâm sự của Tùng, chàng lại miên man kể chuyện về những ngày tháng Văn Khoa cũ, về những ông thầy chàng biết là

chúng tôi có học chung, dù rằng Tùng ra trường mấy năm rồi tôi mới bước vào năm dự bị. Xe dừng lại ở trạm gần nhà, tôi mỉm cười bảo Tùng:

-Tôi rất thích nghe chuyện Sài Gòn của anh, nhưng đã đến nhà rồi, tôi phải xuống xe ở đây. Chào anh và hẹn một dịp khác vậy.

Trước khi đứng lên để nhường lối cho tôi ra, Tùng còn đỡ tay làm một cử chỉ như là biểu lộ sự thất vọng, không biết vì tiếc cho mấy trạm xe ngắn ngủi, hay vì không thấy tôi ngỏ lời mời vào nhà chơi.

Khi một mình mở cửa vào căn hybel trống lạnh, tôi cũng không khỏi có một cảm giác buồn buồn, tiêng tiêng. Cũng giống như mọi người, tôi cũng thấy tôi chắt chiu từng kỷ niệm nhỏ của quê hương, và tôi sợ hãi tự hỏi liệu Tùng có chính là một kỷ niệm mà tôi muốn nâng niu, cất giữ hay không?

Chừng một tuần lễ sau đó, tôi nhận được điện thoại của Tùng ngỏ ý muốn tới thăm, tôi đã từ chối, lấy lý do là đang rất bận rộn với bài vở cho những môn thi vào trước dịp lễ Giáng sinh. Tôi vui đầu vào bài vở thật sự, và cố gắng không muốn nghĩ đến những kỷ niệm xưa nữa.

Sau dịp lễ Giáng sinh về chung sống với gia đình, tôi trở lại thị trấn nhỏ để tiếp tục việc học. Tôi trở lại để thấy thành phố như mang một khuôn mặt hoàn toàn mới lạ. Mùa đông đã tới, cảnh vật trông y hệt những bức tranh mà tôi đã có dịp xem trong sách về các xứ Bắc Âu. Những mái nhà phủ một lớp tuyết trắng phau, những hàng cây khẳng khiu trơ trụi. Hai bên đường, những hàng rào bằng tuyết do xe ủi tạo nên, mặt ngoài ám đầy khói xe đen xỉn, nhưng mặt trong vẫn còn giữ được màu trắng tuyết, lộ chỗ những vết chân người.

Trên chuyến xe bus trở về nhà sau buổi học đầu tiên, tôi lại gặp Tùng lên ở trạm cũ. Lần này tôi hiểu là không phải do sự tình cờ nữa, vì tôi biết lộ trình xe bus về nhà Tùng khác hẳn với chuyến bus của tôi. Tùng cười từ lúc bước lên xe, đến gần chỗ tôi ngồi và hỏi tự nhiên:

-Bài vở thi chị làm được cả chứ ạ? Chị nghĩ lễ Giáng sinh vui không cơ?

Tôi tự động ngồi lui vào trong, nhường chỗ cho Tùng, và trả lời theo cái giọng...ăn miếng trả miếng:

-Bài vở tôi làm tương đối và nghĩ lễ bình thường anh ạ.

Lần này anh chàng nói chuyện dè dặt, không nhắc gì đến các "kỷ niệm Sài Gòn", chỉ có vẻ như chăm chú đến những trạm mà xe bus ngừng lại. Khi còn cách một trạm nữa là tới chỗ tôi xuống xe, Tùng nói như than:

-Còn một trạm nữa là chị xuống mất rồi phải không ạ?

Tôi không khỏi mỉm cười, và đành nói một câu...xã giao lịch sự:

-Vâng, còn một trạm nữa tôi xuống, nếu anh không bận gì thì mời anh ghé vào chơi.

Anh chàng như chỉ đợi có thế, tươi nét mặt vội vã:

-Vâng, tôi hoàn toàn không bận gì cả, và đang rất muốn được tới thăm chị.

Chúng tôi xuống xe đi vào nhà. Con dốc trơn trượt đi lên Blokk nơi tôi cư ngụ là nỗi khổ tâm lớn của tôi vào mùa đông. Leo lên còn tương đối dễ, nhưng buổi sáng sớm phải đi xuống để đón xe bus mới thực là khổ. Lúc này chúng tôi đang đi lên, nhưng mặt đường trơn bóng do đám trẻ nghịch ngợm lấy những bao nylon lớn lót dưới móng rồi tuột xuống cũng đủ là lý

do cho Tùng đỡ nhẹ lấy cánh tay tôi để đi lên. Chiếc áo mùa đông dày cộm khiến tôi không có cảm giác gì hết, nhưng mà tôi vẫn thấy nóng mặt vì cái cử chỉ rất tự nhiên này.

Khi rút bao tay, lấy chìa khóa mở cửa vào căn hybel, không phải chỉ có một mình như mọi lần, mà cùng vào với Tùng, tôi không tránh nổi một cảm giác ngượng ngùng. Liệu đây có phải là sự bắt đầu cho một màn kịch mới mà tôi sắp phải thủ diễn trong những ngày sắp tới không?

Trong óc tôi loáng thoáng hiện ra hình ảnh của một người đàn bà lạ mặt với hai đứa con thơ. Chưa gì tôi đã thấy như mình đang làm một điều chi gian dối. Tôi nghe giọng nói của mình mất hẳn vẻ tự nhiên:

-Anh ngồi chơi đợi tôi xuống bếp pha nước uống cà phê.

Tôi bước vào trong bếp trước khi Tùng kịp treo áo lên mắc...

PHẠM TƯỜNG CHI

BẠN MUỐN DỌN NHÀ VỀ OSLO?

Bán Rekkehus tại Skjetten, cách trung tâm Oslo 20 phút xe hơi, khu vực đông người Việt, gần các khu buôn bán, bưu điện, trường học, vườn trẻ, ngân hàng, xe buýt...

Rất thuận tiện!

Nhà 2 tầng, rộng 126 mét vuông, 5 phòng ngủ rộng rãi, 2 phòng khách khang trang, vườn trước, vườn sau, nhà xe...

Tiền nhà: 2253 kr. một tháng, Giá takst 770.000 kr.- Bán chỉ có 600.000 kr. mà thôi!

Xin liên lạc Ó. LONG - Điện thoại số (02) 97 44 47.

AO NƯỚC LÃ

(tiếp theo trang 16)

phát hiện trên đầu chỗ đứng có quá nhiều băng vải biểu ngữ. Hấn không nhớ ngày tháng, và chẳng ai hỏi đầu thắc mắc về mấy thứ lể lạc chào mừng này nọ. Quả thật họ tốn công sức để bày vẽ nhiều điều.

-Anh cho tiện, tính luôn cả ông già này ha?

Ông già bước xuống xe, lần tay vô lưng quần như kiểu đang nghềch mặt gãi đá ngựa một cái nhọt mọc hiểm ác. Hồi lâu lôi ra một túi vải nhỏ bằng bao thuốc lá có miệng gút lại bằng sợi dây dứa tước nhỏ, thắt nơ.

-Mấy tiền, để tui trả, cho cả hai.

Vừa nói vừa moi những đồng bạc mới ở trong. Người thanh niên đeo lên vai cái xách bước vô lể đường nhón chân nhìn số nhà khuất sau một lùm cây. 15, số lẻ. Hấn quay lưng, nói một mình: Vây là bên kia đường. Ánh mắt dừng lại ở căn nhà mới quét nước với màu vàng. Núi đồ tu tập rất nhiều màu sắc, đặc biệt là màu đỏ. Ngay cả con số 18, cũng được người ta tần mẩn tô sơn.

Chiếc xe lam gầm gu bỏ đi, ông già đứng trong đám khối củi mặt cắt gói tiền. Người thanh niên ngóng cổ nhìn ngược xuôi, chỗ một chiếc cam-nhông hung hăng chạy vụt qua mới dặt tay ông già bằng ngang mắt lộ.

-Tối đúng địa chỉ rồi đó, bác tòi hỏi thằng bộ đội đứng gác của thú?

-Còn cậu?

-Tui hết nhiệm vụ rồi, tui ngồi ở đây chờ đón xe chạy ngược về lại.

-Cậu có tiền nong để đi về không? Thiet cảm ơn cậu nhiều nghe.

Người thanh niên cười mệt mỏi, không nói gì cả, đã một viên gạch lớn để rồi ngồi xuống trên cái bê mặt nhỏ vừa bị lật quay. Chông cặm nhìn chừng tới căn nhà mà ông già sẽ đi vô.

Ông già lại moi túi, cặm ở tay bao ny-lông đựng giấy má có chèn lá thú.

-Mai một cậu có rãnh ghé lại chỗ ni cho thằng con tui được nói đôi lời cảm tạ về công trình dẫn dắt. Thôi tui đi nghe.

Ông già vỗ vỗ vào vai người thanh niên ít cái mới thực sự quay lưng. Ông đi tới cổng cổ cây gỗ sơn đỏ trắng chân ngang lối vào. Tên bộ đội rời khỏi vị trí.

-Ông già kia, đứng làm gì đấy?

-Nguyễn Văn Sắt. Anh cho tui hỏi đây có phải nhà của thằng Sắt không?

-Đây là cơ quan nhà nước, chẳng có sắt đồng chỉ kẽm gì cả, đứng lộn xộn.

-Cố phải số 18 đường Quốc Lộ Một thành phố Nha Trang tỉnh Phú Khánh...

-Tôi bảo đừng có lộn xộn, đang ra chỗ khác đi.

Tên bộ đội đeo khẩu AK bước lại gần đưa tay nấn nấn vào bọc vải ông già đang ôm, tiện việc xô ông già đứng giữa cổng cản trở lưu thông, đẩy dõn vào cột trụ xi-măng có gắn số 18 đỏ chói.

-Ở đây có sẵn lá thú, anh coi giúp nó viết có đúng địa chỉ không...Thằng con tui...Nguyễn Văn Sắt...

Người giữ cổng giục miệng giấy, bao thư rách một góc nằm trong tay ông già đứng run run. May mắn là phần ghi tên người gửi không bị xâm phạm tới, còn có thể đọc ra. Tên bộ đội lăm bầm một hồi rồi nhìn kỹ mặt mày ông già.

-Đúng là địa chỉ có quan nhưng không có ai ở đây mang cái tên là lũng này. Không chừng có thằng phản động nào muốn hại ông đây.

-Phản động? Thằng con tui theo cách mạng cả chục năm...hấn là Nguyễn Văn Sắt, hấn tuổi Dân, tui tui để ra chỉ được có một mình hấn...Hấn có cái bột dùi cặm, mọc được bốn năm sợi lông, thấy bói lúc xưa nói mai sau hấn làm lớn để cho tui tui nó mặt nó mày... Nguyễn Văn Sắt, anh nhớ lại thú coi trong nhà đó có ai tên nọ không? Hấn sắp lấy vợ, tui không ngại đường xa tom góp chút quà mang vào cho hấn. Tui là Nguyễn Văn Bút, thân sinh thằng Nguyễn Văn Sắt...

Tên bộ đội tần ngẩn, mặt hoang mang, mắt lảo liên. Thôi may có chiếc ô-tô con ở trong chạy ra bóp còi inh ỏi. Hấn không

kéo rào cản mà lòn người chạy tòi bên xe, nhỏ to hồi lâu với mấy cái đầu ngời lơ nhố thấy đục qua cái kính chắn gió trong treo. Trên xe, một người với vàng nhảy ra, áo quần màu cứt ngựa như tên giử công. Người này làm thế công việc của tên kia, mở sợi dây cho thanh gỗ đỏ trắng ngóng đầu lên cao rồi đưa tay làm đầu khoát cho xe chạy.

-Thằng Sắt, phải mi không?

Người vừa mở công đi mau tới chỗ ông già, cái bột đen dưới cặm co giãn, ở đó những sợi lông đã cắt cụt ngọn.

-Ai muốn Bộ vô đây chờ. Già cả không chịu ở yên một chỗ, lại chẳng cần kiếm tiền kẽm tiền bạc vác mạng tôi đây.

-Tổ cha mi, tên cha sinh mẹ để đặt cho coi bộ dơ đang hay rằng mà mắc cổ đầu diêm với người ta. Tui hỏi cái thằng bộ đội kia đến rất cổ mà hấn cũng chẳng biết. Rửa thì phải kêu bằng chi thế?

Người tên Sắt mặt dăm chiêu nhìn trời chạng vạng đưa tay ngoắc thằng bộ đội đứng trong chòi gác cứ lăm lét ngó ra.

-Dạ, đồng chí Chín Bớt gọi?

Ông già sưng sọ, quai lạ. Thằng ni một bột sờ sờ ra đó, có chi...

-Đồng chí bỏ đây, chạy ù đi gọi cho tôi một chiếc xe thô. Khẩn trương lên.

Tên bộ đội dạ một tiếng, tay đề nón cỡi trên đầu chạy ra đường dáo dác. Hấn thấy người thanh niên ngồi chông cặm.

-Ê, có thấy chiếc xe thô nào không?

Người thanh niên phải dít đứng dậy ngựa mặt dòm ngọn đèn đường vừa thấp sáng. Mấy con thiêu thân tụ tập thật mau bay rối loạn trên vùng đèn tròn. Hấn thì không ư đứng một cách lộ liễu, chường mặt dưới ánh sáng ngọn đèn hắt xuống nên rào bước tới một tầng cây tối bóng. Sự dôi dặt đó làm vô tình nghe rõ mẫu đôi đáp của hai cha con.

-Bọ củ' an tâm tới đó mà ngủ qua đêm. Nhà con Nậm chứ phải ai xa lạ đâu, tui tui đợi xong lễ lạc là đăng ký kết hôn với nhau. Có chi tui biếu Nậm sáng mai đem Bọ ra bến xe mà về cho mau.

-Tau không tới chỗ nó, tau thả ra thuê giường bố ngủ bụi ngủ bố còn hơn. Có mặt mi đây cũng như không, thiệt tội cho Mạ mi hy vọng hảo huyền.

-Mạ biết tui sắp lấy vợ chưa? Bà già có cho tui tiền bạc chi không?

Ông già đưa cả cái bọc vải đang ôm cho đứa con.

-Mạ mi có bấy nhiêu đồ thôi, coi như tau yên lòng làm xong lời ỷ thác.

-Thế nào tui tui cũng tranh thủ xin có quan đôi ba ngày phép về thăm Mạ.

-Thăm cái cục củt. Mạ mi chết cả' thảng rồi. Tau đánh giầy thép vô mà mi không nhận được hay rằng? Thăm hỏi chi cho mất việc công, mi có thưởng Mạ mi thì đeo cái miếng vải ni mà tưởng nhớ.

Ông già tính cỏi kim băng, thằng con mặc đồ củt ngựa đã la làng khi thấy.

-Lâm chi vậy không biết, đeo ba cái đồ đôi khi thêm hại tui. họ tưởng có đảng phái hội đoàn chi ru rề tui gia nhập.

Ông già sưng mắt dờm thằng con nhặt nhòa đứng đó, trong một buổi chiều đã chết thực sự.

-Thằng gác cửa nó đứng, ở đây không có ai tên Nguyễn Văn Sắt cả. Mi tên chi tau quên rồi? Tô' cha mi.

Ông già lâm lủi bỏ đi. Mắt ông nhoè nhoẹt thấy người thanh niên vẫn còn đứng đó, dưới lùm cây xao động cố giỡ. Nhu kiêu tui thân ở chốn lạ bỗng bắt gặp người bạn vãng, ông già tới siết cứng người thanh niên đồng trang lứa với đứa con suốt đời cách biệt của ông. Ông thò tay vô quần sờ soạn bọc tiền.

-Tui chưa trả được ơn anh. Tui mình kiếm quần cóc nào vô nghĩ' chân. Anh rành đường mà, uống vài ly rượu cay cho hạ hỏa.

Người có tên Chấn Bót đứng mở bọc vải ra, vắt gói xôi bên vệ đường rồi mân mê những món quà cố bắt ngó trong đó. Hắn nói với theo hai cái bóng đen đi động mỗi lúc một xa: Cảm ơn Bọ hỉ, như vậy là không tới nhà con Nậm phải không?

HỒ ĐÌNH NGHIỆM

TÌM TỰ DO

Trên chiếc thuyền con người chông chát,
Vượt trùng dương lướt sóng ra khơi.
Đất nước tôi sau sự đổi đời,
Đây thảm trạng thê lương thế đó!
Trong khoang thuyền, mỗi người một số.
Nét lo âu hiện rõ thường đau...
Ngước mắt nhìn khăn nguyện trời cao!!!
Xin phò trợ được vào đến đất.
Giờ sống chết cam đành phó mặc?!

Bọn dã man hải tặc lộng hành.
Hiếp thuyền nhân cướp của đã đành,
Còn giết chết vất thầy xuống bể,
May sống còn hăm đâu đã để??

Tiếp chuỗi ngày nơi trại tạm cư,
Ngửa tay ra đón nhận thừa dư,
Và khôn đôn vời tên đồ tể.
Nỗi thối, khổ đau thường vô kể!!!
Cũng chỉ vì hai chữ "tự do".

Hàng triệu người thân xác ra tro...
Gia đình phải sinh ly tử biệt,
Ôi đòn đau! người dân nước Việt.
Khúc ly sầu thế kỷ hai mươi,
Dân tộc tôi héo hắt nụ cười,
Bối một lũ lòng người dạ thú?!

Trên chiếc thuyền con dù quá cũ,
Đổi mạng liễu cùng rủ vượt biên.
Hơn mười năm thê sự đảo điên,
Cảnh tang tóc triền miên tiếp nối...
Việt Nam hối! quê hương tắm tới!!!
Kẻ nào làm đác tội với dân?
Cây chia ly kẻ Sở' người Tần,
Trang sử Việt xin cần ghi chép.

DƯƠNG HOÀNG VÕ

VỤ ÁN BÁO VĂN NGHỆ

(tiếp theo trang 25)

Vậy là, rõ ràng qua bản trao đổi đề cương chính trị giữa hai Đảng, đề cương của ta bộc lộ rõ ràng tinh thần thiếu thực tiễn, lấy tình cảm thay thế cho nhận thức khách quan, lấy các tín điều cũ thay thế cho các biện pháp thiết thực và hữu hiệu. Những quan điểm và tư tưởng của đoàn đại biểu Liên Xô khách quan hơn, nghiêm túc cầu thị hơn khi công nhận thực tiễn yếu kém về mọi mặt kinh tế, khoa học, kĩ thuật của phe xã hội chủ nghĩa do chính họ là trụ cột so với phe tư bản. Hơn nữa, họ đã thành thực đề ra giải pháp với các nước lạc hậu thuộc thế giới thứ ba là: Đối với các nước này, vấn đề lựa chọn con đường phát triển xã hội chủ nghĩa hay tư bản chủ nghĩa phải được đặt ra một cách trực tiếp, cấp bách. Vấn đề cấp bách ở đây là chống đói nghèo để tồn tại, trước khi lựa chọn con đường tiến bộ xã hội...

.PHẢI CÓ NHỮNG NHẬN THỨC MỚI

Thế giới đã đổi thay nhanh chóng, không còn ở giai đoạn con người nhắm nháy vào một trong hai đội quân của chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa tư bản để thanh toán một mất một còn, tiến tới ngai vàng độc tôn của trái đất.

Ngày nay, những kẻ trước đây coi nhau là tử thù phải sống chung dưới một mái nhà, con người phải xem xét và giải quyết các vấn đề chính trị trên cơ sở lợi ích toàn cầu, không thể chỉ đứng trên lợi ích giai cấp, dân tộc, một đảng hay một nước. Phải nhận thức và giải quyết mọi vấn đề chính trị thế giới với tinh thần nhân đạo. Phải bỏ cái nhìn thù nghịch và tin cậy lẫn nhau. Với những đặc điểm tư duy như thế, bản đề cương của Đảng ta quả là cần phải gia cố rất nhiều í chí và nỗ lực để hoà nhập vào tình hình thực tiễn chung của nhân loại và tìm được đường đi chuẩn xác nhất cho đất nước. Chỉ có một biện pháp đạt được điều đó, là thú nhận và kết hợp được tinh hoa của các bộ óc tiêu biểu cho cộng đồng dân tộc. Và muốn làm được điều đó, chỉ có một cứu cánh là thực hiện triệt để cuộc đổi mới, mở rộng dân chủ và công khai, xé rách tấm màn đen u tối của bí ẩn và thần quyền che chở cho bộ máy quan liêu, tự làm sạch tổ chức Đảng và Nhà nước, tiến hành triệt để những cải cách cần thiết trong cơ cấu xã hội. Cố nhiên, Đảng không phải là một khái niệm siêu hình. Đảng là một tập hợp đội ngũ. Trong đội ngũ ấy, có những người giữ được phẩm chất cách mạng, tin cậy và yêu thương quần chúng, lấy hạnh phúc của nhân dân làm lí tưởng cho cuộc sống của mình. Bên cạnh họ, cũng có những kẻ đã xa rời mục tiêu cách mạng từ lâu, tự lấy cứu cánh là mình, lấy việc bảo vệ quyền lực của mình là cứu cánh đời sống, không thêm đếm xỉa tới lợi ích quần chúng như một đám đông thực thi trò chơi giành quyền uy cho cá nhân mình. Những kẻ này đã và sẽ còn chống phá quyết liệt cuộc đổi mới, cải cách mở rộng dân chủ và công khai. Và họ sẽ nguy trang hạnh động của họ dưới những danh từ rất tốt đẹp, mi miếu.

Trước đây, khi Staline tiêu diệt những đồng chí của mình, ông ta đã nguy trang tội ác bằng chiêu bài bảo vệ Đảng. Phải vài thập kỉ sau, tấm màn bí mật của quyền uy mới được xé rách để phơi bày những tội ác như bản đồ.

Điều này, cố lẽ làm đau lòng hàng triệu con người đã đắm mình trong các ảo lí tưởng về một thân thánh tái sinh, ngược lại nó cũng giúp các thế hệ mai hậu thông minh hơn. Với tất cả các bài học đau đớn của quá vãng, với tất cả khát vọng về một tương lai no ấm, tốt đẹp cho dân tộc, giờ đây, cuộc đổi mới đang là một nhu cầu mãnh liệt có tính toàn thể của quần chúng và của tất cả các đảng viên còn giữ được tính cách mạng trong sáng. Thực hiện quyền dân chủ là một trong những dự kiến đầu tiên cải biến tình trạng nặng nề của xã hội, đặt móng cho sự tiến bộ của đất nước. Nó là quyền lợi, là ước vọng chính đáng của quần chúng đáng lẽ đã phải được thực hiện từ lâu. Nó sẽ là một trong những hành trang cần thiết của mỗi công dân khi họ muốn tiến vào ngôi nhà của nền văn minh, của công bằng và bác ái. Nó sẽ là tấm gương, hơn mọi tấm gương nào khác, phản ánh cuộc biến đổi của Đảng, Nhà nước và xã hội chúng ta nói chung. Vì lẽ đó, chúng tôi thấy mỗi con người cần phải tham dự vào công cuộc đổi mới, dân chủ hóa, công khai hóa với tinh thần trách nhiệm cao nhất của mình.

.DÂN CHỦ KHÔNG PHẢI LÀ MỘT TRÒ CHƠI

Đã mở đầu bài tham luận này bằng cách trích dẫn vấn kiện Đại hội 6 về văn hóa, văn nghệ, tôi cũng xin kết thúc bằng một trích dẫn văn kiện khác:

Báo cáo- trang 127- nói rằng:

"Trong xã hội ta đang diễn ra cuộc đấu tranh giữa hai lối sống: lối sống có lí tưởng, lành mạnh, trung thực, sống bằng lao động của chính mình, có ý thức tôn trọng và bảo vệ của công, chăm lo lợi ích của tập thể và của đất nước- với lối sống thực dụng, dối trá, ích kỉ, ăn bám, chạy theo đồng tiền. Các lực lượng làm công tác tư tưởng phải tích cực tham gia cuộc đấu tranh này, lên án, vạch trần bản chất thoái nát của lối sống cũ, khẳng định mạnh mẽ và truyền bá rộng rãi những giá trị đạo đức mới, thúc đẩy quá trình hình thành lối sống mới."

Vấn kiện đã khái quát chung. Tôi xin phép được nói cụ thể thêm: Giờ đây, trong công cuộc đổi mới, đổi dân chủ, công khai hóa xã hội, cũng có rất nhiều kẻ dối trá, cơ hội. Chúng không những chỉ chạy theo đồng tiền, mà còn bảo vệ quyền lực và lợi lộc của bản thân mình bằng bất cứ phương sách nào, dù là dẫm đạp lên lợi ích của quần chúng, dù phản bội bạn bè, ngấm máu phun vào người khác, hôm nay chúng tung hô phong trào đổi mới và dân chủ hóa, khen ngợi

hết lời báo **Vấn Nghề**, ngày mai đời truất chức tổng biên tập Nguyễn Ngọc và mặt sát báo, dân chủ hay chuyên chính cũng chỉ là một thứ nước bọt chúng phun vào công chúng để kiếm cho mình phần bông lộc to hơn cả, để dành hơn cả. Đó, kẻ thù của dân chủ. Một thứ kẻ thù khác cũng nguy hiểm không kém : những kẻ đã quen kiếm chác trong bộ máy quan liêu, dưới tấm màn bí ẩn của thần quyền, xa rời nỗi đau khổ và hạnh phúc của quần chúng, sử dụng thành quả cách mạng như những viên gạch xây bậc thêm đi đến lạc thú cá nhân, rao giảng những tín điều lừa mị mọi người và không từ một thủ đoạn tàn bạo nào để giữ cho được đặc quyền đặc lợi...

Dân chủ, không phải là một trò chơi !

Dân chủ, không phải một món quà, một ân huệ từ trên các cấp lãnh đạo Đảng và Nhà nước ban phát !

Dân chủ, là một phẩm chất tốt đẹp của xã hội mà người ta chỉ có thể tạo nên bằng cuộc đấu tranh kiên quyết, không khoan nhượng với các trở lực để đem lại cho quần chúng. Thử tài sản tinh thần không gì thay thế được.

Con người gặt hái được nhận thức từ những nỗi đau chứ không phải từ những niềm vui. Và bất cứ một hạnh phúc nào cũng đòi trả giá. Một dân tộc, muốn có được một tài sản tinh thần cũng phải chịu trả giá cho tài sản đó.

Trong cuộc đấu tranh cho đổi mới, dân chủ, công khai hóa, chắc chắn chúng ta cũng phải trả một cái giá không quá ít ỏi. Nhưng đầu sao, tôi cũng tin rằng cuối cùng nhân dân cũng sẽ cầm nắm được viên ngọc báu ấy trong tay.

DƯƠNG THU HƯỜNG

(*)-Do toà soạn phân đoạn và đặt các tiêu đề.

Chúc Mừng

Nhận được hồng thiệp báo tin

cô **NGUYỄN THỊ TRÚC LY**

trưởng nữ của ông bà **NGUYỄN VĂN PHÚC**
(Na Uy)

sánh duyên với

cậu **PHẠM VĂN HÙNG**

thứ nam của ông bà **PHẠM VĂN HẢO**
(Việt Nam)

Hôn lễ cử hành tại tư gia, Bjørnerkroken 35, Ås
ngày 25.5.1989

Chân thành chia vui cùng hai họ và cầu chúc
cô dâu-chú rể được mọi điều tốt đẹp trong
cuộc sống lứa đôi.

Đào Quang Mỹ

THẺ THỨC MUA BÁO DÀI HẠN

Quý Bạn Đọc muốn mua báo **Vượt Sóng** dài hạn có thể theo một trong hai thẻ thức sau đây:

1. Liên lạc với các Chi Hội NVTN hay đại diện **Vượt Sóng** tại địa phương, đóng tiền mua báo hoặc nhận Postgiro để trả thẳng cho BCH/Trung Ương. Ấn phí mỗi số là 20 Kr.

2. Liên lạc thẳng với:

VIETNAMESISK AVIS

Po. Box 8376-Hammersborg
0129 OSLO 1

Postgirokontonr. 2 48 07 54

Khi trả tiền báo bằng Postgiro tại bưu điện, xin ghi rõ trên Postgiro muốn mua mấy số, bắt đầu từ số nào. Đề nghị quý Bạn Đọc mua trọn năm (6 số-120Kr.) để thuận tiện cho việc số sách.

Quý Bạn cũng có thể liên lạc trước để nhận mẫu Postgiro in sẵn.

Xin thành thật cảm ơn Quý Bạn Đọc.

VƯỢT SÓNG

THẺ THỨC VÀ GIÁ BIỂU

**ĐĂNG QUẢNG CÁO-CHIA BUỒN-TIN MỪNG
RAO VẬT-NHÂN TIN**

Với chủ trương các tiết mục nói trên cũng phản ánh phần nào sinh hoạt của người Việt tại Na Uy, **Vượt Sóng** sẵn sàng nhận đăng **QUẢNG CÁO-CHIA BUỒN-TIN MỪNG-RAO VẬT-NHÂN TIN**. Nhưng để được rõ ràng về phương diện tài chánh, chúng tôi xin ấn định phí tổn gửi đăng như sau:

-**Quảng cáo:** 1 trang 500 Kr.

1/2 trang 250 Kr.

1/4 trang 150 Kr.

(Không nhận đăng các trang bì)

-**Chia buồn, Tin mừng, Rao vật** có tính cách cá nhân:

-Một cột dưới 10 hàng: 50 Kr.

-Một cột trên 10 hàng, không quá 15 hàng (trên 15 hàng tính là 1/4 trang như quảng cáo thường mại): 100 Kr.

-**Chia buồn, Tin mừng nhân danh BCH/TU, các Chi Hội và BBT **Vượt Sóng**:** Miễn phí.

-**Nhân tin tìm thân nhân, tìm bạn:** Miễn phí.

VƯỢT SÓNG

BÁN NHÀ HÀNG TÀU VIỆT

Cổ sản thợ tàu từ Hồng Kông nấu bếp, đã làm tại Na Uy 3 năm. Nhà hàng tầng 1, 80 ghế (có thể bỏ thêm được). Tầng 2, 4 phòng ngủ. Kjeller. 3 cầu tiêu, phòng tắm, kho để hàng và văn phòng. Tổng cộng 450 mét vuông. Tiền nhà rẻ 16.000 Kroner/tháng. Có môn bài bán rượu bia. Tất cả đồ đạc trong bếp cũng như bàn ghế đều mới. Semtrum Trondheim. Bán 30% dưới giá takst. Xin liên lạc ô. Nguyễn Văn Mạnh, dt: (07) 530085.

NGHĨ LAI RAI...

(tiếp theo trang 12)

Tính ra chúng ta mất nước sơ sơ đã 14 năm cỡ lẽ rồi. Nhìn lại các bậc đàn anh, cha chú, người ta thấy các vị này nay đã trở thành "gạo cội", không lên chức ông nội thì cũng ông ngoại, đa số vì ý thức thân phận, thời cơ và hoàn cảnh nên đã "dừng bước giang hồ", tiếc rằng ở đây không nuôi gà đẻ "đuối cho vợ", dành nhâm nhi cà phê, vẽ thuốc rê và coi lũ cháu cho qua ngày đoạn kiếp tha hương. Trong khi đó, hầu hết các nhi đồng phe ta thì mới tới giai đoạn mọc mụn của lứa tuổi "hippi choai choai", nếu không chào đời ở ngoại quốc thì số thâm niên trên đất nước Việt nam quả thật mới có tí tẹo, phát ngôn tiếng mẹ đẻ còn chưa rành, nói chi đến hiểu biết văn hóa, phong tục nước nhà, bởi vậy tình cảm đối với đất tổ, ý thức về quê hương, dân tộc...đương nhiên phải nghèo nàn thảm khốc. Thôi thì lớp đàn em, đàn cháu này ta đành để "rẽ-đọc" cho tương lai- rồi hy vọng với thời gian học hỏi, nghiên cứu cộng với sự giáo dục của gia đình, các đảng con nít hiện tại sẽ chín mùi trong mai hậu.

Vậy thì vai trò hữu hiệu và quan yếu bây giờ đương nhiên thuộc về lớp-trẻ-hôm-nay nắm giữ. Phủ nhận là đắc tội tầy đình, từ khước là tự làm "mất mặt khu bư chính", mà không hoàn thành công tác thì...quê không để đâu cho hết quê !

Nhớ lại ngày bỏ nước ra đi, hầu hết chúng ta chẳng đem theo được gì về vật chất ra hồn ngoài cái quần sã-lớn tồng teng trên người. Vốn liếng cao quí nhất phải chăng là mớ văn hóa dân tộc trong tâm hồn ? Như mọi người đã thừa biết đây, một khi văn hóa còn, át dân tộc còn. Ở trong nước, cộng sản đang "thừa thắng xông lên" trong chính sách xóa bỏ nền văn hóa cổ truyền để thay thế bằng thứ văn hóa vô thần Maxit. Không lý ở hải ngoại, được đủ thứ tự do căn bản, ta lại nỡ để vốn liếng văn hóa do cha ông truyền lại cũng tiêu tan từng sao ?

Nói gần nói xa chẳng qua nói gọn lại rằng văn hóa bao gồm tất cả những gì phản ánh lối sống, tư tưởng, hành động...của một dân tộc. Việc bảo vệ và phát huy văn hóa chẳng đòi hỏi những công cuộc đấu tranh cam go đến độ phải đổ máu, gây xương hoặc những chương trình, kế hoạch đao to búa lớn hoặc khoa trương rầm rộ kiểu "Sơn đông mải võ", trái lại chỉ cần người ta sống sao cho đẹp, từ đi đứng, ăn uống đến cách xài đồ, xử thế sao cho văn minh, hợp lý và đầy ý thức. Thêm vào đây, tư tưởng và hành động sao cho phóng khoáng, nhân bản, vị tha, lịch thiệp và tiến bộ. Ấy là cốt văn hóa đấy !

Tuổi trẻ chịu chơi, chắc "dư sức qua cầu" trong việc thực hiện những điều vừa kể trên. Làm nên chuyện, không những thơm cho cá nhân mình mà còn làm nở mày nở mặt cho tập thể và rạng danh cho dân tộc mình vốn vẫn kiêu hãnh với gần năm ngàn năm văn hiến !

Tuổi trẻ, "tới luôn bắc tài" ! Thời gian đi nhanh kinh khủng, không làm liền, coi chừng "cái già xông xộc nó thì theo sau". Ở đâu bài này, tôi

cố tình nêu để làm thí dụ trường hợp của tôi vốn đã thay đổi thể thảm hình hài sau 12 năm lêu bêu nơi xứ người mà "tay trắng vẫn hoàn trắng tay". Nếu như các bạn trẻ cứ dọa xuống "phải làm một cái gì" rồi sống khờ khạo ba phải hoặc xiu xiu ửử ửử hay cứ loay hoay như gà mắc đẻ trong việc "đặt vấn đề" này nọ, e rằng đến khi "bùng con mắt dậy" sẽ "thấy mình tay không" !

.LỜI CUỐI "TẠ TỪ"

Thú thật tôi không ưa nổi những người trẻ nào mà quanh năm suốt tháng cứ ửử rử như bún thiêu, mở miệng hết ca "bài rầu không tên số 1" lại "buồn không tên số 2", hết "nản không tên số 3" lại "chán không tên số 4" v.v. và v.v...Con trai loại này cô cô nào điên mới chịu "nâng khăn sửa túi" cho ! Gái thứ đó cứ gọi là ở giá suốt mấy mươi đời cũng không có thanh niên nào dám anh dũng rình về sống chung ! Mà nếu cặp "trai than sâu"- "gái kêu nản" kinh niên nào mà số mệnh trớ trêu ghép lại mí nhau thì cứ gọi là cuộc đời "đen hơn mồm chó", sinh con ra, đứa trẻ nếu không bị di truyền bệnh "bi quan" thì cũng mắc chứng "yếm thế" bất khả chữa trị ! Tôi không nói đùa đâu, bởi vì trong "ca dao thời thượng" cũng đã có câu :

"Chồng "buồn" lấy vợ than "sâu"
Sinh ra đứa trẻ cũng "sâu"...quanh năm !

Đã trẻ, phải khỏe, phải hoạt động, phải có bầu mầu nóng, quyết tâm cao, phải cố tình thần lạc quan, tin yêu và lý tưởng tuyệt vời !

Đã trẻ, phải biết xây dựng cuộc đời mình cho ngon, phục vụ tập thể cho đẹp, phụng sự quê hương cho tròn !

Được như trên, tuổi trẻ mới xứng đáng là "rường cột của nước nhà" để rồi tổ quốc và dân tộc mới dám giao phó vận mệnh và tương lai cho chứ !

THẠCH THỦ

Chúc Mừng

Nhận được hồng thiệp báo tin

cậu **TRỊNH VĂN KHOA**

thứ nam của ông bà Trịnh văn Khôi

thành hôn với

cô **VY THỊ XUÂN HƯƠNG**

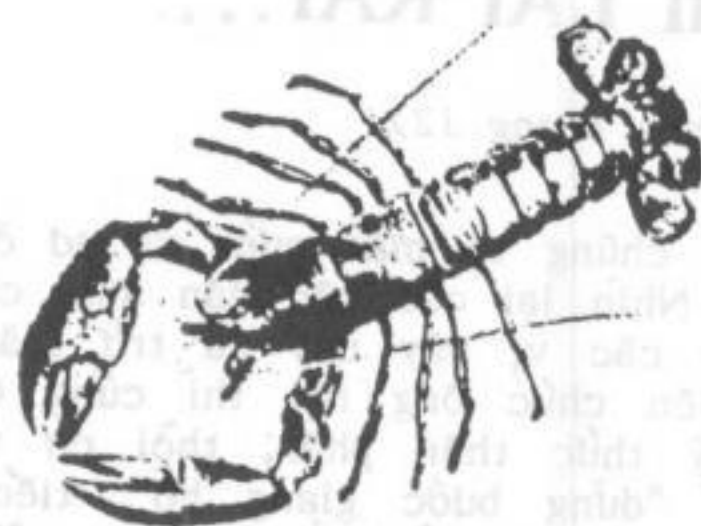
thứ nữ của ông bà Vy Văn Chiêm.

Hôn lễ được cử hành tại thánh đường St.Paul, Bergen, thứ bảy, ngày 08-07-1989.

Chân thành chia vui cùng hai họ **TRỊNH-VY** và cầu chúc **KHOA - HƯƠNG** được hạnh phúc trọn đời.

Gd. Dương Kiên
Gd. Đào Quang Mỹ
Gd. Nguyễn Tấn Vinh

Anh về có nhớ em chăng ?
 Em về vẫn nhớ nhà-hàng NAM-HOA.
 Đường đời cay-đắng điều-ngoa,
 Xin anh chỉ nhớ NAM-HOA nhà-hàng.
 Ăn ngon, giá rẻ, dịu-dàng,
 NAM-HOA em nhớ, anh ÀNG em thương.

DO ĐẦU BẾP TỪ PARIS ĐẢM TRÁCH

NHÀ HÀNG NAM-HOA

PLØENSGT 4B - OSLO 1

Điện-thoại : 42 98 18

(Đằng sau OPERA. Đối diện trụ-sở Hội Thân-Hữu cũ)

MỞ CỬA MỖI NGÀY TỪ 11 GIỜ ĐẾN 23 GIỜ.

ĐẶC BIỆT — ĐỘC ĐÁO :

- \$- BÒ NÚI-LỬA HÒA-DIỆM-SƠN
- \$- BÒ BA MÓN
- \$- BÚN BÒ HUẾ
- \$- NEM NƯỚNG
- \$- MÌ XÀO GIÒN
- \$- VỊT QUAY LI-XI
- \$- VÀ NHIỀU MÓN ĂN THUẦN-TÚY VIỆT-NAM KHÁC.

**PHỞ
TÀU BAY**

**NAI
NƯỚNG-VỊ**

MỖI NGÀY :
 Ăn
 Cơm **ÂM-PHỦ**
 Được
 Lên **THIÊN-ĐĂNG**

Chạo-Tôm
 Gỏi Tôm-Hùm
Đặc Biệt

Đến Nhà-Hàng NAM-HOA, Quý-Vị Sẽ Được Thưởng Thức Lại
 Hưởng-Vị Quê-Hương Qua Các Món Ăn Thuần-Túy Việt-Nam.

TRÂN-TRỌNG KÍNH MỜI QUÍ-KHÁCH
 HÀNG-NGÀI-ÀNG

康利貿易公司

IMPORT & SALES

Chuyên bán sỉ và lẻ

THỰC PHẨM Á CHÂU

- BÁN CÁC LOẠI THỰC PHẨM Á-CHÂU SỈ VÀ LẺ
- CÁC LOẠI RAU TƯỞI - TÔM THỊT ĐÔNG LẠNH
- CÁC LOẠI TRÀ THƠM RƠI VÃ HỘP
- CÀPHÊ PHÁP & Ý - PHIN LỌC CÀPHÊ
- BĂNG NHẠC & PHIM VIDEO ĐỦ LOẠI
- NHẬN SỬA CÁC LOẠI ĐỒNG HỒ

VARDØGT. 5, OSLO 5, NORWAY

Boks : 6572 Rodeløkka
0501 Oslo 5 NORGE
tlf : 02.38 16 44- 61 06 34
Telefax : 02.38 16 44
Mobiltelefon : 030.13539

GIỜ MỞ CỬA: THỨ HAI đến THỨ SÁU: 9 giờ đến 18 giờ

THỨ BẢY: 9 giờ đến 15 giờ

CHỦ NHÂN KÍNH MỜI

Chúng tôi xin chân thành cảm tạ toàn thể Quý Khách Hàng và Quý Đồng Hương đã nhiệt tình ủng hộ chúng tôi trong suốt những năm qua.

NHẬN NẤU CÁC MÓN ĂN TẠI NHÀ: OSLO VÀ NGOÀI CÁC TỈNH

ĐAM CƯỚI - LIÊN HOAN - SINH NHẬT

PHÙNG VI CƯỜNG

Vålerenggt. 19 - 0657 Oslo 6

Tef: (02) 68 83 48

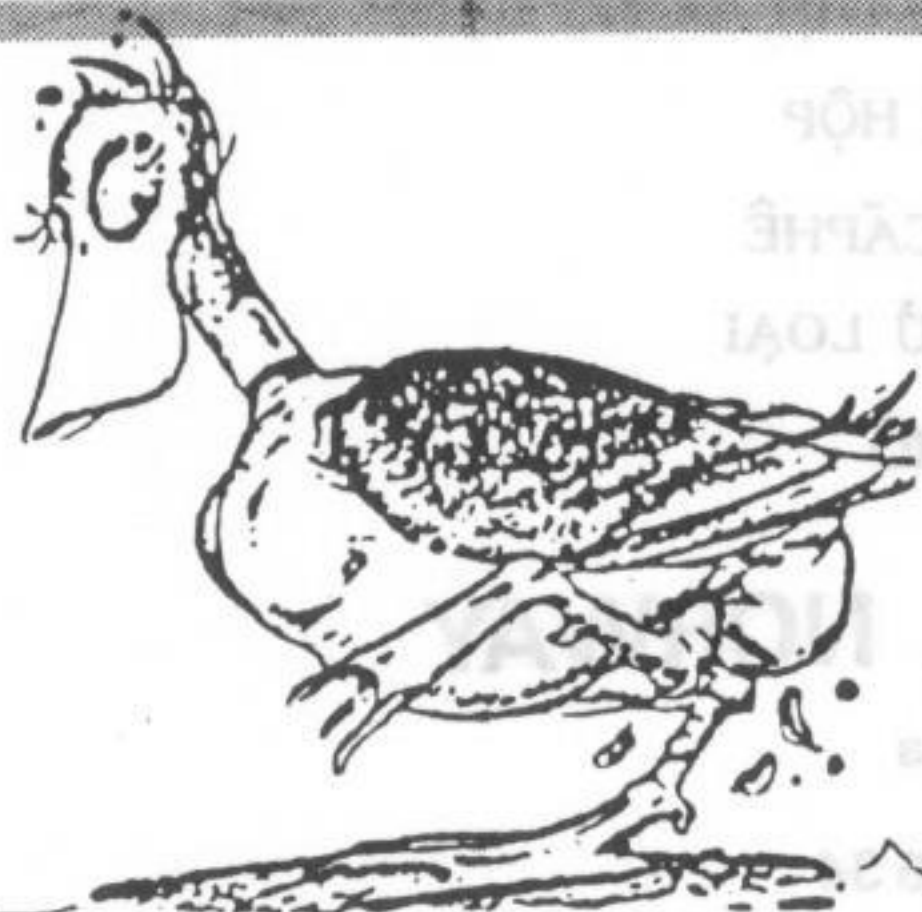
ĐẶC BIỆT :

PHẦN ĂN CỦA MỖI NGƯỜI 95 Kr.

gồm có 5 món :

SÚP, VỊT QUAY, VỊT BẮC KINH,
TÔM HÙM XÀO, TÔM LĂN BỘT, GÀ,
BÒ, HEO...

tùy theo quý khách lựa chọn.

PHẦN ĂN CỦA MỖI NGƯỜI 80 Kr.

gồm có 4 món xào như :

THỊT HEO, GÀ, BÒ, TÔM...

tùy theo sự lựa chọn của quý khách
về gia vị cũng như các loại rau cải...

Muốn biết thêm chi tiết xin liên lạc
địa chỉ ghi trên

Có vịt quay nóng hổi cung cấp mỗi ngày
Giá mỗi con 230 Kr

Mỗi ngày sáng từ 7 giờ đến 12 giờ
Tối từ 19 giờ đến 24 giờ

Xin lưu ý: Chúng tôi có sẵn chén đĩa

THA' VIDEO

RISKESTIEN. 1

1500 - MOSS

Tef. 032-68309

02-364171

- * CHUYÊN CHO THUÊ TẤT CẢ CÁC LOẠI PHIM BỘ CHUYÊN ÂM TIẾNG VIỆT HÃNG HỒNG KÔNG VÀ ĐÀI LOAN.
- * ĐẶC BIỆT HOÀN TOÀN CHO THUÊ PHIM CHÍNH GỐC.
- * HÀNG TUẦN ĐỀU CÓ PHIM MỚI

XIN THÔNG BÁO CÙNG QUÝ VỊ
ĐỒNG HƯƠNG VÀ ĐỒNG NGHIỆP

THẢO VIDEO là đại lý độc
quyền của 2 hãng phim
Hồng Kông và Đài Loan.

Luật sư của công ty:
THOR HENNING PERDERSEN
Øvre Slottsgt. 17
0128 OSLO 1

đ/t số: 02-41 13 60

PHIM ĐÃ PHÁT HÀNH & SẼ PHÁT HÀNH:

- *Mộng cũ xa vời
- *Linh Sơn thân tiên
- *Đường Triều kỳ nữ
- *Thất Hải du long
- *Thiên sơn anh hùng truyện
- *Hiệp nữ u hồn
- *Cánh hoa thời loạn
- *Đại dã anh hùng
- *GIÁC MỘNG TÍM
- *YÊN VŨ GIANG NAM
- *KINH HOA YÊN VÂN
- *CON ĐƯỜNG TÌNH TA ĐI

Xin lưu ý cùng quý vị đồng hương:
Việt Nam Hội quán đã dời về địa
chỉ mới đường Mariboesgt. 9- Oslo 1
(cách hội quán cũ 200 m, sau lưng
Bowling)

CHÚ Ý: Nhận cho mượn phim bằng bưu điện
cho Quý Khách ở xa.

NHỮNG MÓN ĂN NGON VỚI HƯƠNG VỊ ĐẶC BIỆT

quí khách sẽ được thưởng thức tại nhà hàng

CHINA PALACE
RESTAURANT

中國皇宮

PARKALLEEN 2-4
2000 LILLESTRØM
TEL 06-813347

NHẬN ĐẶT TIỆC Đám CƯỚI - LIÊN HOAN - SINH NHẬT

Nhà hàng được trang trí ĐẸP và RỘNG, gồm 250 chỗ
và có cả SÂN NHẢY ĐỂ QUÍ KHÁCH NHẢY SAU BỮA ĂN.

CHÚNG TÔI NHẬN NẤU CÁC MÓN ĂN
TẠI NHÀ QUÍ KHÁCH TRÊN 50 NGƯỜI.

CHINA PALACE
Kính Mời

VIỆT SỐNG

CƠ QUAN NGÔN LUẬN
THÔNG TIN
LIÊN LẠC
HỘI NGƯỜI VIỆT TỊ NẠN TẠI NAUY

ĐỊA CHỈ LIÊN LẠC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG và CÁC CHI HỘI N.V.T.N:

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
CHI HỘI VÙNG ĐÔNG

ĐỖ VĂN THÀNH
Po. Box 8376-Hammersborg
0129 OSLO 1

CHI HỘI STAVANGER

VŨ ĐÌNH THÀNH
Ulsbergstunet 38
4033 Forus

CHI HỘI HAUGESUND & KARMØY

TRẦN VĂN TRƯỜNG
Bjørnevn. 1
5500 Haugesund

CHI HỘI KRISTIANSAND

NGUYỄN THANH CHÂU
Riskestien 21B
4635 Kristiansand

CHI HỘI ÅLESUND

LÊ KHẮC MINH SỸ
Fjelltunvn. 55A
6000 Ålesund

CHI HỘI TRONDHEIM

PHAN PHƯỚC ĐOÀN
Kolstadflata 37D
7078 Saupstad

CHI HỘI LILLEHAMMER

TRẦN VĂN ĐỨC
Kirkegt. 31B
2600 Lillehammer

CHI HỘI KONGSVINGER

HÀ VĂN NGŨ
Tiurvvn. 16
2200 Kongsvinger

Hoveredaksjon: Krabbedalen 25, 5073 Skålevikneset; Ansvarlig redaktør:
Do van Thanh; Redaktør: Duong Kien; General sekretær: Dao Quang My;
Kasserer: Do Duy Loc; Illustrasjon / layout: Nguyen Hong Ha
Kontaktadresse: Vietnamesisk Avis: Po.Box 8376-Hammersborg-0129 Oslo 1.

Tidsskriftet for vietnamesiske flyktninger i Norge
Utgitt & distribuert av DET VIETNAMESISKE FLYKTNINGFORBUND

Utgivelsesdato: 20. 06. 89
Hoàn tất biên tập ngày 15.06.89 - Phát hành ngày 20.06.89

ẤN PHÍ: 20 Kroner

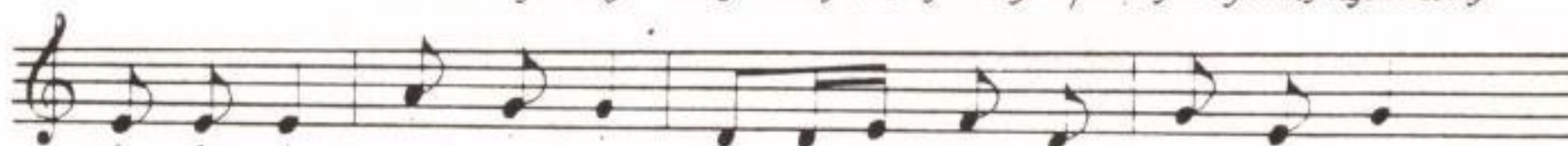
HÈ VỀ

HÙNG LÂN

MODERATO

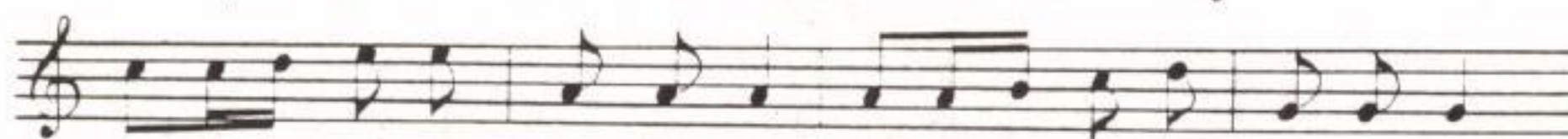
Trời hồng hồng sáng trong trong Ngàn phượng rung nắng ngoài sông

Cánh mềm mềm gió ru êm Lọc màu mây bích Ngọc qua màu duyên

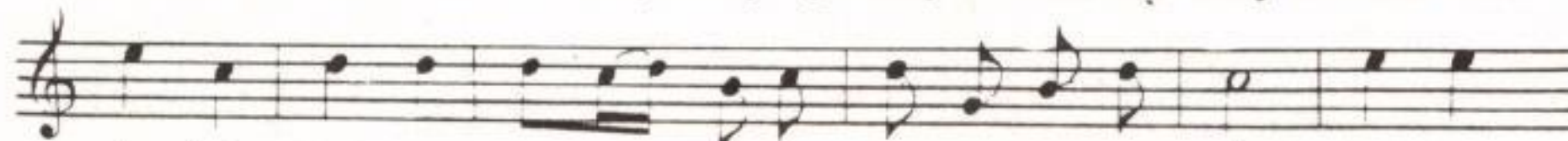
Dân nhịp nhấc hát vang vang Nhạc hòa thơ đơn hê sang

Hè về trong khóm trúc mềm dẫu bờ Hè về trong tiếng sáo diều dật dờ

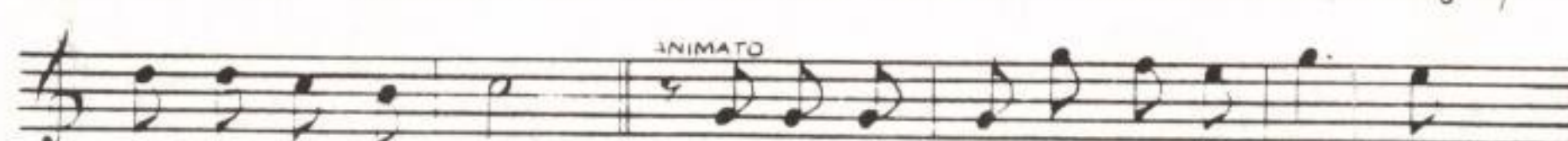
Hè về gieo ánh tơ Bâng khuâng ngọc nắng đưa mây trắng dần chum cửi

đỏ trời Phấn vân đôi mái chèo lữ thú thuyền ai biêng trời Xa xa

lớp lúa dòn cao sóng văng leo dõ chân dõ Thanh thanh hương sen nồng ướp

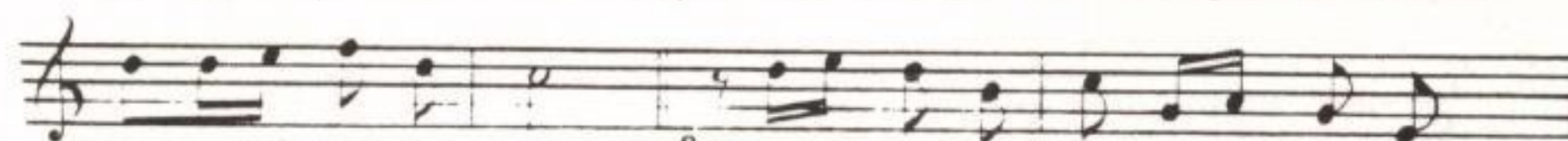
gió trắng khi chiều rơi Hè về hè về nắng lung nguồn sống Nấp

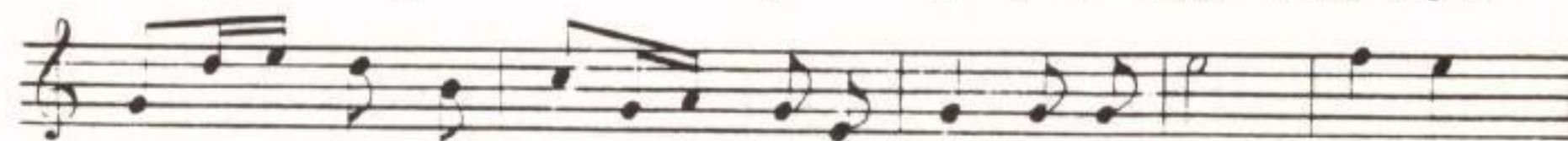
noi Hè về hè về tiếng ca nhịp phách lời Nhời dẫu ghềnh sỏi mát Kêu vui giã

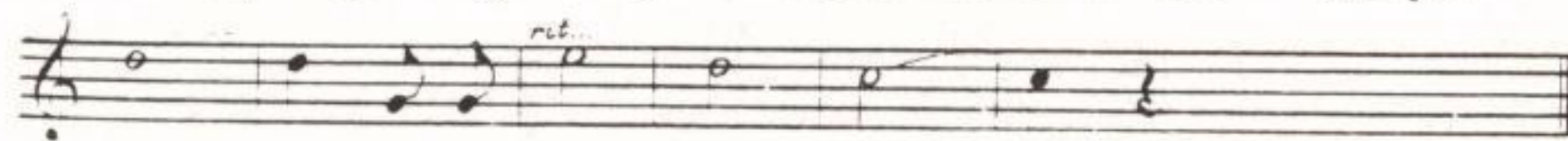
giặt giặt trời giặt giặt Ven mây phêu lạt Hồn say ý chơi với Ngây xan thắm net

cười Long thơ thiết yêu tôi Đây suối trắng rừng thơ Đây gió nhung thuyến

noi Đây phím ngọc đường tơ Đây túi nhạc ngân xưa Hè về non nước yêu

yêu Hè về rừng rừng reo

Til

B